

02.8.55

พ.ศ. 2532

7. 2

ลักษณะการอ่านและความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน
พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

ปริญญานิพนธ์

ของ

ประคอง บุญพ

13 ส.ค. 2532

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร

ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต

กันยายน 2531

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

167495

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำคณะนิติศาสตร์และคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยสุโขทัย ได้พิจารณาปัญหานี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

..... ประธาน

(ผศ. พวาท หันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ

(ผศ. เฉลียว หันธุ์สีดา)

คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยสุโขทัย

..... ประธาน

(ผศ. พวาท หันธุ์เมฆา)

..... กรรมการ

(ผศ. เฉลียว หันธุ์สีดา)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ. บุญสม ก้านสังวร)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ. ดร. สมพร บัวทอง)

วันที่ 30 เดือน กันยายน พ.ศ. 2531

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวา พันธุ์เมฆา และผู้ช่วยศาสตราจารย์เจลิยา พันธุ์สีดา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง
และขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญสม ก้านสังวร ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบ
เพิ่มเติม รองศาสตราจารย์ ดร.ฉลุ รัตทาภรณ์ รองศาสตราจารย์ ดร.สวนา พรพันธุ์กุล
ดร.กิริติ ศรีวิเชียร อาจารย์วิสุทธิ ราชวี ที่กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาในการท้าววิจัยนี้ และ
คุณมาณฑิลา พลไพโรจน์ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือด้านข้อมูลต่าง ๆ ของพระภิกษุสามเณร

ขอกราบขอบพระคุณ พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และ
แผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี อย่างสูงที่ได้ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบคุณ คุณเปาวลีลักษณ์ คงพูล คุณปริยา คุณารักษ์ คุณสารภี ภูมิประเทศ
คุณละดา คือนหงส์ คุณวรัชยา บุญเชิด คุณทัศนีย์ ผงผาน และเพื่อนร่วมงานทุกคนที่
กำลังใจและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีตลอดมา

สุดท้ายนี้ขออภิวาดีถึงพระคุณของคุณพ่อ คุณแม่ และน้อง ๆ ที่ให้กำลังใจและช่วยเหลือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนคุณครู อาจารย์ ทุกท่านที่มีส่วนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยมา
ทั้งนี้

ประกาศ ณ กรุงเทพมหานคร

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	3
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	3
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
	สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	การศึกษาพระปริยัติธรรม	7
	ความหมายของการอ่าน	25
	ความมุ่งหมายในการอ่าน	25
	ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	27
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	30
	ประชากรและเลือกกลุ่มตัวอย่าง	30
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	34
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
	การจัดกระทำกับข้อมูล	35
	การวิเคราะห์ข้อมูล	36
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	37
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	40

5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	171
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	171
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	171
ผลของการศึกษาค้นคว้า	172
อภิปรายผล	180
ข้อเสนอแนะ	185
บรรณานุกรม	187
ภาคผนวก	192
ประวัติย่อของผู้วิจัย	221

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนประชากรและจำนวนกลุ่มตัวอย่างพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา แยกตามระดับชั้นที่ กำลังศึกษา	31
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) แยกตาม ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	32
3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา แยกตาม ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	33
4 อายุของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	40
5 ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่อ่านมากของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	43
6 ประเภทของหนังสือที่อ่านมากของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	45
7 ความถี่ในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	47
8 ช่วงเวลาที่อ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	49
9 เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์แต่ละครั้งของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา ..	51
10 เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์โดยเฉลี่ยในแต่ละวันของพระภิกษุสามเณรใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่ กำลังศึกษา	53

11	สาเหตุที่ไม่ได้อ่านหนังสือ หรืออ่านบ้างแต่ยังไม่เพียงพอของพระภิกษุสามเณร ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้น ที่กำลังศึกษา	55
12	สถานที่ที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์ จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	57
13	การโคลงพิมพ์ต่าง ๆ มาอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	59
14	ผลที่ได้รับในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	61
15	การเคยเข้าใช้ห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดวัด หรือที่อ่านหนังสือวัด หรือ ที่อ่านหนังสือประจำบ้านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	63
16	ประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการการอ่านจากห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดวัด ที่อ่านหนังสือวัด ที่อ่านหนังสือประจำบ้านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	65
17	จำนวนหน้าของสิ่งพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมอ่านได้ใน แต่ละวัน จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	67
18	การเลือกหนังสืออ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	69
19	แหล่งการอ่านที่อยู่ใกล้กับวัดของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา	71
20	ความเพียงพอกับความต้องการในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรใน โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภท โรงเรียน และระดับชั้นที่ กำลังศึกษา	73

21	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดเบ็ดเตล็ด	75
22	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดปรัชญา	77
23	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดศาสนา	79
24	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดสังคมศาสตร์	84
25	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์	88
26	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์	90
27	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์	92
28	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดศิลปะ	94
29	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดวรรณคดี	95
30	ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ตอบประเภทหนังสือหมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์	97
31	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ตอบประเภทหนังสือ หมวดเบ็ดเตล็ด	99

32	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดปรัชญา	101
33	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดศาสนา	103
34	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดสังคมศาสตร์ ...	109
35	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดภาษาศาสตร์	114
36	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ ...	117
37	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์	120
38	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดศิลปะ	123
39	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดวรรณคดี	125
40	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์	127
41	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทอประเภทหนังสือหมวดคณิตศาสตร์	129
42	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทอประเภทหนังสือหมวดปรัชญา	131
43	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย ทอประเภทหนังสือหมวดศาสนา	133

44	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเภทหนังสือหมวดสังคมศาสตร์	139
45	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเภทหนังสือหมวดภาษาศาสตร์	143
46	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์	146
47	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์	149
48	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเภทหนังสือหมวดศิลปะ	152
49	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเภทหนังสือหมวดวรรณคดี	154
50	เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเภทหนังสือหมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์	156
51	ระดับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ของพระภิกษุสามเณร จำแนกตาม ประเภท โรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	158
52	ระดับความสนใจในการอ่านวารสารหรือนิตยสารของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามประเภท โรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	161
53	ระดับความสนใจในการอ่านวารสารทางธรรมะของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามประเภท โรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา	165
54	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของพระภิกษุสามเณรที่สรุปได้จากการให้ตอบโดยเสรี	169

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 แผนภูมิแสดงระบบบริหารงานศึกษาของคณะสงฆ์	24

บทนำ

ในการบวชเรียนของพระภิกษุสามเณร มีวัตถุประสงค์เพื่อจะได้เรียนรู้ในเรื่องของพุทธศาสนา และให้ได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการศึกษาโดยตรงของพระภิกษุสามเณรนั้น ได้แก่ การศึกษา พระปริยัติธรรมแผนกธรรม แผนกบาลี และในปัจจุบันได้มีการศึกษาพระปริยัติธรรมประยุกต์เพิ่มขึ้นอีก ซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นว่า การที่พระได้เรียนวิชาการสมัยใหม่เป็นการพิเศษเพิ่มจากการศึกษาบาลีและ ธรรมนั้นให้ผลดีกว่าความละเอียดทั้งในแง่ประโยชน์สังคมและประโยชน์ส่วนตัว ในแง่ส่วนตัวนั้นพระองค์เอง ไม่มีความตื่นเต้นหรือคลั่งคลัวความเจริญยุคใหม่ ได้เข้าใจเนื้อหาขอบเขตและขอบภาพของ วิชาการเหล่านั้น พระที่สำเร็จวิชาการเหล่านั้นย่อมสามารถสอนธรรมหรือพูดกับคนสมัยใหม่ได้ เรื่อง และเข้าใจง่ายเพราะมีความรู้ มีสิ่งที่ร่วมกันอันเป็นสื่อ นำความเข้าใจในเรื่องที่ลึกลับ (เสฐียรพงษ์ วรรณปก. 2529 : 83) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัจจุบันที่เป็นยุคแห่งความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการ หรือยุคข่าวสาร ฉะนั้นมนุษย์ไม่ว่าจะเป็นบรรพชิตหรือคฤหัสถ์จำเป็นต้องปรับปรุงตนเองให้มีความรู้ กว้างขวาง การหาและทันสมัยอยู่เสมอ ซึ่งแหล่งที่มาที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของความรู้ทั้งหลายก็คือ หนังสือ (ฉัตร วิรวัฒน์. 2514 : 16) ที่เปรียบเสมือนกุญแจสำคัญที่จะไขไปสู่ทรัพย์ความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และความเพลิดเพลินได้โดยการอ่าน (เบญจวรรณ สารเกษมทิน. 2528 : 1)

การอ่านเป็นสิ่งที่มีคุณค่าและอ่านวยประโยชน์ทั้งแก่ตัวผู้อ่านและแก่สังคมโดยรวม ในด้าน ตัวผู้อ่านเองย่อมได้รับความรู้ ความบันเทิง และการพักผ่อน ในด้านสังคมนั้นย่อมมีความฉลาด ความ รอบรู้ เป็นผู้ที่มีประสิทธิภาพในการทำงานและมีความรับผิดชอบ ซึ่งจะส่งผลถึงการพัฒนาประเทศต่อไป (สุจิตา สัจจามันท์. 2523 : 58) ซึ่งถ้าพระภิกษุสามเณรมีความรู้ฝ่ายพระปริยัติธรรมเป็นหลักไว้ ที่แล้ว และได้ทอานหนังสือความรู้วิชาสามัญมากก็ย่อมทำให้เกิดความฉลาด ความรอบรู้ และที่สำคัญเป็น การช่วยสร้างเสริมให้พระภิกษุสามเณร มีความสามารถเพื่อที่จะปฏิบัติตามหน้าที่และบทบาทในการ ประกาศพระศาสนาให้โดยดียิ่งขึ้นด้วยเหตุผลที่สำคัญดังนี้

1. การอ่านหนังสือทางโลกเป็นฐานและเป็นทางเดินให้แก่ความรู้ทางธรรม
2. การอ่านหนังสือความรู้ทางโลก จะทำให้รู้จักโลกอย่างถูกต้องตามความเป็นจริง ควบคู่กับความรู้เกี่ยวกับโลกมาก ๆ ถ้ารู้โลกถูกต้องตามความเป็นจริงเมื่อใดก็รู้ธรรมเมื่อใด แต่ ถ้าไม่รู้โลกตามความเป็นจริงถึงจะรู้เกี่ยวกับโลกมากเท่าใดก็ไม่รู้ธรรม ดังนั้นการอ่านความรู้วิชาการต่าง ๆ ทางโลกและประสบการณ์ชีวิตในโลกจึงสามารถเป็นจุดเริ่มต้นก่อเกิดแก่การรู้ธรรมได้โดย (พระราชวรานันท์. 2529 : 91 - 94)

แหล่งที่จะช่วยส่งเสริมการอ่านเพื่อการศึกษา ค้นคว้าของพระภิกษุสามเณรได้แก่ห้องสมุดประชาชน ห้องสมุดวัด ห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน ห้องหนังสือวัด ซึ่งมีอยู่เป็นมาแห่ง และสวนาพรพิณกุล (2524 : 5 - 13) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาและการดำรงชีพของสงฆ์ไทยพบว่า พระภิกษุสามเณรที่ได้นับเรียนแล้วสามารถนำความรู้ไปใช้เพื่อสังคมโดยรวมได้ถึง 69 เปอร์เซ็นต์ ใช้ประโยชน์เพื่อตนเองได้ 14 เปอร์เซ็นต์ กิจกรรมหรือกิจวัตรที่พระภิกษุสามเณรปฏิบัติเป็นอันดับหนึ่งคือ การอ่านหนังสือ หนังสือที่พระภิกษุสามเณรนำมาอ่านนั้นจะเป็นหนังสือประเภทอะไรบางเป็นเรื่องที่น่าจะไต่ถามถึง ในเรื่องอุปการะการเรียนการสอนซึ่งได้แก่ หนังสือส่วนใหญ่นั้นก็จะได้มาจากการทอดผ้าป่าหนังสือและการบริจาคเป็นวิทยาทาน

ควบคู่กันจึงควรมีการศึกษาลักษณะและความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาว่าพระภิกษุสามเณรมีความสนใจในการอ่านหนังสือความรู้ทั้งทางธรรมและทางโลกประเภทไหน อะไรบ้าง มีลักษณะการอ่านในชีวิตประจำวันเป็นอย่างไร และควรศึกษาในเขตภูมิภาคโดยเฉพาะภาคอีสาน ซึ่งมีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาเป็นจำนวนมากกว่า 50 แห่ง และที่จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเป็นที่ตั้งเขตการปกครองคณะสงฆ์ภาค 10 จังหวัดเดียวกันมีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาจำนวน 9 แห่ง ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดในขณะนี้และมีโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีมากกว่า 30 แห่ง และยังมิได้สถานศึกษาของสงฆ์อีกหลายแห่ง เช่น มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตอุบลราชธานี วิทยาลัยครูศาสนา บัณฑิตจึงมีความสนใจที่จะศึกษาลักษณะและความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ในจังหวัดนี้ว่ามีความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทไหน อะไรบ้าง และมีลักษณะ

การอ่านในกิจวัตรประจำวันเป็นอย่างไร เพื่อจะได้เสนอแนะกิจกรรมการศาสนา การการศึกษา นอกโรงเรียน วัด และผู้มีจิตศรัทธาในการจะจัดหาหนังสือเพื่อหาค้นหาหนังสือ ขอรับบริจาค และเลือกหนังสือไปบริจาคให้กับวัดต่าง ๆ ได้ทราบถึงลักษณะและความสนใจในการอ่านของ พระภิกษุสามเณร นอกจากนี้ยังสามารถนำไปปรับปรุงห้องสมุดของวัดซึ่งเป็นที่ตั้งของสถานศึกษา เพื่อประโยชน์ให้ครูผู้สอนได้อีกด้วย

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยแยกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยแยกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะและความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยแยกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

1. ทำให้ทราบลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
2. ทำให้ทราบความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
3. เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดหาสิ่งพิมพ์ ในอันที่จะสามารถจัดหาและเลือกสิ่งพิมพ์มาให้บริการได้สอดคล้องกับความสนใจและความต้องการของพระภิกษุสามเณร

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใดในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 360 รูป

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

2.1.1 ประเภทของโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่พระภิกษุสามเณรกำลังศึกษาอยู่
แยกเป็น

2.1.1.1 โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี)

2.1.1.2 โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2.1.2 ระดับชั้นที่พระภิกษุสามเณรกำลังศึกษาอยู่ แยกเป็น

2.1.2.1 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเปรียญธรรม 3 ประโยค

2.1.2.2 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเปรียญธรรม 5 ประโยค

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

ความสนใจในการอ่าน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ลักษณะการอ่าน หมายถึง ข้อเท็จจริงของการอ่านของพระภิกษุสามเณรโดยพิจารณาในด้านการเป็นผู้อ่านมากน้อยเพียงใด อ่านสิ่งพิมพ์ประเภทไหน ประโยชน์ที่ได้รับจากบริการการอ่านของห้องสมุดต่าง ๆ

2. ความสนใจและระดับความสนใจในการอ่าน หมายถึง ความรู้สึกรักอยากอ่าน ความตั้งใจและอยากรู้อยากเห็น มีความต้องการเนื้อเรื่องต่าง ๆ ในหนังสือโดยแบ่งระดับความสนใจในการอ่านออกเป็น 5 ระดับ คือ 1.00 - 1.49 อยู่ในระดับน้อยที่สุด 1.50 - 2.49 อยู่ในระดับน้อย 2.50 - 3.49 อยู่ในระดับปานกลาง 3.50 - 4.49 อยู่ในระดับมาก และ 4.50 - 5.00 อยู่ในระดับมากที่สุด

3. พระภิกษุสามเณร หมายถึง พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

4. ประเภทของหนังสือ หมายถึง หนังสือประเภทต่าง ๆ ตามแนวในแผนการจัดหมู่ของคิวอี้

5. สิ่งพิมพ์ หมายถึง หนังสือ หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร สมุดข่อย ใบลาน

6. โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) หมายถึง การจัดการศึกษาที่เป็นระบบของคณะสงฆ์เองโดยเฉพาะ และเป็นอิสระต่างหากจากระบบของรัฐ โดยคณะกรรมการการศึกษาของคณะสงฆ์เป็นผู้จัดทำแผนการเรียนและจัดชั้นเรียนเป็น 3 ชั้น คือ เปรียญตรี เปรียญโท เปรียญเอก (โดยมี 9 ชั้น ดังนี้ ประโยค 1 - 2 เปรียญธรรม 3 เป็นเปรียญตรี เปรียญธรรม 4 - 5 - 6 เป็นเปรียญโท เปรียญธรรม 7 - 8 - 9 เป็นเปรียญเอก) และกระทรวงศึกษาธิการได้เทียบวุฒิ เปรียญธรรมกับวุฒิสามัญดังนี้

6.1 เปรียญธรรม 3 ประโยค (ป.ธ.3) หมายถึง การเทียบวุฒิเปรียญธรรมกับวุฒิสามัญโดยเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนต้นตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ม.3) โดยไม่ตองออกไปเทียบความรู้ (กรมการศาสนา. 2530 : 180)

6.2 เปรียญธรรม 5 ประโยค (ป.ธ.5) หมายถึง การเทียบวุฒิเปรียญธรรมกับวุฒิสามัญโดยเทียบเท่ามัธยมศึกษาตอนปลายตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ม.6) โดยกรมวิชาการเป็นผู้ออกไปเทียบความรู้ให้ (กรมการศาสนา. 2530 : 180)

7. โรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา หมายถึง การจัดการศึกษาของสภาการศึกษาคณะสงฆ์ที่จัดให้สอดคล้องกับการศึกษาของรัฐบาลที่ให้การเรียนการสอนทั้งทางธรรมและทางโลก โดยกำหนดวิชาที่พระภิกษุสามเณรจะได้รับการศึกษาแบ่งเป็น 9 หมวด คือ หมวดภาษาบาลี หมวดพระธรรมวินัย หมวดศาสนปฏิบัติ หมวดภาษาไทย หมวดภาษาอังกฤษ หมวดสังคมศึกษา หมวดวิทยาศาสตร์ หมวดคณิตศาสตร์ และหมวดสุขศึกษา มี 2 ระดับ ดังนี้

7.1 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ม.3)

7.2 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย หมายถึง การศึกษาตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ม.6)

สมมติฐานในการศึกษาครั้งนี้

1. ความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่ศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
ต่างประเภทกันมีความแตกต่างกัน
2. ความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่ศึกษาในระดับชั้นที่ต่างกันมีความ
แตกต่างกัน

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาพระปริยัติธรรม

การศึกษาของพระภิกษุสามเณรตั้งแต่ครั้งพุทธกาลแยกเป็น 2 สาขา คือ คัมภีระ ไคแก่ การศึกษาพระธรรมวินัยคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า และวิยัสสนาธุระ ไคแก่ การศึกษาวิธีฝึกหัดจิตใจของตนเอง ไทปราศจากกิเลส ภายหลังพระพุทธเจ้าเสด็จดับขันธปรินิพพานพระสงฆ์พุทธสาวกได้ทำการสังคายนารวบรวมพระธรรมวินัยอันเป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า ซึ่งทั้งหมดจำนวน 84,000 พระธรรมขันธ์ จัดไว้เป็น 3 หมวด คือหมวดพระสุตตร หมวดพระวินัย และหมวดพระปรมัตถ์ รวมเรียกว่าพระไตรปิฎก ซึ่งเป็นภาษามาสีหังหมกและเป็นคัมภีร์ของพระพุทธศาสนา (มาณฑ พอไพรินทร์. 2526 : 8) การศึกษาพระธรรมวินัยตามพระไตรปิฎกหรือที่เรียกว่า การศึกษาพระปริยัติธรรมจึงต้องให้เรียนภาษามาสีหังหมกเพื่อให้พระภิกษุสามเณรและผู้ที่ศึกษาได้เข้าใจถึงพุทธวจนะในพระไตรปิฎกได้อย่างถูกต้องไม่คลาดเคลื่อนไปจากของเดิม ขั้นตอนสำคัญของการศึกษาทางพุทธศาสนา มี 3 ขั้นตอน คือขั้นปริยัติ ขั้นปฏิบัติ และขั้นปฏิเวธ (สวนา พรพัฒน์กุล. 2524 : 2 - 2) ขั้นปริยัติไคแก่ การศึกษาทางทฤษฎี คือการศึกษาพระธรรมวินัยให้ความรู้พื้นฐานเสียก่อนโดยแจ่มแจ้ง เพื่อให้เกิดความกระจ่างว่าคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้าที่จัดเป็นธรรมหนั้นหนี่วาคือเรื่องอะไร ถ้านำมาปฏิบัติจะทำอย่างไร และเมื่อปฏิบัติแล้วจะได้ผลอย่างไร ขั้นปฏิบัติคือการนำเอาพระธรรมวินัยมาปฏิบัติด้วยกาย วาจา ใจ และขั้นปฏิเวธ เป็นขั้นที่แสดงถึงผลงานของการปฏิบัติตามพระธรรมคำสั่งสอนของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ที่เข้ามาศึกษาพระปริยัติธรรมส่วนใหญ่เป็นพระภิกษุสามเณรผู้ศรัทธาเข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา การเข้ามาบวชในพระพุทธศาสนาไคคือ เข้ามาศึกษาพระพุทธศาสนาหรือเข้ามาเฝ้าเรียนและปฏิบัติตามพระธรรมวินัย ซึ่งคำว่าการศึกษาพระปริยัติธรรมที่ใช้อยู่ในเวลานี้เป็นคำซ้ำ คือคำว่าปริยัติ แปลว่า การศึกษา หรือการเฝ้าเรียน และในความหมายของคำว่า ปริยัติที่แปลว่าการเฝ้าเรียน ก็คือการเฝ้าเรียนพุทธวจนะ คือคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าซึ่งก็คือ พระธรรมนั่นเอง ฉะนั้นจะเรียกว่าการศึกษา

พระปริยัติธรรม หรือพระปริยัติธรรมหรือปริยัติ ก็หมายถึง การเล่าเรียนพระพุทธานุศาสน์ทั้งนั้น

(ถนอมการศาสนา. 2530 : 1)

การศึกษาพระปริยัติธรรมของพระภิกษุสามเณรมีประวัติความเป็นมาตั้งแต่ครั้งพุทธกาลจนถึงปัจจุบันในประเทศไทยแบ่งเป็น 4 ตอนตามระยะเวลา ได้แก่

1. การศึกษาพระปริยัติธรรมในครั้งพุทธกาลและหลังพุทธกาล
2. การศึกษาพระปริยัติธรรมในประเทศไทยตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี
3. การศึกษาพระปริยัติธรรมในสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี
4. การศึกษาพระปริยัติธรรมในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

1. การศึกษาพระปริยัติธรรมในครั้งพุทธกาลและหลังพุทธกาล

ตามพุทธประวัติในสมัยที่พระพุทธเจ้ายังทรงพระชนมายุอยู่นั้น เราจะเห็นได้ว่าพระพุทธเจ้าทรงสั่งสอนพระสงฆ์สาวกเป็นประจำอยู่ทุกวันด้วยการแสดงพระธรรมเทศนา และนอกจากนี้พระพุทธเจ้ายังนำเอาพุทธกิจในการที่จะไปโปรดเวไนยสัตว์ให้ได้อำริยมรรคตามอุบาสยของเวไนยสัตว์นั้น ๆ นั้นเป็นหน้าที่ของพระพุทธเจ้าที่ปฏิบัติเป็นประจำทุกวัน พระพุทธเจ้าทรงเป็นพระบรมศาสดา ทรงประกาศพระพุทธศาสนาในชมพูทวีปประเทศ คือแคว้นมคธรัฐเป็นเบื้องต้น การประกาศพระพุทธศาสนานั้น ก็คือการทรงแสดงพระสัทธรรมเทศนาโปรดพระสงฆ์สาวกและพุทธบริษัท ซึ่งมีเรื่องเล่าไว้ในอรรถกถาว่า ในตอนเช้าพุทธบริษัทที่เป็นภคทัสสจะถือภัตตาหารเข้าเฝ้าวัด เพื่อถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ มีพระพุทธเจ้าเป็นประมุข ในตอนเย็นก็จะถือดอกไม้นามไปฟังธรรม ซึ่งกิจวัตรอันนี้เป็นเรื่องที่พุทธบริษัทรายวันจะไปเฝ้าพระพุทธเจ้าเป็นประจำ คำสอนที่พระพุทธเจ้าได้ทรงแสดงนั้น ทรงแสดงถวายพระโอรสที่พระองค์จะทรงโปรดปรานพระสัทธรรมเทศนาแก่พุทธบริษัทเป็นประจำทุกวัน ผู้ที่ใดฟังธรรมนี้ทั้งพระภิกษุสงฆ์และภคทัสสเป็นประจำ ทั้งนี้ สำหรับพระภิกษุสงฆ์นั้นเมื่อใดฟังพระสัทธรรมเทศนาของพระพุทธเจ้า แล้วก็นำมาถาพหอกแก่มหานิกายสืบต่อกันไป บางครั้งพระบรมศาสดา ทรงแสดงพระธรรมเทศนา แล้วพระภิกษุใหม่ ๆ ฟังธรรมที่พระพุทธเจ้าทรงแสดงนั้นไม่เข้าใจก็จะถามพระมหาเถระหรือพระภิกษุโอรสที่โอรสถามพระมหาเถระ เช่น พระสารีบุตรหรือพระมหากัจจายนะ เป็นต้น ก็อธิบายความตามที่พระพุทธเจ้าทรงแสดง บางครั้งพระพุทธองค์ทรงแสดงโดยย่อ พระสงฆ์ไม่เข้าใจถามพระมหากัจจายนะ พระมหากัจจายนะก็อธิบายความให้พิสดารออกไป พระสงฆ์ยัง

สงสัยว่าพระมหาจักจายะนะอธิบาย ดังนั้น จะเป็นการถูกต้องหรือไม่ เมื่อพระบรมศาสดาเสด็จออกมา
 ภายหลังพระภิกษุสงฆ์กลับมาพบพระผู้มีพระภาคเจ้าว่า ตามที่พระองค์ทรงแสดงพระธรรมเทศนาไว้นั้น
 ข้าพระพุทธเจ้าได้ศรัทธาฟังแล้วเข้าใจไม่แจ่มชัดใคร่ขอใ้พระมหาจักจายะนะอธิบายเป็นอย่างนั้น ๆ
 พระพุทธองค์ทรงรับรองว่าพระมหาจักจายะนะอธิบายพระธรรมที่พระพุทธองค์ทรงแสดงไว้นั้นถูกต้อง
 แม้พระองค์จะอธิบายก็อธิบายอย่างนี้ นี่แสดงว่าการศึกษารวมที่พระบรมศาสดาทรงแสดงไว้นั้น
 บางอย่างก็ยังไม่แจ่มชัดแก่ผู้หัดใหม่ในพระพุทธศาสนา อาจจะทำให้ความเข้าใจไม่ถึงไม่รู้อย่างโดยตลอด
 เพราะฉะนั้นจึงต้องอาศัยพระสาวกช่วยอธิบาย การศึกษาคำสอนของพระพุทธเจ้านี้ เรียกว่าการศึกษา
 พระปริยัติธรรม ในสมัยเมื่อพระพุทธเจ้ายังทรงพระชนมอยู่ก็มีการศึกษาพระปริยัติธรรมอยู่แล้ว ซอนี่จะ
 เห็นได้อย่างในอรรถกถาปฐมสูตร ในมัชฌิมนิกาย มัชฌิมปัณณาสก กล่าวถึงภิกษุศึกษาพระพุทธวจนะ ที่
 เรียกว่า นวัคคัตถุศาสน แปลว่าคำสอนของพระบรมศาสดามีองค์ 9 ประการ ซึ่งได้แก่ สุตตะ เถยยะ
 เวยยาकरणะ คาลา อุทาน อิติวุตตกะ ชาตก อัญญธรรม เวทัลละ พระภิกษุบางรูปก็ศึกษาแล้ว
 ก็เป็นการศึกษาพระปริยัติธรรม การศึกษาพระปริยัติธรรมของพระภิกษุเหล่านั้น บางรูปก็เป็นการถือเอา
 ความน่าไปอธิบายเพื่อยกตนข่มท่าน หรืออธิบายนอกคอกนอกทางให้ผิดไป อย่างนี้เป็นการศึกษาพระปริยัติธรรม
 เปรียบควมุงพิษ เพราะว่าเป็นการศึกษาเพื่อทำลายตนเอง พระปริยัติธรรมนั้นแทนที่จะให้กลับให้โทษ
 เพราะถือเอาประโยชน์ไม่ได้บางรูปก็ศึกษาพระปริยัติธรรมไม่ได้ประโยชน์ในการเข้าใจ นำเอาความรู้
 จากพระปริยัติธรรมไปปฏิบัติให้พ้นจากทุกข์ได้ การศึกษาพระปริยัติธรรมอย่างนี้ มีการออกจากวัฏสงสาร
 หรือออกจากทุกข์เป็นจุดมุ่งหมาย อันนี้แท้ประโยชน์หรือแก่นแท้พระภิกษุบางรูปเป็นพระชินาสัพ คือเป็น
 พระอรหันต์ หมดกิเลสอย่างสิ้นเชิง แล้วก็ศึกษาพระปริยัติธรรม เพื่อที่จะรักษาพระพุทธวจนะให้ดำรงคงอยู่
 การศึกษาอย่างนี้เป็นการศึกษาเพื่อเป็นฐานคลังของพระปริยัติธรรมนี้ การศึกษาพระปริยัติธรรมในครั้ง
 พุทธกาลยังมีอยู่อย่างนี้ การศึกษาพระปริยัติธรรมในครั้งพุทธกาลนั้นพระพุทธเจ้าทรงแสดงด้วยภาษามคธ
 ซึ่งเป็นภาษาพื้นเมืองประเทศที่เรียกว่าแควมคธในครั้งพุทธกาล

เมื่อได้พิจารณาพระธรรมวินัยอันเป็นคำสั่งสอนของพระบรมศาสดาเป็นหมวดหมู่ จัดเป็น
 3 ปิฎกคือหมวดพระวินัย เรียกพระวินัยปิฎก หมวดพระสูตร เรียกพระสุตตันตปิฎก และหมวดพระอภิธรรม
 เรียกทอติธรรมปิฎก รวมเรียกว่า พระไตรปิฎกแล้ว พระสงฆ์สาวก ก็ได้เลาเรียนตรงจำกั้มาทวยปาก
 เรียกว่า มุขปาฐะ และพระอรหันต์เหล่านั้น ก็ได้เป็นอาจารย์บอกกล่าวสั่งสอนให้บรรดาภิกษุเรียนความ

ของพระบาลีเหล่านั้นด้วยเช่นเดียวกัน ปาฐะในพระไตรปิฎกนั้น เรียกว่าพระธรรม ซึ่งความหมายเดิม
เรียกว่า ปาฐ หรือพระบาลี อรรถของพระบาลี คือคำอธิบายของพระธรรมนั้น เรียกว่า อรรถ ผู้ที่รู้
อรรถความหมายของพระบาลีนั้นคือ พระอรหันต์สาวกทั้ง 500 องค์ ในการทำสังคายยานั้นแหละ
ใคร่ชื่อว่า พระอรรรถถาจารย์ ท่านได้รับภาระหน้าที่สืบต่ออายุพระพุทธศาสนาด้วยการศึกษาเล่าเรียน
ประเพณีปฏิบัติตามพระพุทธศาสนานี้ และได้รับยกเป็นพระอริยสงฆ์สืบต่อกันมา มีศีล และมีปฏิสัมมกัมม

คำสอนหรือคำอธิบายพระมาลีอันเป็นพระพุทธรูปนั้นมาก ได้มีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษร
ขึ้นมาจนพระไตรปิฎกด้วยซ้ำ เพราะพระไตรปิฎกนั้นเป็นชั้นเก็บทองเลาบน ทรงจำกันเป็นคณะเป็นพวก
โดยการฝากไว้ตามสำนักต่าง ๆ แบ่งกันทรงจำ พวกชำนานูทางพระวินัยก็ศึกษาพระวินัย เรียกว่า
วินัยกร แบ่งเรียนตั้งแต่ภาคที่ 2 คือ ภิกขุปาติโมกข์ และภิกขุโมกข์ ที่สามารถก็เรียนทั้ง
อาทิตย์ คืออาทิตย์วัฏจักร ซึ่งทั้งทวิศึกษา และคำอธิบายในพระปาติโมกข์ทั้งสองนั้น และศึกษาพระคัมภีร์
มหาวัคค์ จุลวัคค์ ปิรवार จบพระวินัยปิฎก พร้อมทั้งอรรถาธิบาย ที่ชำนานูพระสูตร ก็ศึกษาพระสุตตันตปิฎก
เล่าเรียนนิกายหนึ่งบาง สองนิกายบาง ถึง 5 นิกายบาง เรียกว่า เรียนพระสุตตันตหรือพระสูตรกัน
พระพวกนี้เรียกว่า พระสุตตันติกะ ฝ่ายที่สนใจพระอภิสรกรรม ก็ศึกษาพระอภิสรกรรมทั้ง 7 พระคัมภีร์ เลาบน
ทรงจำและศึกษาคำอธิบาย เรียกว่าพระอภิมมิกะ การศึกษาหลังพุทธกาลนั้น ย่อมมีความกว้างขวางและ
มีอรรถาธิบายมาก ผู้เริ่มเรียนที่เป็นพระสงฆ์ชาวชมพูทวีปในครั้งนั้น ย่อมมีความรู้ภาษาเขมร การศึกษา
เล่าเรียนพระพุทธรูปและคำอธิบายในภาษาเขมร ย่อมเข้าใจได้ง่าย แต่ไทยที่ภาษาเขมรเป็นคันถิภาษา
การกำหนดกฎเกณฑ์หลักภาษา เขมรจะเกิดความจำเป็นประกอบกับภาษาด้วย ผู้เขมรมาเรียนศึกษา
พระพุทธรูปศาสนาในชั้นแรกแต่ครั้งพระพุทธเจ้าขึ้น ถ้วนแต่เป็นบุตรทรงความรู้สูง และมีหลายท่านที่เป็น
พรานพญจมาพร เทพเทวดาสาธตราแล้ว และได้ศึกษาสัทธิต่าง ๆ มามาก ไคกลับใจมานับถือศึกษา
พระพุทธรูปศาสนาจนสำเร็จเป็นพระอรหันต์จบพรหมจรรย์ในพระผู้มีพระภาคเจ้าแล้วเป็นผู้สืบลัทธิอันสมบูรณ์
รวบรวมพระคัมภีร์พระพุทธรูปศาสนาไว้แต่ต่างคัมภีร์ไวยากกรณภาษาเขมรด้วย ดังนั้น จึงเป็นที่ยอมรับนับถือกัน
มาว่าคัมภีร์กิจจหนปกรณนั้น พระมหาวิจหนเถระ เป็นผู้รจนาเป็นปฐมด้วย ซึ่งแม้จะมีผู้ในภายหลัง
กล่าวแย้งว่า ก็จายนปกรณนั้นแต่งขึ้นมาในกาลชั้นหลังก็ตาม เพราะฉะนั้น การศึกษาพระพุทธรูปและ
คำอธิบายนั้น นอกจากจะเป็นการศึกษาช่วยการบอกกล่าวกันแล้ว ยังต้องศึกษาหนังสือที่ได้มีการจารการ
ก็ลอกออกมาด้วย และจะต้องศึกษาไวยากกรณของภาษาให้เข้าใจจนเป็นพื้นฐานในชั้นเดิม แต่ครั้งยัง
อยู่ในชมพูทวีปแล้ว

2. การศึกษาพระปริยัติธรรมในประเทศไทยตั้งแต่ครั้งสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี

ลัทธิลังกาวงศ์ เกิดขึ้นในสมัยพระเจ้าอริยวงศเทพมหาราช แห่งพระพุทธศาสนาในลังกาทวีป ภายการห้ามสังคายนาพระไตรปิฎก เป็นต้น เมื่อราว พ.ศ. 1900 แขนลัทธิลังกาวงศ์ได้รุ่งเรืองขึ้น เกียรติคุณพุ่งเฟื่องไปยังประเทศไทย พม่า มอญ เขมร พระสงฆ์ประเทศเหล่านี้ได้ไปศึกษาและศรัทธา บวชแปลงเป็นภิกษุลังกาวงศ์ แล้วพาลัทธิลังกาวงศ์มาประดิษฐานในประเทศไทยของตน

การที่เกิกลัทธิลังกาวงศ์ขึ้นมา นั้น เนื่องจากเมื่อพระพุทธศาสนาในชมพูทวีปได้เสื่อมสิ้นแล้ว ประเทศต่าง ๆ ได้มีถือพระพุทธศาสนาเป็นลัทธิเถรวาทบาง มหายานบาง มิได้มีการศึกษาคึกคักกับ ชมพูทวีปเหมือนแต่กาลก่อน ต่างก็สั่งสอนกันตามความรู้ความสามารถของอาจารย์ ควบอาศัยคัมภีร์ พระไตรปิฎกและตามคำบอกเล่าของอาจารย์ ซึ่งเป็นหลักของพระศาสนา พระไตรปิฎกของธิเบต จีน ญี่ปุ่น เป็นฝ่ายมหายาน ก็ได้แปลเป็นภาษาของตน ไม่ศึกษาคัมภีร์หรือสันสกฤต อันเป็นภาษาเดิม ส่วนลังกา พม่า มอญ ยังคงศึกษาพระไตรปิฎกภาษาขอม ส่วนประเทศไทยเดิมศึกษาพระไตรปิฎกภาษา ขอมซึ่งเป็นเถรวาท แต่คึกคักกับขอมหรือเขมร ซึ่งเดิมได้มีถือลัทธิเถรวาท แต่กลับไปรับวัฒนธรรมทาง พระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานมีการศึกษาภาษาสันสกฤต ประเทศไทยก็ได้ศึกษาภาษาขอมและสันสกฤตควบ พระไตรปิฎกที่มีอยู่ในพม่า มอญ ไทย เขมร เวลานั้นทั้งภาษาขอมและสันสกฤตคงจะวิบัติสละสลวยน้อย นกพร่องจากของเดิมมากเมื่อพระเจ้าอริยวงศเทพมหาราช ทรงฟื้นฟูพระพุทธศาสนาโดยการห้ามฆ่าสัตว์ พระสงฆ์ให้เฒ่าศึกษาเล่าเรียนพระปริยัติธรรมอันเป็นภาษาขอมจนเชี่ยวชาญ พระสงฆ์จึงสามารถ อ่านพระไตรปิฎกได้เอง จึงรื้อพระธรรมวินัยและพระพุทธรูปจนมากกว่าพระสงฆ์ประเทศอื่น ๆ ควบเห็นพระสงฆ์ไทย พม่า มอญ เขมร จึงพากันไปศึกษาในลังกาทวีปมากยิ่งขึ้น

เมื่อพ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้ฟื้นฟูพระพุทธศาสนาในกรุงสุโขทัยก็ได้นำสดับเกียรติคุณของ พระสงฆ์ลัทธิลังกาวงศ์ เมื่อได้เสด็จไปยังนครศรีธรรมราชได้อาราธนาพระเถระผู้เชี่ยวชาญแตกฉานใน พระไตรปิฎกมาไว้ในกรุงสุโขทัย การพระศาสนาได้ปรากฏว่าทรงยกย่องไว้ทั้งที่อาจารย์ก็เมื่อราว พ.ศ. 1835 ว่าที่พระนครสุโขทัยมีพระสงฆ์ราชูปถัมภ์มหาเถระและเถระ พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ได้ทรงส่งเสริมให้มีการศึกษาพระปริยัติธรรม คือพระพุทธรูปและพระภิกษุสามเณรในกรุงสุโขทัย ทั้งพระองค์เองก็ได้ทรงศึกษาพระพุทธศาสนาและทรงสั่งสอนพสกนิกร ควบหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

คัมภีร์มูลกัจจายน์ที่เรียกว่า กัจจายนเปภกณ ก็เข้าใจว่าเป็นการแปลเป็นภาษาไทยเฉพาะสูตรขึ้น
ในสมัยอยุธยาทีเดียว ซึ่งคัมภีร์กัจจายนเปภกณนี้เป็นต้นเรื่องที่จะต้องศึกษาก่อนขึ้นพระคัมภีร์

4. การศึกษาพระปริยัติธรรมในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช ได้ปราบดาภิเษกเป็นปฐมบรมกษัตริย์แห่ง
ราชจักรีวงศ์ ทรงตั้งวัดยาฆิปปัตตยแห่งกรุงรัตนโกสินทร์ในปีพุทธศักราช 2325 แล้ว ได้ทรงจัดการบ้านเมือง
และทำนุบำรุงพระพุทธศาสนาเป็นงานหลัก ภูมุนานทระสังขโคออกมาเป็นฉบับแรกในรัชกาลนี้ ทรงทำนุบำรุง
วัดวาอาราม ในกรุงเทพมหานคร ได้มีสมเด็จพระมหาพรตราชวังวรมหาสุรสิงหนาท พระอนุชาธิราช
เป็นพุทธะทัย

งานสำคัญในรัชกาลนี้เกี่ยวกับพระพุทธศาสนาในส่วนพระปริยัติธรรม ได้แก่ การสังคายนา
พระไตรปิฎก โดยทรงมีพระราชปรารภว่าเมื่อเสียกรุงศรีอยุธยา พม่าชาติก็เอาไฟเผาวัดวาอาราม
เผาบ้านเผาเมือง คัมภีร์พระไตรปิฎกก็พลอยเสียหายไปด้วย เมื่อสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
ก็ได้โปรดให้หาพระคัมภีร์พระไตรปิฎกที่ยังเหลืออยู่ตามหัวเมืองน้อยใหญ่ ตลอดจนกรุงเก่าอยุธยา
ก็คัดลอกจำลองสร้างเป็นพระไตรปิฎกฉบับหลวงไว้ และการทำคัมภีร์นั้นไม่ช้าก็สิ้นแผ่นดินพระเจ้าตากสินมหาราช
ต่อมาทรงทราบว่าคัมภีร์พระไตรปิฎกที่สร้างไว้เป็นฉบับหลวงยังมีความวิปลาศคลาดเคลื่อนอยู่เป็นอันมาก
เพราะพระคัมภีร์ที่หามาเป็นต้นฉบับเป็นหนังสือที่ไ้มาในหัวเมืองไม่ไ้ฉบับที่ พระบาทสมเด็จพระ
พุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช จึงทรงพระดำริว่า ควรประชุมพระสงฆ์มาตรวจชำระพระไตรปิฎก
ฉบับหลวงสร้างไว้ในถุกทอง จึงโปรดให้พระสงฆ์ 100 รูป มีสมเด็จพระสังฆราชสีเบ็นประธาน มา
ประชุมกัน ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัยมณเฑียรราศ ในพระบรมมหาราชวังเเคียงให้พระสงฆ์ทำ
สังคายนาพระไตรปิฎก พระสงฆ์รับพระราชบริหารแล้ว ได้ประชุมเลือกผู้ที่จะตรวจชำระพระไตรปิฎก
ได้พระภิกษุสงฆ์เรียนรู้คันถธุระ 218 รูป กับราชบัณฑิต 32 คน จัดเป็น 4 กอง สมเด็จพระสังฆราชสี
วัตระยัง เป็นแม่กองชำระพระสุตตันตปิฎก กอง 1 พระพนรต สุข วัดพระศรีรัตนเพชญ เป็นแม่กอง
ชำระพระวินยปิฎกกอง 1 พระพิมลธรรม วัดพระเชตุพน เป็นแม่กองชำระพระสัททวารปิฎก กอง 1
พระพุฒจารย์เป่า เป็นแม่กองชำระ พระปรมัตถปิฎก กอง 1 สังคายนาครั้งนี้ นับเป็นครั้งที่ 2 ต่อจาก
เชียงใหม ซึ่งเป็นครั้งแรกในประเทศไทย ได้ทำการสังคายนา ณ วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ใน
ปัจจุบันนี้ เมื่อปี พ.ศ. 2331

พระเจ้าแผ่นดินในกรุงรัตนโกสินทร์นี้ ทุกพระองค์ล้วนแต่ทรงประกอบคุณพระราชมรรคา
ในพระพุทธศาสนาอย่างยิ่งนัก

การศึกษาของพระภิกษุสามเณรในปัจจุบันจัดเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ดังนี้ (พระราชมณเฑียร
2529 : 139 - 140)

1. การศึกษาที่เป็นระบบของคณะสงฆ์เอง โดยเฉพาะเป็นอิสระต่างหากจากระบบของ
รัฐ โดยทางการคณะสงฆ์เป็นผู้จัดดำเนินการเอง ได้แก่

1.1 การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลี เริ่มการศึกษาของกุลบุตรชาวไทย อยู่ที่
วัดโดยการบวชเป็นสามเณร และหรือเป็นพระภิกษุแล้วรับการศึกษาเล่าเรียนจากพระอุปัชฌาย์อาจารย์
วิชาหลักที่เรียน คือพระไตรปิฎก ซึ่งใช้อักษรธรรมเขียนภาษาบาลี (กรมการศาสนา. 2530 : 28)
ผู้เรียนจึงต้องมีความขะมักเขม้นและมุ่งมั่นความรู้ที่เป็นที่ตั้ง เริ่มเรียนในอุปัชฌาย์ จึงทำให้เกิดปัญหาว่า
ความรู้แค่นี้จึงจะเป็นองค์จำกัดความเป็นสามเณรอุปัชฌาย์ และจุดมุ่งหมายประการสำคัญของ
หลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีคือ ช่วยในพระภิกษุสามเณรมีความรู้ความสามารถทาง
ภาษาบาลีเพื่อจะได้ใช้เป็นเครื่องมือในการศึกษาค้นคว้าเรื่องราวและหลักธรรมทาง ๆ ทาง
พระพุทธศาสนา ที่บันทึกไว้เป็นภาษาบาลีในพระไตรปิฎก แล้วนำไปเผยแพร่ให้ศาสนิกชนทั่วไปได้รู้
และปฏิบัติตาม การศึกษาพระปริยัติธรรมจึงมีความสำคัญมาก (กิริติ ศรวิเชียร. 2528 : 4)
และได้เจริญรุ่งเรืองอย่างยิ่งในสมัยกรุงสุโขทัยเป็นราชธานี แต่ก็มีโคปรากฎาที่มีการสวดหรือการ
เลื่อนชั้นในทางวิทยฐานะแต่ประการใด ครั้นถึงสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานีได้มีการสอบ
พระปริยัติธรรมขึ้นอย่างเป็นทางการโดยพระเจ้าแผ่นดินทรงอุปถัมภ์บำรุงการพระปริยัติศาสนาให้มี
ความมั่นคงอุดหนุนอุปถัมภ์ผู้ศึกษาเล่าเรียนให้มีความตั้งใจในการศึกษาเล่าเรียนโดยการยกย่องให้
ผู้ศึกษาเล่าเรียน มีวิทยฐานะและมีสมณศักดิ์เรียกว่า พระมหาขึ้นเป็นครั้งแรก และจัดชั้นเรียนเป็น
3 ชั้น คือเปรียญตรี เปรียญโท และเปรียญเอก ซึ่งมีข้อความในพงศาวดารบอกถึงพระมหานาค
นำประชาชนทุกคนสอบมหานาค เป็นการแสดงความพระมหาขึ้นแล้วในครั้งนั้น ในยุคกรุงรัตนโกสินทร์
สมัยรัชกาลที่ 2 ทรงจัดชั้นเปรียญเป็น 9 ชั้น เรียกว่า ประโยค 1 ประโยค 2 ประโยค 3 ถึง
ประโยค 9 ประโยค 1 ประโยค 2 ไม่ได้ทั้งเป็นพระมหา และไม่ได้รับพระราชทานศักดินา แต่
ท้าววังหน้าเห็นว่าควรจะได้รับยกย่องจึงได้พระราชทานศักดินาให้ ประโยค 1 ประโยค 2 ยก

เลยเรียกปฏิทินประโยค 1 ประโยค 2 ว่า ปฏิทินวังหน้า ส่วนประโยค 3 นั้น พระเจ้าแผ่นดินทรงแต่งตั้งให้เป็นพระมหาพรตราชทานพิทักษ์และไทร จีวร เป็นราชประเพณีสืบมา

ในปัจจุบันทางการคณะสงฆ์ จัดระบบกระบวนการเรียนการสอน การวัดผล และการประเมินการเรียนพระปริยัติธรรม แผนกบาลี ใ้กำหนดเวลาเรียน เปิด ปิด ภาคเรียนออกเป็น 3 ภาค คือ ภาควิสาขะ ภาคพรรษา และภาคปวารณา ซึ่งกำหนดเวลาเรียนไว้ทั้งแก่เวลา 08.45 นาฬิกา ถึง 10.30 นาฬิกา และเวลา 13.00 นาฬิกา ถึง 16.30 นาฬิกา และการเปิดปิดภาคเรียนของสำนักเรียน สำนักเรียนคณะจังหวัด สำนักศาสนศึกษา แต่ละภาคการศึกษาออกได้ดังนี้

ภาควิสาขะ เริ่มแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 6 จนถึงขึ้น 9 ค่ำ เดือน 8

ภาคพรรษา เริ่มแต่แรม 9 ค่ำ เดือน 8 จนถึงขึ้น 13 ค่ำ เดือน 11

ภาคปวารณา เริ่มแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 12 จนถึงแรม 13 ค่ำ เดือน 1

ในการเปิดการเรียนการสอนตามปกติประจำปีการศึกษาของแผนกบาลี ทางสถานศึกษาบาลีจะเปิดการเรียนการสอนก่อนกำหนด 1 เดือน สำหรับการเปิดการเรียนการสอนในสัปดาห์หนึ่ง ปกติวันโกนและวันพระ รวม 2 วัน นอกนั้น เจ้าสำนักจะเห็นเป็นการสมควรพิจารณากำหนดเวลาเปิด ปิด ให้เหมาะสมกับท้องถิ่นนั้น ๆ เพื่อเหตุอันสมควรก็ได้ ทั้งนี้ฝ่ายทั้งสำนักศึกษาบาลีจะต้องมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 300 ชั่วโมง (กรมการศาสนา. 2530 : 29) และมีหลักสูตรใช้ดังนี้

ประโยคหนึ่ง - สอง

1) วิชาแปลมคธเป็นไทย โดยพยัญชนะและโคยอรรถ ใ้หนังสือธรรมบทฎกถาภาคหนึ่งถึงภาคสี่

2) วิชาบาลีไวยากรณ์ ใ้หนังสือบาลีไวยากรณ์ และประเภทสอบถามความจำ

ประโยคเปรียญธรรมสาม

1) วิชาแปลมคธเป็นไทยโดยพยัญชนะและโคยอรรถ ใ้หนังสือธรรมบทฎกถาภาคห้าถึงภาคแปด

- 2) วิชาสัมพันธไทย ใช้นั่งสือธรรมเนียมปฏักฤทธาภาคนำถึงภาคแยก
- 3) วิชาบาลีไวยากรณ์ ใช้นั่งสือบาลีไวยากรณ์ประเภทสอบถามความจำ และความเข้าใจประกอบกัน
- 4) วิชาปฐกาศ ข้อเขียนภาษาไทยโดยแก้ไขให้ถูกต้องตามระเบียบใช้นั่งสือที่ควรรู้

ประโยคเปรียญธรรมสี่

- 1) วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้นั่งสือธรรมเนียมปฏักฤทธาภาคนำถึงภาคหนึ่ง
- 2) วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้นั่งสือมงคลคัตถ์ปฐกาศหนึ่ง

ประโยคเปรียญธรรมห้า

- 1) วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้นั่งสือธรรมเนียมปฏักฤทธาภาคนำถึงภาคสี่
- 2) วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้นั่งสือมงคลคัตถ์ปฐกาศสอง

ประโยคเปรียญธรรมหก

- 1) วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้นั่งสือธรรมเนียมปฏักฤทธาภาคนำ ถึงภาคแยก แต่ในการสอบกรรมการจะแปลประโยคที่ออกสอบเป็นภาษาไทยโดยสันติ หรืออาจก็ดแปลงสำนวนและห้องเรือนหรือคัตถ์ทอนที่ต่าง ๆ มาเรียงติดต่อกันเป็นประโยคสอบไล่ก็ได้
- 2) วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้นั่งสือทศิย-จตุคัตถ์-ปัญจ-สมันตปาสาทิกา

ประโยคเปรียญธรรมเจ็ด

- 1) วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรใช้นั่งสือมงคลคัตถ์ปฐกาศหนึ่ง
- 2) วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรใช้นั่งสือปฐม-ทศิยสมันตปาสาทิกา

ประโยคเปรียญธรรมแปด

- 1) วิชาแต่งฉันทมคธ แต่งฉันทเป็นภาษามคธสามฉันทในจำนวนหกฉันท คือ
 - 1.1) ปฐมาวตาร

- 1.2) อินทรวีเชียร
- 1.3) อุเบกขวีเชียร
- 1.4) อินทรวงศ์
- 1.5) วังสัจระ
- 1.6) วสันตคิลก

ข้อความแล้วแต่กรรมการจะกำหนดให้

- 2) วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรโชหนังสือปุม-หุติยสมันตปาสาทิกา
- 3) วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรโชหนังสือวิสุทธิมรรค

ประโยคปริยัติธรรม เกา

1) วิชาแต่งไทยเป็นมคธ แต่งมคธจากภาษาไทยฉวน ข้อความแล้วแต่กรรมการจะกำหนดให้

- 2) วิชาแปลไทยเป็นมคธ หลักสูตรโชหนังสือวิสุทธิมรรค
- 3) วิชาแปลมคธเป็นไทย หลักสูตรโชหนังสืออภิธรรมมัตถกถาวิณี (กรมการศาสนา.

2530 : 30 - 31)

1.2 การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระองค์ได้ทรงขาน
โหมมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ได้ทรงปรับปรุงการศึกษาขึ้นเป็นการใหญ่
โดยให้มีการสอบไล่เปรียญธรรมขึ้นอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งแยกออกจากการศึกษาแผนกบาลี และทรง
แบ่งการศึกษาแผนกธรรมออกเป็นนักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโท และนักธรรมชั้นเอก และประโยค
นักธรรมชั้นตรี เป็นเนวภูมิ ประโยคนักธรรมชั้นโท เป็นโฆธินภูมิ ประโยคนักธรรมชั้นเอกเป็นเถรภูมิ
ต่อมาได้อนุญาตให้ภิกษุสงฆ์สามารถสอบธรรมได้ควบ แบ่งชั้นเรียนออกเป็น 3 ชั้น คือธรรมศึกษาตรี
ธรรมศึกษาโท ธรรมศึกษาเอก และทรงกำหนดให้นักธรรมชั้นตรีเป็นนุภาค (วิชาบังคับ) ของ
พระปริยัติธรรมบาลีประโยค 3 นักธรรมชั้นโทเป็นนุภาค (วิชาบังคับ) ของพระปริยัติธรรมบาลี
ประโยค 4, 5, 6 และนักธรรมชั้นเอกเป็นนุภาค (วิชาบังคับ) ของพระปริยัติธรรมบาลีประโยค
7, 8, 9 สำหรับในด้านการปรับปรุงการวัดผลและการประเมินผลการเรียนการสอน ได้ให้ข้อสอบ

ขึ้นแทนสอบปากเปล่า สำหรับค่านหลักสูตรทรงได้จัดเรียบเรียงตำรา แบบเรียนการเรียนการสอน และการวัดผลและการประเมินผลในระบบโรงเรียนขึ้นอย่างจริงจัง จนเป็นแบบอย่างมาจนถึงทุกวันนี้ ในปัจจุบันทางการคณะสงฆ์ ได้กำหนดเวลาเรียน เปิด ปิด ภาคเรียน การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนก ธรรมออกเป็น 3 ภาค คือ ภาควิสาขะ ภาคพรรษา และภาคปวารณา ในแต่ละวันจะเริ่มเรียนเวลา 08.45 ถึง 10.30 นาฬิกา และเวลา 13.00 ถึง 16.40 นาฬิกา สำหรับการเปิดปิดภาคเรียน ของสำนักเรียน สำนักเรียนคณะจังหวัด สำนักศาสนศึกษา ที่จัดการเรียนการสอนออกเป็น 3 ภาค คือ ภาควิสาขะ ภาคพรรษา และภาคปวารณา แต่ละภาคเปิดปิดดังนี้

ภาควิสาขะ เริ่มแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 7 จนถึงขึ้น 7 ค่ำ เดือน 8

ภาคพรรษา เริ่มแต่แรม 9 ค่ำ เดือน 8 จนถึงขึ้น 13 ค่ำ เดือน 11

ภาคปวารณา เริ่มแต่ขึ้น 1 ค่ำ เดือน 12 จนถึงขึ้น 13 ค่ำ เดือนอ้าย

อนึ่ง สำหรับการ เปิดปิดปกติทั่วไปจะปฏิบัติเหมือนสถานศึกษามอญ แต่ทั้งนี้ในปีหนึ่งสถานศึกษา ธรรมจะคอยเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 150 ชั่วโมง (กรมการศาสนา. 2530 : 44) หลักสูตร หนังสือ แบบเรียน สำหรับเรียนธรรมเป็นหนังสือภาษาไทยจากตำราที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส ทรงนิพนธ์และที่พระเถระผู้ทรงคุณวุฒิพระไตรปิฎกทรงจำไว้ โดยลำดับ จากง่ายไปหายากและพิสดารขึ้นไปตามลำดับ ดังนี้

นักธรรมชั้นตรี

- 1) วิชากระพุทธธรรม หลักสูตรในหนังสือพุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 1
- 2) วิชาธรรม หลักสูตรในหนังสือนวโกวาท แผนกธรรมวินายก และคัมภีร์ปฏิบัติ
- 3) วิชาพุทธประวัติ หลักสูตรในหนังสือพุทธประวัติ เล่ม 1 - 2 - 3 ประชุมสมบัติ พระนิพนธ์ สมเด็จพระสังฆราช (ปฐมเทว) และศาสนพิธี เล่ม 1 ขององค์การศึกษา
- 4) วิชาวินัย หลักสูตรในหนังสือนวโกวาท แผนกวินัยบัญญัติ วินัยมุข เล่ม 1

นักธรรมชั้นโท

- 1) วิชากระพุทธธรรม หลักสูตรในหนังสือพุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 2 ให้นักเรียนแต่งเป็นทำนอง เทศนาโวหาร ยกยาศิลาอาถรรพ์ 2 แห่งไม่ว่ากัน เรียงความให้สืบเนื่องต่อกันสนิท

2) วิชาธรรม แก่นัญหาธรรมวิภาคพิสดารออกไป หลักสูตรใช้หนังสือธรรมวิภาค
ปริเฉทที่ 2

3) วิชาพุทธประวัติ แก่นัญหาอนุพุทธประวัติ หลักสูตรใช้หนังสืออนุพุทธประวัติ พุทธาณพุทธ
ประวัติ อังกถาถึงเฉพาะประวัติแห่งพระสาวก สังคิกกา ปฐมสมโพธิ พระนิพนธ์สมเด็จพระสังฆราช
(ปัสสเทว) และศาสนพิธีเล่ม 2 ขององค์การศึกษา

4) วิชาวินัย แก่นัญหาวินัยพิสดารออกไป หลักสูตรใช้หนังสือวินัยมุข เล่ม 1 - 2

นักธรรมชั้นเอก

1) วิชาภะฐุธรรม หลักสูตรใช้หนังสือพุทธศาสนสุภาษิต เล่ม 3 ให้นักเรียนแต่งเป็น
ทำนองเทศนาโวหาร ยกสุภาษิตมาอ้าง 3 แห่ง อธิบายให้เข้าใจกัน เรียงความให้สัมพันธ์กัน

2) วิชาธรรม บัญหาธรรมโดยปรมาัตตเทศนา หลักสูตรใช้หนังสือธรรมวิจารณ์ ส่วน
ปรมาัตตปฏิปทา และสังสารวัฏ สมถกัมมัฏฐาน วิปัสสนากัมมัฏฐาน มหาสติปัฏฐาน ศีวินยานุสรณ์

3) วิชาพุทธประวัติ แก่นัญหาพุทธาณพุทธประวัติกับข้อความในทองเรื่อง หลักสูตรใช้
หนังสือพุทธประวัติ เล่ม 1 - 2 - 3 ปฐมสมโพธิ พระนิพนธ์สมเด็จพระสังฆราช (ปัสสเทว)
พุทธาณพุทธประวัติ อนุพุทธประวัติ สังคิกกถา พระปฐมสมโพธิกถา พระนิพนธ์สมเด็จพระมหาสมณเจ้า
กรมพระปรมานุชิตชิโนรส

4) วิชาวินัย แก่นัญหาวินัยสังฆกรรม เป็นต้น หลักสูตรใช้หนังสือวินัยมุข เล่ม 3 และ
พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 (ธรรมนูญการศาสนา. 2530 : 49 - 50)

2. การศึกษาที่อยู่ในระบบของรัฐหรือจัดให้สอดคล้องกับระบบของรัฐ แบ่งเป็น

2.1 การศึกษาทางฝ่ายคณะสงฆ์ที่จัดให้สอดคล้องกับระบบของรัฐโดยหน่วยงาน
หรือกลุ่มบุคคลในพระศาสนาเป็นผู้ดำเนินงาน ได้แก่

2.1.1 การศึกษาที่คณะสงฆ์รับเข้าเป็นการศึกษาของคณะสงฆ์ ได้แก่
มหาวิทยาลัยสงฆ์ 2 แห่ง คือ มหาจุฬาราชวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระราชประสงค์
ในอันที่จะให้พระภิกษุสามเณรได้มีการศึกษาชั้นสูงในระดับอุดมศึกษา เพื่อความเจริญรุ่งเรือง
ใหญ่ของพระบรมพุทธศาสนา จึงได้ทรงมีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าให้จัดตั้งสถาบันการศึกษา

ในส่วนของคุณะสงฆ์ธรรมยุติกนิกาย พระราชทานนามว่า "มหามกุฏราชวิทยาลัย" เมื่อ พ.ศ. 2436 เพื่อเป็นอนุสรณ์แก่พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวพระบรมชนกนาถ ซึ่งทรงเป็นผู้ก่อทำเนียบคุณธรรมยุติกนิกายขึ้น พระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สถาปนาสถานศึกษาชั้นสูง พระราชทานแก่คุณะสงฆ์มหานิกายพระราชทานนามว่า "มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย" เพื่อเฉลิมพระเกียรติของพระองค์เอง เมื่อวันที่ 13 กันยายน พ.ศ. 2439 โดยเปลี่ยนนามมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งได้ทรงสถาปนาไว้ ณ วัดมหาธาตุ เมื่อ พ.ศ. 2432 เป็นพระที่นั่งที่มีคำว่า "วิทยาลัย" ขึ้นเป็นแห่งแรก

มหามกุฏราชวิทยาลัยตั้งอยู่วัดบวรนิเวศวิหาร ได้ดำเนินการศึกษาในระบอบใหม่ คือการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีและแผนกธรรม ดำเนินการโดยสมเด็จพระมหาสมณเจ้ากรมพระยาวชิรญาณวโรรส การริเริ่มและเปลี่ยนแปลงการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกบาลีจากการแปลปาฐกถาเป็นแปลเขียน เริ่มขึ้นที่มหามกุฏราชวิทยาลัยนี้ โดยสมเด็จพระมหาสมณเจ้าทรงจัดให้มีการเรียนการสอนขึ้น และตั้งเป็นเปรียญ เรียกว่า เปรียญมหานิกาย เปรียญมหานิกายนี้ ต่างจากเปรียญสนามหลวงผู้สอบได้เปรียญสมณศักดิ์เป็น "พระมหา" ควบไม่ได้รับพระราชทานแต่งตั้ง จึงใช้ชื่อเดิมและเพิ่มวิทยฐานะหลายชื่อ เช่น พระเจริญ ญาณวโร เทียบเปรียญ 7 ประโยค เป็นต้น การศึกษาของมหามกุฏราชวิทยาลัยกำหนดและพิมพ์ตำราขึ้นมากมาย ทั้งบาลีทั้งนิกธรรมอย่างแพร่หลายแต่เป็นแบบเดิม ส่วนมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เมื่อพระราชทานนามให้เปลี่ยนจากมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยแล้ว ก็ทำให้ดำเนินการเปลี่ยนตามไม่คงใช้นามมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยดำเนินการเรียนการสอนต่อมา เป็นแบบบาลีเดิมเช่นเดียวกัน

ต่อมาในปี 2489 เป็นยุคสงครามโลกครั้งที่ 2 มีพวกฝรั่งเขามายังพระนครมากมาย พระภิกษุสามเณรต้องการเรียนรูภาษาอังกฤษกันมาก ในเวลาเดียวกัน ได้มีการกวักวิชาภาษาไทย ภาษาอังกฤษขึ้นตามวัดและตามโรงเรียนต่าง ๆ มากมาย พระภิกษุสามเณรผู้ใดร่วมศึกษาออกไปกวักวิชาตามสถานศึกษาต่าง ๆ เป็นความต้องการและสนับสนุนเพื่อการศึกษาทางโลก ดังนั้นทางมหามกุฏราชวิทยาลัยจึงได้เปิดการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยขึ้นโดยตั้งสภาการศึกษา มหามกุฏราชวิทยาลัยจึงได้เปิดการศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยขึ้นโดยตั้งสภาการศึกษามหามกุฏราชวิทยาลัยขึ้นมา เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2489 โดยรับพระภิกษุสามเณรเปรียญธรรม 4 - 5 ประโยค เข้ารับการอบรมในระดับเตรียมอุดมเพื่อรับปริญญาศาสตรบัณฑิต ทางมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยก็ได้ประกาศจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของพระสงฆ์ขึ้นมา โดยอาศัยพระบรมราชโองการในรัชกาลที่ 5 จึงมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยขึ้นมา

การศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้เริ่มดำเนินการการศึกษาในรูปแบบวิทยาลัยสงฆ์ โดยสมบูรณคณาจารย์ของพระเถระานุเถระแห่งคณะสงฆ์ไทย ประกาศ ณ วันที่ 9 มกราคม พ.ศ. 2490 ตั้งเป็นมหาวิทยาลัยสงฆ์ฝ่ายพระพุทธศาสนา มีแผนการศึกษาดังนี้

ก. ชั้นปริญญา

1) คณะพุทธศาสนามีหลักสูตร 4 ปี ให้ปริญญา "พุทธศาสตรบัณฑิต" (พธ.บ.)

2) คณะครุศาสตร์ มีหลักสูตร 4 ปี ให้ปริญญา "พุทธศาสตรบัณฑิต" สาขาครุศาสตร์ (พธ.บ. สาขาครุศาสตร์)

3) คณะมนุษยศาสตร์และเทวศาสตร์ มีหลักสูตร 4 ปี ให้ปริญญา "พุทธศาสตรบัณฑิต" (พธ.บ. สาขามนุษยศาสตร์และเทวศาสตร์)

ข. ชั้นต่ำกว่าปริญญาตรี

1) แผนกอบรมครูศาสนศึกษา มีหลักสูตร 2 ปี ให้ประกาศนียบัตร "อบรมครูศาสนศึกษาชั้นสูง"

2) แผนกบาลีเตรียมอุดมศึกษา มีหลักสูตร 2 ปี ให้ประกาศนียบัตร "บาลีเตรียมอุดมศึกษา"

3) แผนกบาลีอบรมศึกษา มีหลักสูตร 2 ปี ให้ประกาศนียบัตร "บาลีมัธยมศึกษา"

แผนการศึกษาของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ได้เริ่มเปิดให้การอบรมศึกษาแก่ภิกษุสามเณร ตั้งแต่วันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2489 โดยมีจุดมุ่งหมายคือ

- 1) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาพระปริยัติธรรม
- 2) เพื่อให้เป็นสถานศึกษาวิชาทั้งของชาติทั้งของทางชาติ
- 3) เพื่อให้เป็นสถานเผยแผ่พุทธศาสนาทั้งในและนอกประเทศ
- 4) เพื่อให้ภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการบำเพ็ญประโยชน์แก่ประชาชน

5) เพื่อให้ภิกษุสามเณรมีความรู้และความสามารถในการค้นคว้าหรืออภิปรายธรรมได้อย่างกว้างขวางแก่ชาวไทยและชาวต่างประเทศ

6) เพื่อให้ภิกษุสามเณรได้เป็นกำลังสำคัญในการจรรโลงพระพุทธศาสนา และเป็นศาสนทายาทที่เหมาะสมแก่กาลสมัย

7) เพื่อความเจริญก้าวหน้า และคงอยู่ตลอดกาลนานของพระพุทธศาสนา

พระภิกษุสงฆ์ทั้งหมดหลักสูตรปริญญาศาสนศาสตรบัณฑิตจากสภาการศึกษา มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ในพระบรมราชูปถัมภ์ มีวิทยฐานะชั้นปริญญาตรี เรียกว่า "ศาสนศาสตรบัณฑิต" ใช้อักษรย่อว่า "ศน.บ." แบ่งออกเป็น 4 คณะ (กรมการศาสนา. 2527 : 104 - 115) คือ

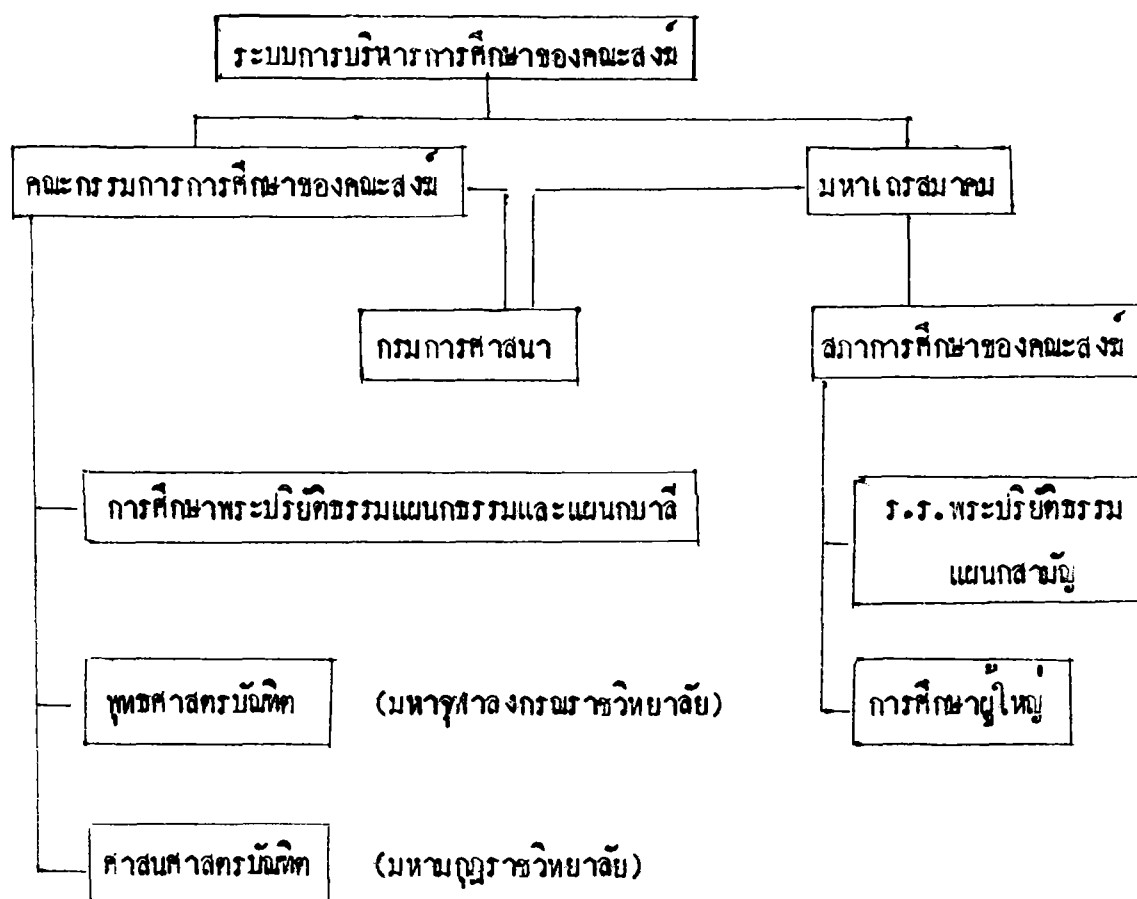
- 1) คณะศิลปศาสตร์
- 2) คณะศาสนาและปรัชญา
- 3) คณะสังคมศาสตร์
- 4) คณะศึกษาศาสตร์

2.1.2 การศึกษาที่รัฐกำหนดขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ ได้แก่ การศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ที่จัดให้ขึ้นตามความประสงค์ของคณะสงฆ์โดยให้เรียนทั้งวิชาธรรมและวิชาสามัญศึกษาควบคู่กันไป จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2514 มีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักรและฝ่ายฆานเมือง กล่าวคือ ทางฝ่ายศาสนจักรก็จะได้อาสนทายาทที่ดี มีความรู้ความเข้าใจในหลักธรรมทางพุทธศาสนาอย่างแท้จริง เป็นอยู่ประพฤติปฏิบัติชอบดำรงอยู่ในสมณธรรม สมควรแก่การจะสามารถร่างและสืบทอดพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป และถ้าหากพระภิกษุสามเณรเหล่านั้นได้ศึกษาไปแล้วก็สามารถเข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาของรัฐได้ หรือเข้ารับราชการสร้างประโยชน์ให้ทางนาเกษมเองและบ้านเมืองสืบต่อไป ด้วยเช่นกัน หลักสูตรที่กำหนดให้พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาของโรงเรียนมี 9 หมวดวิชา ดังนี้ หมวดภาษาบาลี หมวดพระธรรมวินัย หมวดศาสนปฏิบัติ หมวดภาษาไทย หมวดภาษาอังกฤษ หมวดสังคมศึกษา หมวดวิทยาศาสตร์ หมวดคณิตศาสตร์ และหมวดสุขศึกษา (มานพ พลไพรินทร์. 2526 : 2)

2.2 การศึกษาในระบบของรัฐ ซึ่งหน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลจัดให้แก่พระภิกษุสามเณรโดยขออุปฐากจากรัฐ ได้แก่ การศึกษาผู้ใหญ่สำหรับพระภิกษุสามเณรที่กรมสามัญศึกษาได้ขออุปฐากให้วัดต่าง ๆ เปิดสอนโดยรับพระภิกษุสามเณรเข้าเรียนได้ แม้ขอแม้วาระดับประถมศึกษา พระภิกษุสามเณรที่จะเข้ารับการศึกษาขึ้นจะต้องเป็นนักธรรมชั้นตรี ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นจะต้องให้ได้นักธรรมชั้นโท

ผู้สำเร็จจากหลักสูตรจะได้ศักดิ์และสิทธิ์เทียบเท่าโรงเรียนสามัญทุกประการ (กรมการศาสนา. 2527 : 140 - 141)

3. การศึกษาที่จัดขึ้นเป็นอิสระต่างหากจากระบบของคณะสงฆ์และระบบของรัฐ ได้แก่ จิตตาวินิจฉัย โรงเรียนอริยธรรม เป็นต้น (พระราชวรานู. 2529 : 140)

ภาพประกอบ 1 แผนภูมิแสดงระบบบริหารการศึกษาของคณะสงฆ์

ความหมายของการอ่าน

การอ่านเป็นกิจกรรมที่สำคัญต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิต และเป็นรากฐานที่สำคัญยิ่งของการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะในชีวิตปัจจุบันที่วิทยาการและความคิดต่าง ๆ ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอและมันักการศึกษาให้คำอธิบายเกี่ยวกับความหมายของการอ่านไว้อย่างหลายทัศนะ ดังนี้

ฉวีลักษณ์ บุญะกาญจน (2523 : 1) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การอ่านคือ การเก็บรวบรวมความคิดจากสิ่งพิมพ์

มานิต บุญประเสริฐ (2526 : 9) ให้ความหมายของการอ่านคือ การสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง หน้าที่ของผู้อ่านคือ การค้นหาความหมายจากข้อเขียนนั้น ๆ

แฮริส และสมิธ ให้ความเห็นว่า การอ่านเป็นรูปแบบการสื่อความหมาย เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดและความรู้ระหว่างผู้เขียนกับผู้อ่าน ผู้เขียนจะแสดงความคิดเห็นของตนเป็นภาษาเขียน มีลักษณะต่างหากแตกต่างกันไป ผู้อ่านต้องพยายามทำความเข้าใจความหมายของข้อความที่อ่านความสามารถในการรู้ความหมายของสิ่งเหล่านั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของผู้อ่านด้วย (Haris and Smith. 1980 : 14)

จากความหมายข้างต้นจึงพอสรุปได้ว่า การอ่านเป็นรูปแบบการสื่อความหมายระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน โดยมีข้อเขียนเป็นสื่อกลาง ซึ่งหน้าที่ของผู้อ่านก็คือ การเก็บรวบรวมความคิดจากสิ่งพิมพ์ และการค้นหาความหมายจากข้อความที่อ่าน

ความสำคัญของการอ่าน

การอ่านมีความสำคัญมากเพราะเป็นเครื่องมือสำหรับการแสวงหาความรู้และวิทยาการใหม่ ๆ ตลอดจนแนวความคิดต่าง ๆ ความรู้ส่วนใหญ่ที่จะสามารถค้นคว้าได้ด้วยตนเองมักจะออกมาในรูปแบบของสิ่งพิมพ์ ซึ่งต้องอาศัยทักษะการอ่าน คนที่อ่านมากย่อมจะได้เปรียบทั้งในชีวิตประจำวันและในการศึกษา

ซัทแมน ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพนั้น เป็นแนวทางที่สำคัญที่จะนำไปสู่ความรู้และการอ่านเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนทุกสาขาวิชาและในชีวิตประจำวันของมนุษย์ในปัจจุบัน ซึ่งการ เรียนรู้ส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับความสามารถของแต่ละบุคคล ที่จะแปลความหรือตีความจากสิ่งพิมพ์ได้อย่างครบถ้วน การอ่านจึงมีคุณค่าสำหรับบุคคล ดังนี้

1. การอ่านจะช่วยให้ช่วยในการส่งเสริมบุคลิกภาพ
2. การอ่านจะช่วยให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
3. การอ่านจะทำให้ผ่อนคลายความ เครียดทางอารมณ์ และหนังสือที่เหมาะสมจะช่วยสนองความต้องการทางจิตใจอีกด้วย
4. การอ่านจะทำให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ
5. การอ่านเป็นกิจกรรมที่ช่วยทำให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ (Chapman. 1978 : 61 - 63)

ความมุ่งหมายในการอ่าน

การอ่านเป็นการแสดงพฤติกรรมในการสื่อความหมายของมนุษย์ ฉะนั้นในการอ่านของแต่ละบุคคลย่อมมีจุดมุ่งหมายแตกต่างกันออกไป เช่น

กฤษณี ลิขิตะเมียร (2521 : 67 - 68) ได้จัดลำดับขั้นของจุดมุ่งหมายในการอ่านเป็น 5 ลำดับขั้นดังนี้

1. อ่านเพื่อความรู้และความเพลิดเพลิน
2. อ่านเพื่อศึกษาและทำความเข้าใจ
3. อ่านเพื่อท่องจำเตรียมสอบ
4. อ่านเพื่อให้เข้าถึงรสของหนังสือที่ประกอบด้วยการ เสียดสี จินตนาการ อารมณ์ หักเหน็ด จุดมุ่งหมาย และสื่ออุปกรณ์ประพันธ์
5. อ่านเพื่อแสดงความคิดเห็นที่มีต่อหนังสืออื่น ๆ ซึ่งอาจแสดงออกมาในรูปของการวิจารณ์

สนิท กังหวิ (2526 : 1 - 2) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ในเรื่องราวต่าง ๆ โดยละเอียด
2. เพื่อศึกษาค้นคว้าความรู้ในเรื่องต่าง ๆ โดยย่อ
3. เพื่อสนองความอยากรู้อยากเห็น
4. เพื่อศึกษาค้นคว้า

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกวิมล สุเมธพงศ์ (2516 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความสนใจและแนวการอ่านหนังสือของนักเรียนอายุ 13 - 18 ปี ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ พบว่า นักเรียนชายอายุ 13, 15 ปี และนักเรียนหญิงอายุ 16 ปี สนใจนวนิยายมาก นักเรียนชายอายุ 16 ปี และนักเรียนหญิงอายุ 14, 15 ปี สนใจนวนิยายและหนังสือหมวดประวัติศาสตร์มากที่สุดตามลำดับ นักเรียนหญิงอายุ 13 ปี สนใจหนังสือหมวดเบ็ดเตล็ด ภาษาศาสตร์ วิทยาศาสตร์ มากตามลำดับ นักเรียนหญิงอายุ 18 ปี สนใจหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์ มากตามลำดับ ส่วนนักเรียนชายอายุ 14, 17, 18 ปี และนักเรียนหญิงอายุ 17 ปี สนใจหนังสือหมวดต่าง ๆ ในระดับปานกลาง

เมื่อ พ.ศ. 2520 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการรายงานผลการสำรวจความต้องการด้านการอ่านของนักเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปรากฏผลว่า จากประเภทของหนังสือ 6 ประเภทที่ให้เลือก ได้แก่อ่านหนังสือ นิทานพื้นเมือง ประวัติสถานที่สำคัญในท้องถิ่น ประวัติบุคคลในท้องถิ่น ชีวิตความเป็นอยู่และการละเล่นพื้นเมืองนั้น นักเรียนชอบนิทานพื้นเมือง เป็นอันดับหนึ่ง และอ่านหนังสือ เป็นอันดับ 2 (กรมวิชาการ. 2520 : 16)

มนัญญ์ วิทย์ไพศาล (2526 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการและความคาดหวังของพระภิกษุสามเณรที่มีต่อห้องสมุดวัด พบว่า ห้องสมุดวัดมีคุณประโยชน์ต่อพระภิกษุสามเณรเป็นอย่างมาก สำหรับมาค้นคว้าเพื่อเผยแพร่วิชาศาสนาและสืบศาสนา หนังสือทางศาสนาที่มีความต้องการอ่านสูงสุดคือ หนังสือคัมภีร์ทางศาสนา หนังสือทั่วไปที่มีความต้องการอ่านสูงสุดคือ หนังสือที่อธิบายถึง

การสร้างความจริงแก่ชีวิต โดยการใช้ความสามารถของตนเอง วิถีปรับปรุงตัวและการเสริมสร้างบุคลิก มีความคาดหวังว่า หนังสือในหอสมุดวัด ควรจัดทำบัญชีเพื่อสะดวกในการค้นหา ควรมีโต๊ะเก้าอี้สำหรับนั่งอ่านในหอสมุดด้วย หนังสือทุกชิ้นควรมีป้ายบอกหมวดหมู่ติดไว้ และให้เห็นได้ชัดเจน พระที่เป็นบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่หอสมุดวัด ควร เป็นผู้ที่สามารถให้คำแนะนำด้านหนังสือและแหล่งค้นคว้าต่าง ๆ ได้ และหอสมุดวัดควรมีความสะดวกและความเป็นระเบียบ

สวนา พรพัฒน์กุล (2524 : 5 - 6) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาและการดำรงสมณเพศของสงฆ์ไทย พบว่าในการอุปสมบทของพระภิกษุสงฆ์ใหม่ จุดมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดคือ การศึกษาคำธรรม ซึ่งมากถึง 43 % ในบรรดาผู้เข้ามาขอเรียนในกลุ่มตัวอย่างนี้มาจากอาชีวศึกษา และเมื่อเข้ามาขอเรียนแล้ว 72 % ของตัวอย่างทั้งหมดได้พยายามศึกษาความรู้ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการจนได้ความรู้ตามหลักสูตรทางธรรมตั้งแต่ขั้นธรรมตรีขึ้นไป หางานค้นคว้าเพียงพอของหนังสืออ่านประกอบการเรียนการสอน ประมาณ 40 - 45 % เท่านั้นที่รายงานว่าพอเพียง นอกนั้นยังไม่พอหรือไม่เลย

กัญญาพร นิคมประภา (2522 : 7) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการประเมินผล โครงการหอสมุดอ่านหนังสือระหว่าง 5 ธันวาคม 2518 - 5 ธันวาคม 2519 โดยศึกษาจากพระภิกษุบรรณารักษ์หอสมุดประจำวัด 49 รูป และประชาชนที่มาใช้หอสมุดประจำวัดแต่ละวัดที่ได้รับมอบหมายหนังสือของคณะกรรมการ โครงการหอสมุดอ่านหนังสือ จำนวน 483 คน ผลการวิจัยปรากฏว่า วัดที่ได้รับมอบหมายหนังสือทุกแห่งได้จัดหอสมุดบริการประชาชนในท้องถิ่น ผู้ใช้บริการหอสมุดวัดส่วนมาก คือร้อยละ 37.10 เป็นเกษตรกรอยู่ในวัย 19 - 25 ปี ประชาชนเข้ามาใช้หอสมุดเพราะต้องการอ่านหนังสือและสิ่งพิมพ์ในหอสมุด ประชาชนทุกระดับอายุต้องการอ่านนิตยสาร หนังสือพิมพ์ และหนังสือสารคดี และประชาชนเห็นว่าสภาพของหอสมุด วัสดุครุภัณฑ์ หนังสือ ตลอดจนบริการและกิจกรรมของหอสมุด มีความเหมาะสมปานกลาง และประชาชนมีความต้องการในเรื่องหนังสือพิมพ์และการจัดบริการและกิจกรรมหอสมุดแตกต่างกันตามระดับอายุ

มาลี ไชยกาล (อุณน) (2528 : 117 - 118) ได้ศึกษาวิจัยสำรวจความสนใจในการอ่านวรรณกรรมปัจจุบันของนักเรียนชั้น ป.1 - ม.6 ในเขตกรุงเทพมหานคร รวมทั้งศึกษาประโยชน์ที่นักเรียนได้รับจากการอ่านวรรณกรรมอีกด้วย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยทั้งสิ้น

1,407 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างระดับชั้นประถมศึกษา จำนวน 697 คน เป็นนักเรียนชาย 331 คน นักเรียนหญิง 366 คน กลุ่มตัวอย่างระดับชั้นมัธยมศึกษา จำนวน 710 คน เป็นนักเรียนชาย 360 คน นักเรียนหญิง 350 คน การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันสนใจอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกประเภท

2. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันสนใจอ่านนิทานชนิดต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกประเภท ยกเว้นนิทานสำหรับเด็กที่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านมากกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ๆ

3. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันสนใจอ่านนวนิยายและเรื่องสั้นชนิดต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกประเภท ยกเว้นเรื่องผจญภัย เรื่องเศรษฐศาสตร์ เรื่องสงคราม และเรื่องตลกขบขัน ที่นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

4. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันสนใจอ่านบทความและสารคดีชนิดต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกประเภท ยกเว้นบทความและสารคดีเกี่ยวกับการแพทย์ บทความและสารคดีเกี่ยวกับอุตสาหกรรมที่นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกัน สนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

5. นักเรียนที่มีระดับชั้นต่างกันสนใจอ่านบทร่ายกรองหรือกวีนิพนธ์ชนิดต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทุกประเภท ยกเว้นบทร่ายกรองที่แสดงถึงความรักที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจอ่านมากกว่านักเรียนชั้นประถมศึกษาและชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านบทร่ายกรองที่แสดงถึงคตินิยมมากกว่านักเรียนกลุ่มอื่น ๆ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวิธีการดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. เลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. เก็บรวบรวมข้อมูล
4. จัดกระทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สอดคล้องวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกศาสนศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2531 ซึ่งมี 1,453 รูป

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พระภิกษุสามเณรที่สุ่มแบบโควตา (Quota) จากประชากรที่กล่าวมาข้างต้น ซึ่งจะได้อัตราทั้งหมด 360 รูป ตามรายละเอียดดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และ
แผนกสาส์นศึกษา แยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา

โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี)				โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสาส์นศึกษา)			
ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย		ระดับมัธยมศึกษา ตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษา ตอนปลาย	
ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
437	100	64	60	502	100	450	100

ตาราง 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) แยกตามระดับชั้นที่
กำลังศึกษา

อำเภอ	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. เมืองชุมพล	213	47	22	20
2. วารินชำราบ	14	3	5	5
3. อ่างทอง	7	2	1	1
4. เขื่องใน	7	2	3	3
5. ม่วงสามสิบ	11	3	2	2
6. ทรายมูล	12	3	1	1
7. เกษมสุข	16	4	1	1
8. เขมราฐ	57	13	2	2
9. พนา	15	4	2	1
10. ห้วยกระเจา	71	16	11	11
11. เสนาชนิคม	14	3	1	1
12. มุขทริก	-	-	13	12
รวม	437	100	64	60

* รายชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) ที่วัดในอำเภอต่าง ๆ ที่สุ่มภาคผนวก

ตาราง 3 จำนวนกลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา แยกตามระดับชั้น
ที่กำลังศึกษา

โรงเรียน	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. บัณฑิตวิทยาลัย มจร อ.เมือง	41	8	332	74
2. กิตติวิทยากร อ.เมือง	35	7	-	-
3. คงมิ่งอาทรกิจ อ.เมือง	30	6	-	-
4. วัดโพธิ์ตาก อ.พยุหะคีรี	80	16	38	8
5. ศรีมงคลศึกษา อ.มัญจาคีรี	35	7	45	10
6. วัดแสงเกษม อ.เกษตรวิสัย	73	14	-	-
7. อัครธรรมวิทยา อ.มวางสามสิบ	64	13	35	8
8. หนองขุ่นวิทยา อ.มวางสามสิบ	60	12	-	-
9. สาธุกิจวิทยา อ.เชียงยืน	84	17	-	-
รวม	502	100	450	100

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้เป็นแบบสอบถามโดยแบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

วิธีสร้างแบบสอบถาม

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามซึ่งมีดังต่อไปนี้

1.1 สร้างแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (ตอนที่ 2) ให้พระภิกษุสามเณรได้ตอบเกี่ยวกับลักษณะการอ่านในคัมภีร์ต่าง ๆ ได้แก่

1.1.1 สิ่งพิมพ์ที่อ่าน

1.1.2 ความถี่ในการอ่าน

1.1.3 ช่วงเวลาอ่าน

1.1.4 ปริมาณเวลาที่อ่านแต่ละครั้ง

1.1.5 ประโยชน์ที่ได้รับจากการอ่าน

1.1.6 ปัญหาและอุปสรรคในการอ่าน

1.1.7 การจัดหาสิ่งพิมพ์อ่าน

1.1.8 การเข้ารับการอ่านหนังสือในห้องสมุดประชาชน

1.2 สร้างแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ของอิกเคอร์ท (Best. 1970 : 160 - 200) คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย และระดับน้อยที่สุด สำหรับข้อคำถามจะเป็นหัวข้อเนื้อหาต่าง ๆ โดยแบ่งตามแนวการแบ่งหมวดหมู่หนังสือแบบทศนิยมของคิวอี้ (2506 : 23 - 208) ดังนี้

1.2.1 หมวดเบ็ดเตล็ด ได้แก่ ข้อที่ 1 - 5

1.2.2 หมวดปรัชญา ได้แก่ ข้อที่ 6 - 10

- 1.2.3 หมวดศาสนา ไคแก ข้อที่ 11 - 25
- 1.2.4 หมวดสังคมศาสตร์ ไคแก ข้อที่ 26 - 41
- 1.2.5 หมวดภาษาศาสตร์ ไคแก ข้อที่ 42 - 47
- 1.2.6 หมวดวิทยาศาสตร์ ไคแก ข้อที่ 48 - 56
- 1.2.7 หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ ไคแก ข้อที่ 57 - 62
- 1.2.8 หมวดศิลปะ ไคแก ข้อที่ 63 - 66
- 1.2.9 หมวดวรรณคดี ไคแก ข้อที่ 67 - 72
- 1.2.10 หมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์ ไคแก ข้อที่ 73 - 77

(รายละเอียดแบบสอบถามคุณลักษณะ)

2. นำแบบสอบถามไปปรึกษากับประธาน กรรมการที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบ
3. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับพระภิกษุสามเณรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่โรงเรียนศรีเกษรวิทยา วัดเจียงอศรีมงคลวรารามเมืองโต อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 45 รูป เพื่อตรวจสอบความเข้าใจและความถูกต้องของข้อความและหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามได้ 0.9297 ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบและเก็บแบบสอบถามคืนมาด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยเริ่มแจกแบบสอบถามเมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2531 และเก็บรวบรวมมาได้แล้วเสร็จเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2531 โดยได้รับแบบสอบถามคืน 360 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

การจัดกระทำกับข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนแล้ว จะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
2. แยกแบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการอ่านในชีวิตประจำวัน (ตอนที่ 2) ออกมาจัด

กระทำกับข้อมูลดังนี้

- 2.1 แจกแจงความถี่ของข้อมูลในแต่ละรายการ
- 2.2 หาผลรวมของความถี่แต่ละรายการนั้น
- 2.3 คำนวณหาการร้อยละ

3. นำแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่าน (ตอนที่ 3) มาจัดกระทำกับ
ข้อมูล ดังนี้

3.1 ทราบให้คะแนนข้อความแต่ละข้อโดยกำหนดคะแนนดังนี้

สนใจมากที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 5

สนใจมาก มีคะแนนเท่ากับ 4

สนใจปานกลาง มีคะแนนเท่ากับ 3

สนใจน้อย มีคะแนนเท่ากับ 2

สนใจน้อยที่สุด มีคะแนนเท่ากับ 1

3.2 หากหาเฉลี่ยความสนใจของแต่ละคำถามโดยดูความถี่กับคะแนนของแต่ละข้อ
แล้วรวมกัน หาค่าเฉลี่ยจำนวนของผู้ตอบคำถามข้อนั้น เปรียบเทียบค่าความสำคัญกับเกณฑ์ ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.50 - 5.00 หมายถึง สนใจมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.50 - 4.49 หมายถึง สนใจมาก

ค่าเฉลี่ย 2.50 - 3.49 หมายถึง สนใจปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.50 - 2.49 หมายถึง สนใจน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.49 หมายถึง สนใจน้อยที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ศึกษารายละเอียดส่วนตัวและลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรแยกตามประเภท
โรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษาโดยการคำนวณหาค่าร้อยละ

2. ศึกษาความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณร โดยการคำนวณหาค่าตัวกลาง
เลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าความแปรปรวน โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

3. เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณร แยกตามประเภทโรงเรียน
และระดับชั้นที่กำลังศึกษาโดยใช้ t-test (Independent) และใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าอัตราส่วนร้อยละ ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น}}{\text{ความถี่ทั้งหมด}} \times 100$$

2. หาค่ากลางเลขคณิต ใช้สูตร (สูตรี วงศ์รักนะ. 2530 : 41)

$$\bar{X} = \frac{\sum fx}{n}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่ากลางเลขคณิตของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนคูณกับความถี่ของกลุ่มตัวอย่าง

n แทน จำนวนคะแนนทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

3. หาค่าความแปรปรวน ใช้สูตร (สูตรี วงศ์รักนะ. 2530 : 74)

$$s^2 = \frac{n \sum fx^2 - (\sum fx)^2}{n(n-1)}$$

เมื่อ s^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum fx$ แทน ผลรวมของคะแนนคูณกับความถี่ของคะแนนในแต่ละข้อ

$\sum fx^2$ แทน ผลรวมของคะแนนยกกำลังสองคูณกับความถี่ของคะแนนในแต่ละข้อ

n แทน จำนวนคะแนนทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง

4. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยวิธี Alpha Coefficient (α)

ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum s_1^2}{s_t^2} \right\}$$

เมื่อ α แทน ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

n แทน จำนวนข้อคำถาม

$\sum s_1^2$ แทน ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนจากการตอบคำถามแต่ละข้อ

s_t^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนรวมจากแบบสอบถามทั้งหมด

5. เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณร โดยแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำวจศึกษา โดยใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}{\sqrt{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)}}$$

$$df = \frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} + \frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{\frac{\left(\frac{s_1^2}{n_1} \right)^2}{n_1 - 1} + \frac{\left(\frac{s_2^2}{n_2} \right)^2}{n_2 - 1}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าวิกฤตในการตรวจสอบความแตกต่างของคะแนนระหว่างสองกลุ่ม
$\bar{x}_1, \bar{x}_2$		แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มแต่ละกลุ่ม
s_1^2, s_2^2		แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละกลุ่ม
n_1, n_2		แทน	จำนวนนักเรียนในแต่ละกลุ่ม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจะเสนอตามลำดับดังนี้

1. อายุของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา
2. ลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา โดยหาการร้อยละของหัวข้อต่อไปนี้
 - 2.1 ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่อ่านมาก
 - 2.2 สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือที่อ่านมาก
 - 2.3 ความถี่ในการอ่านสิ่งพิมพ์
 - 2.4 ช่วงเวลาที่อ่านสิ่งพิมพ์
 - 2.5 เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์แต่ละครั้ง
 - 2.6 เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์โดยเฉลี่ยในแต่ละวัน
 - 2.7 สาเหตุที่ไม่ได้อ่านหนังสือหรืออ่านบ้างแต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการ
 - 2.8 สถานที่อ่านสิ่งพิมพ์
 - 2.9 การได้สิ่งพิมพ์ทาง ๆ มาอ่านได้มากน้อยเพียงใด
 - 2.10 ผลดีในการอ่านสิ่งพิมพ์
 - 2.11 การเข้าใจของสมุคประชาชน หรือของสมุควัด หรือที่อ่านหนังสือวัด ฯลฯ
 - 2.12 ประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการการอ่าน
 - 2.13 จำนวนหน้าของสิ่งพิมพ์ที่อ่านได้ในแต่ละวัน
 - 2.14 วิธีการเลือกหนังสืออ่าน
 - 2.15 แหล่งการอ่านที่อยู่ในใกล้กับวัด
 - 2.16 ความเพียงพอกับความต้องการในการอ่านสิ่งพิมพ์

3. ระดับความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี ที่มีต่อประเภทหนังสือ
4. เปรียบเทียบระดับความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่มีต่อประเภทหนังสือจำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา
5. ระดับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสาร และวารสารทางธรรมะของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การเปรียบเทียบอายุของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 4

ตาราง 4 อายุของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา

อายุและระยะเวลาที่ชาว ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น			จำนวน	อายุ โดยเฉลี่ย (ปี)	ระยะเวลาที่ บวชโดยเฉลี่ย (พรรษา)
ประเภทโรงเรียน พระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	ประโยค 1-2			
		เปรียญธรรม 3	100	19.07	3.83
		เปรียญธรรม 4-5	60	21.63	5.90
		รวม	160	20.03	4.60

ตาราง 4 (ต่อ)

อายุและระยะเวลาที่บวช ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น			จำนวน	อายุ โดยเฉลี่ย (ปี)	ระยะเวลาที่ บวชโดยเฉลี่ย (พรรษา)
ประเภทโรงเรียน พระปริยัติธรรม	แผนกสามัญศึกษา	มัธยมศึกษา ตอนต้น	100	15.40	2.12
		มัธยมศึกษา ตอนปลาย	100	17.79	3.96
		รวม	200	16.59	3.04
ระดับชั้นที่กำลังศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	มัธยมศึกษา ตอนต้น	100	15.40	2.12
		ประโยค 1-2			
		เปรียญธรรม 3	100	19.07	3.83
		รวม	200	17.24	2.98
	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	มัธยมศึกษา ตอนปลาย	100	17.79	3.96
		เปรียญธรรม 4-5	60	21.63	5.90
		รวม	160	19.23	4.68
		รวม	360	18.12	3.74

จากตาราง 4 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมนี้อายุโดยเฉลี่ย 18.12 ปี และมีระยะเวลาที่บวชโดยเฉลี่ย 3.74 พรรษา เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนพบว่า พระภิกษุสามเณรแผนกบาลี มีอายุโดยเฉลี่ย 20.03 ปี และมีระยะเวลาที่บวชโดยเฉลี่ย 4.60 พรรษา พระภิกษุสามเณรแผนกสามัญศึกษา มีอายุโดยเฉลี่ย 16.59 ปี และมีระยะเวลาที่บวชโดยเฉลี่ย 3.04 พรรษา เมื่อแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า พระภิกษุสามเณรรดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีอายุโดยเฉลี่ย 17.24 ปี และมีระยะเวลาที่บวชโดยเฉลี่ย 2.98 พรรษา พระภิกษุสามเณรรดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีอายุโดยเฉลี่ย 19.23 ปี และมีระยะเวลาที่บวชโดยเฉลี่ย 4.68 พรรษา

2. ลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา โดยหาค่าร้อยละ ปรากฏผลดังนี้ในตาราง

ตาราง 5 ประเภทของสิ่งพิมพ์ที่ออกมาของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้น
การศึกษา

ประเภทสิ่งพิมพ์ที่ออกมา		หนังสือ	หนังสือพิมพ์	วารสารและ นิตยสาร	สมุดข่อย โบราณ	แผ่นใบปลิว โฆษณา	รวม
ประเภทโรงเรียน พระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	141 36.90	98 25.65	110 28.80	11 2.90	382 100.00
	แผนกสามัญศึกษา	จำนวน ร้อยละ	176 36.10	135 27.70	120 24.60	25 5.10	488 100.00
ระดับชั้นที่กำล้งศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	174 35.90	137 28.30	119 24.60	16 3.30	484 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	143 37.00	96 24.90	111 28.75	20 5.20	386 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	317 36.44	233 26.78	230 26.44	36 4.14	870 100.00

จากตาราง 5 แสดงว่า สิ่งพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม อ่านมากที่สุด คือ หนังสือ (ร้อยละ 36.44) รองลงมาได้แก่หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 26.78) วารสารและนิตยสาร (ร้อยละ 26.44) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มอ่านสิ่งพิมพ์มากที่สุด คือหนังสือ (ร้อยละ 36.90, 36.10, 35.90 และ 37.00 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 6 ประเภทของหนังสือที่ออกมาของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นทางการศึกษา

ประเภทหนังสือที่ออกมา		วิชาการ	สารคดี	บันเทิงคดี	ธรรมะ	เบ็ดเตล็ด และ รวมเรื่อง	รวม
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	51 26.16	35 10.17	103 29.95	65 18.90	344 100.00
	แผนกบาลีสันสกฤตศึกษา	จำนวน ร้อยละ	104 26.26	57 14.40	93 23.48	78 19.70	396 100.00
ระดับชั้นที่ออกัดศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	101 24.87	43 10.60	120 29.55	83 20.45	406 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	93 27.84	49 14.67	76 22.76	60 17.96	334 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	194 26.22	92 15.54	196 26.49	143 19.32	740 100.00

จากตาราง 6 แสดงว่า หนังสือที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม อ่านมากที่สุดคือ หนังสือธรรมะ (ร้อยละ 26.49) รองลงมาได้แก่ หนังสือวิชาการ (ร้อยละ 26.22) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนพบว่า หนังสือที่พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) อ่านมากที่สุดคือ หนังสือธรรมะ (ร้อยละ 29.95) พระภิกษุสามเณรแผนกสามัญศึกษาอ่านมากที่สุด คือหนังสือวิชาการ (ร้อยละ 26.26) เมื่อแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาปรากฏว่า หนังสือที่พระภิกษุสามเณรรดับมัธยมศึกษาตอนต้นอ่านมากที่สุดคือ หนังสือธรรมะ (ร้อยละ 29.55) พระภิกษุสามเณรรดับมัธยมศึกษาตอนปลายอ่านมากที่สุดคือ หนังสือวิชาการ (ร้อยละ 27.84)

ตาราง 7 ความถี่ในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นกำลังศึกษา

ความถี่ในการอ่านสิ่งพิมพ์		เป็นประจำทุกวัน	อย่างน้อย 1 ครั้งใน 1 สัปดาห์	สัปดาห์ละ 2-3 ครั้ง	ไม่แน่นอน แลวแต่ โอกาส	ไม่ได้อ่านเลย	รวม	
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น								
ประเภทโรงเรียน พระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	46 28.75	48 30.00	10 6.25	56 35.00	0 0	160 100.00
	แผนกศาสนศึกษา	จำนวน ร้อยละ	34 17.00	54 27.00	17 8.50	95 47.50	0 0	200 100.00
ระดับชั้นกำลังศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	40 20.00	54 27.00	18 9.00	88 44.00	0 0	200 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	40 25.00	48 30.00	9 5.63	63 39.37	0 0	160 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	80 22.22	102 28.33	27 7.50	151 41.95	0 0	360 100.00

จากตาราง 7 แสดงว่า ความดีในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมนั้นคือ อ่านไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาสมากที่สุด (ร้อยละ 41.95) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มมีความดีในการอ่านลักษณะไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาสมากที่สุด (ร้อยละ 35.00, 47.50, 44.00 และ 39.37 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 8 ช่วงเวลาพักผ่อนของครู ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนและระดับชั้นเรียน

ช่วงเวลาพักผ่อนของครู ศึกษานิเทศก์ และผู้บริหารโรงเรียนและระดับชั้นเรียน		หลังพักรับประทานอาหารกลางวัน	หลังพักรับประทานอาหารเย็น	ก่อนเข้าเรียน	ก่อนเข้าสอน	เวลาอื่น ๆ	รวม
ประเภทโรงเรียน	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	46 16.73	60 21.81	34 12.36	84 30.55	275 100.00
	แผนกสามัญศึกษา	จำนวน ร้อยละ	73 25.80	42 14.84	30 10.60	89 31.45	283 100.00
ระดับชั้นเรียน	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	60 20.20	58 19.53	38 12.79	86 28.96	297 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	59 22.61	44 16.86	26 9.96	87 33.33	261 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	119 21.33	102 18.28	64 11.47	173 31.00	558 100.00

จากตาราง 8 แสดงว่า ช่วงเวลาที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมใช้อ่านสิ่งพิมพ์มากที่สุด คือช่วงเวลาก่อนจำวัค (ร้อยละ 31.00) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า นิยมอ่านในช่วงเวลาก่อนจำวัคมากที่สุด (ร้อยละ 30.55 , 31.45, 28.96 และ 33.33 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 9 เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์แต่ละครั้งของพระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นกำลังศึกษา

เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์แต่ละครั้ง		1-15 นาที	16-30 นาที	31-45 นาที	46-60 นาที	เกินกว่า 1 ชม.	รวม
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	47 29.38	23 14.38	29 18.12	36 22.50	160 100.00
	แผนกบาลีศึกษา	จำนวน ร้อยละ	36 18.00	70 35.00	30 15.00	25 12.50	200 100.00
ระดับชั้นกำลังศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	35 17.50	66 33.00	27 13.50	28 14.00	200 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	26 16.25	51 31.87	26 16.25	31 19.38	160 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	59 16.39	114 31.67	57 15.83	49 13.61	360 100.00

จากตาราง 9 แสดงว่า เวลาที่พระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวมใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์แต่ละครั้งมากที่สุดคือ 16 - 30 นาที (ร้อยละ 31.67) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มใช้เวลาในการอ่านสิ่งพิมพ์แต่ละครั้งมากที่สุด คือ 16 - 30 นาที (ร้อยละ 29.38, 35.00, 33.00 และ 31.87 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 10 เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์โดยเฉลี่ยในแต่ละวันของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นทางการศึกษา

เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์โดยเฉลี่ยในแต่ละวัน		1 - 1 ชม.	1 - 1 1/2 ชม.	1 1/2 - 2 ชม.	2-3 ชม.	3 ชม.	รวม	
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น								
ประเภทโรงเรียน พระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	40 25.00	33 20.63	30 18.75	39 24.37	18 11.25	160 100.00
	แผนกสันนิทสา	จำนวน ร้อยละ	61 30.50	47 23.50	37 18.50	49 24.50	6 3.00	200 100.00
ระดับชั้นทางการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	58 29.00	52 26.00	34 17.00	44 22.00	12 6.00	200 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	43 26.88	28 17.50	33 20.62	44 27.50	12 7.50	160 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	101 28.06	80 22.22	67 18.61	88 24.44	24 6.67	360 100.00

จากตาราง 10 แสดงว่า เวลาที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์ โดยเฉลี่ยในแต่ละวันมากที่สุดคือ $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 28.06)

เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา ปรากฏว่า พระภิกษุสามเณร ทั้งในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) แผนกสามัญศึกษา และระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ใช้เวลาในการอ่านสิ่งพิมพ์โดยเฉลี่ยในแต่ละวันมากที่สุดคือ $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง (ร้อยละ 25.00, 30.50 และ 29.00) ส่วนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น ปรากฏว่า เวลาที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์ โดยเฉลี่ยในแต่ละวันมากที่สุดคือ 2 - 3 ชั่วโมง (ร้อยละ 27.50)

ตาราง 11 สาเหตุที่ไม่ได้อ่านหนังสือ หรืออ่านบ้างแต่ยังไม่เพียงพอของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา

สาเหตุที่ไม่ได้อ่านหนังสือหรืออ่านบ้างแต่ไม่เพียงพอ		สายตาไม่ดี	ไม่มีสิ่งพิมพ์อ่าน	ไม่มีสิ่งพิมพ์ตรงกับความรู้ต้องการ	อ่านหนังสือแต่อ่านไม่คล่องทำให้ไม่ยอมอ่าน	สิ่งพิมพ์เก่าล้าสมัย	รวม	
ประเภทโรงเรียนพระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	11 4.58	72 30.00	115 47.92	20 8.33	22 9.17	240 100.00
	แผนกบาลีศึกษา	จำนวน ร้อยละ	13 4.29	78 25.20	136 44.88	37 12.21	39 12.87	303 100.00
ระดับชั้นกำลังศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	10 3.41	87 29.69	137 46.76	30 10.24	29 9.90	293 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	14 5.60	63 25.20	114 45.60	27 10.80	32 12.80	250 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	24 4.42	150 27.63	251 46.22	57 10.50	61 11.23	543 100.00

จากตาราง 11 แสดงว่า สาเหตุที่ไม่ได้อ่านหนังสือ หรืออ่านบ้างแต่ไม่เพียงพอมากที่สุด
 ของพระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมคือ ไม่มีสิ่งพิมพ์ตรงกับความต้องการ (ร้อยละ 46.22) เมื่อแยก
 ตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นปรากฏว่า มีสาเหตุสูงสุดที่ไม่ได้อ่านหนังสือ หรืออ่านบ้าง
 คือไม่มีสิ่งพิมพ์ตรงกับความต้องการมากที่สุด (ร้อยละ 47.92, 44.88, 46.76 และ 45.60
 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 12 สถานะทรัพยากรมนุษย์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์ จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นทางการศึกษา

สถานศึกษา		สถานศึกษา	ห้องสมุดวัด	ห้องสมุดประชาชน	ห้องสมุดประชาชนประจำหมู่บ้าน	ห้องสมุดวัด	อื่น ๆ	รวม
ประเภทโรงเรียนพระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	96 32.76	37 12.63	14 4.78	28 9.56	107 36.52	293 100.00
	แผนกสามัญศึกษา	จำนวน ร้อยละ	65 17.91	75 20.66	25 6.89	42 11.57	140 38.57	363 100.00
ระดับชั้นทางการศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	106 29.36	56 15.51	18 4.99	37 10.25	134 37.12	361 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	55 18.64	56 18.98	21 7.12	33 11.19	113 38.31	295 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	161 24.54	112 17.07	39 5.95	70 10.67	247 37.65	656 100.00

จากตาราง 12 แสดงว่า สถานที่ที่ใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม คือที่บุญ (ร้อยละ 37.65) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มใช้สถานที่ในการอ่านสิ่งพิมพ์มากที่สุด คือ ที่บุญ (ร้อยละ 36.52, 38.57, 37.12 และ 38.31 ตามลำดับ) เช่นกัน

จากตาราง 13 แสดงว่า การได้สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาอ่านมากที่สุดของพระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวม คือ การซื้อ (ร้อยละ 37.45) รองลงมาได้แก่ การขอเืมจากห้องสมุด (ร้อยละ 34.25) เมื่อแยกตาม ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มได้สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาอ่านมากที่สุดคือ การซื้อ (ร้อยละ 36.33, 38.36, 36.84, และ 38.19 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 14 ผลที่ได้จากการดำเนินงานของพระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้น
ที่กำดัดศึกษา

ผลดีในการดำเนินงาน		มีความรู้	เข้าใจโลก	นำไปใชยก	ใช้เวลาเ	ทำให้อม	รวม
		กว้างขวาง	ชีวิตและ	ตัวอย่าง	เป็น	หนังสือ	
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น			คนออกมา	อธิบายธรรม	ประโยชน์	เรวทัน	
				ในการเทศนา			
ประเภทโรงเรียน	จำนวน	112	86	66	69	54	387
	ร้อยละ	28.94	22.22	17.06	17.83	13.95	100.00
พระปริยัติธรรม	จำนวน	142	95	45	97	76	455
	ร้อยละ	31.21	20.58	9.89	21.32	16.70	100.00
ระดับชั้นที่กำดัดศึกษา	จำนวน	135	97	62	91	75	460
	ร้อยละ	29.35	21.09	13.48	19.78	16.30	100.00
	จำนวน	119	84	49	75	55	382
	ร้อยละ	31.15	21.99	12.83	19.63	14.40	100.00
รวม	จำนวน	254	181	111	166	130	842
	ร้อยละ	30.17	21.50	13.18	19.71	15.44	100.00

จากตาราง 14 แสดงว่า ผลที่ได้รับมากที่สุด ในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวมคือ มีความรู้กว้างขวาง (ร้อยละ 30.17) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มได้รับผลดีในการอ่านสิ่งพิมพ์มากที่สุด คือ มีความรู้กว้างขวาง (ร้อยละ 28.94, 31.21, 29.35 และ 31.15 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 15 การเคยเข้าใช้ห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดวัด หรือหออ่านหนังสือวัด หรือหออ่านหนังสือประชาชนของพระภิกษุสามเณรใน
โรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่เข้าศึกษา

ท่านเคยเข้าใช้ห้องสมุดประชาชน หรือหอสมุดวัด หรือหออ่านหนังสือวัด หรือหออ่านหนังสือประชาชน หนังสือประชาชน		เคย	ไม่เคย	รวม
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	156 97.50	4 2.50
	แผนกสามัญศึกษา	จำนวน ร้อยละ	190 95.00	10 5.00
ระดับชั้นที่เข้าศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	190 95.00	10 5.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	156 97.50	4 2.50
รวม		จำนวน ร้อยละ	346 96.11	14 3.89
				360 100.00

จากตาราง 15 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรส่วนใหญ่ร้อยละ (96.11) ได้เคยเข้าใช้
 หอสมุดประชาชน หรือหอสมุดวัด หรือห้องหนังสือประจำหมู่บ้าน เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียน
 และระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มได้เคยเข้าใช้หอสมุดประชาชน หรือหอสมุดวัด หรือห้องหนังสือ
 ประจำหมู่บ้าน (ร้อยละ 97.50, 95.00, 95.00 และ 97.50 ตามลำดับ) เช่นกัน

จากตาราง 16 แสดงว่า ประโยชน์ที่พระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวม ได้รับจากการบริการ
อ่านมากที่สุด คือ มีความรู้กว้างขวางและทันสมัย (ร้อยละ 29.44) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียน
และระดับชั้นปรากฏว่า ทุกกลุ่มได้ประโยชน์จากการบริการการอ่านมากที่สุด คือ มีความรู้กว้างขวาง
และทันสมัย (ร้อยละ 32.46, 27.15, 31.72 และ 27.01 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 17 จำนวนหนาของสิ่งพิมพ์ที่กระทรวงศึกษาธิการในโรงเรียนพระปริยัติธรรมอาเภอในเขตวัน จำนวนตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นการศึกษา

จำนวนหนาที่อาเภอในเขตวัน		1-10 หนา	11-20 หนา	21-30 หนา	31-40 หนา	เกิน 40 หนา	รวม
ประเภทโรงเรียนพระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	52 32.50	44 27.50	23 14.38	17 10.62	160 100.00
	แผนกสามัญศึกษา	จำนวน ร้อยละ	82 41.00	67 33.50	26 13.00	8 4.00	200 100.00
	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	75 37.50	66 33.00	26 13.00	14 7.00	200 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	59 36.88	45 28.13	23 14.37	11 6.87	160 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	134 37.20	111 30.83	49 13.61	25 6.95	360 100.00

จากตาราง 17 แสดงว่า ในแต่ละวันพระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวม อ่านสิ่งพิมพ์ได้มากที่สุด จำนวน 1 - 10 หน้า (ร้อยละ 37.20) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นปรากฏว่า ทุกกลุ่มอ่านสิ่งพิมพ์ในแต่ละวันได้ จำนวน 1 - 10 หน้า มากที่สุด (ร้อยละ 32.50, 41.00, 37.50 และ 36.88 ตามลำดับ) เช่นกัน

ตาราง 18 การเลือกหนังสือของพระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นศึกษา

ม.ว.ช.การเลือกหนังสืออ่านอย่างไร		ความสนใจ	อ่านเฉพาะสิ่งพิมพ์ไทย	ค้นคว้าค้นคว้า	ตามคอมมิตตีแนะนำการอ่าน	อื่น ๆ	รวม	
ประเภทโรงเรียนพระปริยัติธรรม	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	135 50.75	22 8.27	37 13.91	51 19.17	21 7.90	266 100.00
	แผนกสันสกฤตศึกษา	จำนวน ร้อยละ	172 55.13	25 8.01	40 12.82	60 19.23	15 4.81	312 100.00
ระดับชั้นมัธยมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	164 51.74	27 8.52	39 12.30	69 21.77	18 5.67	317 100.00
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	143 54.79	20 7.66	38 14.56	42 16.09	18 6.90	261 100.00
รวม		จำนวน ร้อยละ	307 53.12	47 8.13	77 13.32	111 19.20	36 6.23	578 100.00

จากตาราง 18 แสดงว่า การเลือกหนังสืออ่านของพระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม มีเหตุผลคือ เลือกตามความสนใจมากที่สุด (ร้อยละ 53.12) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและ ระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มใช้เหตุผลเลือกตามความสนใจมากที่สุด (ร้อยละ 50.75, 55.13, 51.74 และ 54.79 ตามลำดับ) เช่นกัน

การตั้งชื่อ

RCI

จากตาราง 19 แสดงว่า แหล่งการอ่านที่อยู่ใกล้กับวัดของพระภิกษุสามเณร โดย
 ส่วนรวมมากที่สุด คือห้องสมุดวัด (ร้อยละ 36.78) รองลงมาคือ ห้องสมุดประชาชน (ร้อยละ
 26.43) เมื่อแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า ทุกกลุ่มมีแหล่งการอ่านใน
 ลักษณะดังกล่าวเช่นกัน

ตาราง 20 ความพึงพอใจต่อการให้บริการด้านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณร ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำนวนตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นศึกษาก่อนศึกษา

ท่านได้อ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เพียงพอต่อความต้องการของท่านหรือไม่		เพียงพอ อย่างมาก	เพียงพอ ปานกลาง	ยังไม่ เพียงพอ	รวม
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	แผนกบาลี	จำนวน ร้อยละ	61	89	160
	แผนกสามัญศึกษา	จำนวน ร้อยละ	38.13	55.62	100.00
ระดับชั้นศึกษาก่อนศึกษา	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	84	102	200
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	42.00	51.00	100.00
รวม	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	94	95	200
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	47.00	47.50	100.00
รวม	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	51	96	160
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	31.87	60.00	100.00
รวม	มัธยมศึกษาตอนต้น	จำนวน ร้อยละ	145	191	360
	มัธยมศึกษาตอนปลาย	จำนวน ร้อยละ	40.28	53.05	100.00

จากตาราง 20 แสดงว่า ความเพียงพอความต้องการในการอ่านสิ่งพิมพ์ของ
พระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวมยังไม่เพียงพอมากที่สุด (ร้อยละ 53.05) เมื่อแยกตามประเภท
โรงเรียนและระดับชั้นปรากฏว่า ทุกกลุ่มมีความต้องการในการอ่านสิ่งพิมพ์ยังไม่เพียงพอมากที่สุด
เช่นกัน (ร้อยละ 55.62, 51.00, 47.50 และ 60.00 ตามลำดับ)

3. ระดับความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
(แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุตรดิตถ์ ที่มีต่อประเภทหนังสือ โดยหาค่าเฉลี่ย
ความแปรปรวน และระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 21 - 30

ตาราง 21 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมตอบประเภทหนังสือ หมวดเบคเตลด

ข้อ	หัวข้อของหมวดเบคเตลด	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา				ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
		N	$\bar{X}$	S^2		
1	ความทั่วไป เช่น ความรอบรู้ สำนึกปัญหา สารานุกรม	360	3.50	.91		มาก
2	ความรู้เกี่ยวกับการแนะนำวิธีใช้ของสมุด	360	2.66	.73		ปานกลาง
3	รอยแหว่หรือความเรียง เช่น ปารุฎา สุนทรพจน	360	3.09	1.04		ปานกลาง
4	การจัดทำวารสารและหนังสือพิมพ์	360	2.86	1.11		ปานกลาง
5	วิทยุทางต่าง ๆ เช่น วิทยุพัฒนสถานแห่งชาติ	360	3.24	1.23		ปานกลาง
	หมวดเบคเตลด	360	3.07	.43		ปานกลาง

จากตาราง 21 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมนิยมมีความสนใจในการอ่านหนังสือหมวดเบ็ดเตล็ดในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.07$) เมื่อพิจารณาารายข้อ พบว่า มีความสนใจอ่านต่อประเภทหนังสือความรู้ทั่วไปในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$)

ตาราง 22 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมตอบประเภทหนังสือมหาวิทยาลัย

ข้อ	หัวข้อของทวปปรัชญา	ระดับความสนใจ ($\bar{x}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แยกবাদ) และแผนกศาสนศึกษา				ระดับความสำคัญของคาเฉลี่ย
		N	$\bar{x}$	s^2		
6	วิธีจูงใจคน เช่น ศิลปะในการพูดจูงใจคน ศิลปะในการครองใจคน	360	3.53	1.17		มาก
7	คำรณทอญ เช่น การดูลาเมื่อ ท่านายเด็น คำรพรมชาติ	360	2.28	1.34		น้อย
8	วิธีการสะกดจิต	360	2.06	1.28		น้อย
9	วิธีการใช้หลักจิตวิทยาให้เป้ประโยชน์	360	3.21	1.21		ปานกลาง
10	การบรรยายถึงสาเหตุของการแสดงออกหรือพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น ความโกรธ กัดัว	360	3.27	1.04		ปานกลาง
	หมวดปรัชญา	360	2.87	.47		ปานกลาง

จากตาราง 22 แสดงว่า พระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวม มีความสนใจในการอ่านหนังสือหมวดปรัชญาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.87$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความสนใจอ่านต่อประเภทหนังสือ วิธีมุ่งใจคนในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$) และสนใจอ่านตำราหมวดคู่มือวิธีการสะกัจจิทในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.28, 2.06$)

028.58

U 788 7.

028.28.

028.58

V 1982

ตาราง 23 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมต่อประเภทหนังสือหมวดศาสนา

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แบบปกติ) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
11	พุทธศาสนารวมเรื่องทั่วถึงถึงพุทธศาสนาโดยทั่วไป	360	3.96	.80	มาก
12	เทศนา และปาฐกถาต่าง ๆ	360	3.43	1.08	ปานกลาง
13	การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา	360	3.60	.93	มาก
14	ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา พุทธสาวก ในสมัยพุทธกาล เช่น พระโมคคัลลาน์ และพุทธศาสนิกชนหมื่นช่อเสียง เช่น พระเจ้าอโศกมหาราช	360	3.99	.72	มาก
15	ลัทธิคำสอนทางพุทธศาสนาที่ได้รับรองเป็นทางการแล้ว รวมคัมภีร์และปกรณ์ต่าง ๆ ปกรณพิเศษ คัมภีร์วิสุทธิมรรค มหาวชิราวุธวิสุทธิมรรค มงคลที่เป็น วิไลมโนรมยา	360	3.23	1.19	ปานกลาง

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกศาสนศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
16	รูปแบบ การบูชาแบบรูปต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับตำนานและการเล่าเรื่องราวพระพุทธรูป พระเครื่องรูปหล่อพระ ฯลฯ เช่น วัดเนินพวงศ	360	2.39	1.09	ปานกลาง
17	คำสอนเกี่ยวกับบุญและดวงวิญญาณ รวมทั้งคำสอนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องบาป ความหลุดพ้น ความสันติโลก การปฏิบัติกรรม เรื่องเกี่ยวกับกรรม การเจริญกรรมฐาน เจริญวิปัสสนา	360	3.48	1.03	ปานกลาง
18	การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ พิธีสวดมนตร์ เช่น การทำสังฆกรรม ทำวัตร สวดมนตร์	360	3.64	1.00	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
19	สถานที่ศึกษาธรรมทั้งทางศาสนาและวิชา วิชา สกปร เจตมย์ ถ้าศึกษาที่ศาสนา เรืองราวกะเกี่ยวกับตำนาน ศาสนา เชื้อและและการศึกษาที่ศึกษาทางศาสนา เช่น สังเวชนียสถานทั้ง 4 โบสถ์ วิหาร มณฑป	360	3.36	.95	ปานกลาง
20	เทศกาลและวันนักขัตฤกษ์รวมการสวดมนต์ประจำปี และงานรับเริงทางศาสนา	360	3.02	1.01	ปานกลาง
21	สัญลักษณ์ทางศาสนา รวมเครื่องหมายต่าง ๆ ทางศาสนา เช่น เครื่องหมายธรรมจักร พัดยศ ศาลาไตร ขง สีมา	360	3.13	1.14	ปานกลาง
22	ชีวภาพทางศาสนา รวมหนังสือเกี่ยวกับวิทยุธรรม และการปฏิบัติธรรมสำหรับตัวประจำวันของบุคคลทั่ว ๆ ไป	360	3.52	1.02	มาก

ตาราง 23 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของคาถาเจดีย์
23	พระไตรปิฎกอรกถา	360	3.18	1.15	ปานกลาง
24	พุทธศิลป์ วรรณคดีทางพระพุทธศาสนา	360	3.44	.92	ปานกลาง
25	ศาสนาต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น ประวัติศาสตร์ศาสนาต่าง ๆ หลักคำสอน และพิธีกรรมทางศาสนาอื่น ๆ	360	3.39	1.08	ปานกลาง
	หมวดศาสนา	360	3.42	.41	ปานกลาง

จากตาราง 23 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมนี้อุมีความสนใจในการอ่านหนังสือ
หมวดศาสนาในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.42$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า มีความสนใจในการ
อ่านต่อประเภทหนังสือพุทธศาสนารวมเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงพุทธศาสนาโดยทั่วไป การศึกษาและ
การสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา พุทธสาวก
ในสมัยพุทธกาล การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ ชีวิตทางศาสนา รวมทั้งสิ่งที่ควรรู้
หัวข้อธรรมในระดับมาก ($\bar{X} = 3.96, 3.60, 3.99, 3.64$ และ 3.52 ตามลำดับ)

ตาราง 24 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมคลองพระเทพมณีนี้อยู่ที่วัดสังฆาราม

ข้อ	หัวข้อของแบบทดสอบ	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แบบถาวร) และแบบกึ่งถาวร				ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
		N	$\bar{X}$	S^2		
26	กฎหมาย รัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับการปกครองของไทย	360	3.52	1.05		มาก
27	พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง	360	3.03	1.13		ปานกลาง
28	ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมายครอบครัว กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา	360	3.11	1.31		ปานกลาง
29	ระบบการเงิน การธนาคาร	360	2.65	1.19		ปานกลาง
30	สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม	360	3.83	1.09		มาก
31	การสหกรณ์	360	2.49	1.01		น้อย
32	แรงงานและปัญหาแรงงาน เช่น สภาพภาพแรงงาน	360	2.73	1.04		ปานกลาง

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดสังเคราะห์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของภาคเฉลี่ย
33	ชนบทกรรมเนรมิตและประเพณี เช่น ประเพณีการเกิด การ ตั้งชื่อ การแต่งงาน ประเพณีเกี่ยวกับครอบครัว	360	3.18	.96	ปานกลาง
34	กิจการลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวกษัตริย์	360	2.46	.97	น้อย
35	การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารราชการ ส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล สภาตำบล	360	2.84	1.06	ปานกลาง
36	อาชีพการงานและอาชีพศึกษา เช่น ภาระหน้าที่ชีวิต และ การตั้งโทษผู้กระทำความผิด	360	3.07	1.23	ปานกลาง
37	การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และการศึกษาผู้ใหญ่	360	3.73	1.12	มาก

ตาราง 24 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดสังคมศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม (แบบปกติ) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
38	การประพันธ์ต่าง ๆ เช่น การประพันธ์บท การประพันธ์ วิทยาศาสตร์	360	2.63	1.19	ปานกลาง
39	งานสงเคราะห์และการบริการสงเคราะห์ต่าง ๆ เช่น การบริการแก่คนไข้และคนเจ็บ	360	3.06	1.05	ปานกลาง
40	สวัสดิภาพของประชาชน เช่น การจราจร การคุ้มครอง ผู้บริโภค	360	3.19	.92	ปานกลาง
41	นิทานพื้นเมืองต่าง ๆ ของไทยและต่างประเทศ	360	3.36	1.10	ปานกลาง
	หมวดสังคมศาสตร์	360	3.05	.44	ปานกลาง

จากตาราง 24 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมมีความสนใจในการอ่านหนังสือหมวดสังคมศาสตร์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความสนใจอ่านต่อประเภทหนังสือกฎหมาย รัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับการปกครองของไทย สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วิทยาลัยในระดับมาก ($\bar{X} = 3.52$, 3.83 , และ 3.73 ตามลำดับ) และสนใจอ่านการสหกรณ์ กิจกรรมลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวประชาคมในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.49$, และ 2.46 ตามลำดับ)

ตาราง 25 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสงฆ์ เปรียบในโรงเรียนพระปริยัติธรรมตามต่อประเภทหนังสือ ผนวชภาษาบาลี

ข้อ	หัวข้อย่อยของผนวชภาษาบาลี	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสงฆ์ เปรียบในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสันนิษฐานศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
42	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียงวิธีใช้ภาษาไทยใหญ่ของหรือไวยากรณ์ไทย การใช้อักษรตัวพ	360	3.71	.91	มาก
43	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียงวิธีการใช้ภาษาหรือไวยากรณ์ของภาษาอื่น ๆ เช่นภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ	360	3.83	.97	มาก
44	ภาษาท้องถิ่นในภาคต่าง ๆ ของไทย	360	3.27	1.13	ปานกลาง
45	ความหมายของคำต่าง ๆ บอกวิธีอ่านออกเสียงการสะกดตัวทุกตัวของของคำนั้น หรือที่เรียกว่าพจนานุกรม เช่น พจนานุกรมไทย พจนานุกรมภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย พจนานุกรมพจนานุกรมบาลี	360	3.56	.98	มาก

ตาราง 25 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดภาษาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกศาสนศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของการเฉลี่ย
46	คำกริยาของภาษาบาลีต่าง ๆ เช่น ปิณฑกไวยากรณ์	360	3.60	1.14	มาก
47	คำกริยาของภาษาไทย เช่น การเขียน การอ่าน	360	3.71	.72	มาก
	หมวดภาษาศาสตร์	360	3.61	.53	มาก

จากตาราง 25 แสดงว่า พระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวม มีความสนใจในการอ่านหนังสือหมวดภาษาศาสตร์ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.61$) เมื่อพิจารณาจากข้อ 46 แสดงว่า มีความสนใจในการอ่านประเภทพระบาลีมากที่สุด ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีไวยากรณ์ของหรือไวยากรณ์ไทย และภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย คำกริยาของคำต่าง ๆ หรือไวยากรณ์ภาษาบาลี การวิเคราะห์ภาษาบาลี

ตาราง 26 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมตอบประเภทหนังสือมหาวิทยาลัย

ข้อ	หัวข้อของมหาวิทยาลัย	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แบบবাদิ) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของคาถา
48	ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น ยานอวกาศ	360	3.48	1.28	ปานกลาง
49	คณิตศาสตร์ เช่น เลขคณิต พีชคณิต	360	3.43	1.22	ปานกลาง
50	การศาสตร์ เช่น โลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์	360	3.27	1.13	ปานกลาง
51	ฟิสิกส์ เช่น เรืองไฟฟ้า แม่เหล็ก	360	3.28	1.42	ปานกลาง
52	เคมี เช่น ธาตุ สารประกอบ	360	3.06	1.29	ปานกลาง
53	ชีววิทยา เช่น หิน ต้น แร่	360	3.16	1.08	ปานกลาง
54	สัตวศาสตร์ เช่น สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์มีกระดูกสันหลัง และสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง	360	3.29	1.09	ปานกลาง

ตาราง 26 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของมหาวิทยาลัย	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
55	วิทยาสاتธรรมภาพ เช่น เทียบทิศทาง ๆ ของมนุษย์ มานุษยวิทยากายภาพ ชีววิทยา	360	3.26	1.19	ปานกลาง
56	พฤกษศาสตร์ เช่น ไม้เลื้อย ไม้ยืนต้น ไม้ใบเลี้ยงเดี่ยว พืชมีเมล็ด	360	3.14	1.08	ปานกลาง
	มหาวิทยาลัย	360	3.26	.70	ปานกลาง

จากตาราง 26 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม มีความสนใจในการอ่านหนังสือมหาวิทยาลัยในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.26$) เมื่อพิจารณาว่ามหาวิทยาลัยมีความสนใจในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 27 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมตอบประเภทหนังสือมหาวิทยาลัยพระสุทธปริวรรต

ข้อ	หัวข้อย่อยของมหาวิทยาลัยพระสุทธปริวรรต	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกศาสนศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
57	ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว	360	3.21	1.13	ปานกลาง
58	โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การไชยา คำรยาแผนโบราณ	360	3.62	.92	มาก
59	สุขภาพส่วนบุคคล เช่น การพักผ่อน การรักษานามัย	360	3.45	.94	ปานกลาง
60	อุทกเมตวิทยา เช่น การพยากรณ์อากาศ	360	2.89	1.08	ปานกลาง
61	การทำสวนและบำรุงรักษาพืชผัก เช่น การปลูกพืชสวนครัว	360	3.18	1.15	ปานกลาง

ตาราง 27 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของมหาวิทยาลัยศาสตร์ประยุกต์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
62	การสร้างและซ่อมเครื่องใช้ เช่น การต่อสายไฟ การซ่อม เครื่องสูบน้ำ	360	3.24	1.41	ปานกลาง
	มหาวิทยาลัยศาสตร์ประยุกต์	360	3.28	.55	ปานกลาง

จากตาราง 27 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม มีความสนใจในการอ่านหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.28$) เมื่อพิจารณาว่า มีค่าเฉลี่ยอ่านต่อประเภทหนังสือ วิชา การป้องกัน โรค การป้องกัน การปฐมพยาบาล การไต่ยา คำร่ายยาแผนโบราณในระดับมาก ($\bar{X} = 3.62$)

ตาราง 28 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมกองพระมหามหาวิทยาลัย

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศิลปะ	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แบบปกติ) และแผนกชั้นมัธยมศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
63	การก่อสร้างอาคาร โบสถ์ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ	360	2.93	1.38	ปานกลาง
64	ภาพยนตร์ การละคร ทนตรี และการบันเทิงต่าง ๆ	360	2.93	1.51	ปานกลาง
65	การเขียนภาพ วาดภาพ การปั้น การแกะสลัก และการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ	360	3.10	1.30	ปานกลาง
66	กรีฑา และกีฬา เช่น ว่ายน้ำ มวย ตะกรวย	360	2.94	2.05	ปานกลาง
	หมวดศิลปะ	360	2.97	.68	ปานกลาง

จากตาราง 28 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม มีความสนใจในการอ่านหนังสือหมวดศิลปะในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.97$) เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า มีความสนใจอ่านในระดับปานกลางทุกข้อเช่นกัน

ตาราง 29 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมกองระเทศหนังสือมหาวิทยาลัย

ข้อ	หัวข้อของมหาวิทยาลัย	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
67	วรรณคดีไทยต่าง ๆ เช่น รามเกียรติ์ สังข์ทอง	360	3.33	1.08	ปานกลาง
68	หลักการพูดในสหชาวนะ วิธีการพูด	360	3.51	1.06	มาก
69	หลักการเขียนจดหมาย	360	3.32	1.01	ปานกลาง
70	รวมคำขวัญ สุภาษิต และข้อความที่ไพเราะที่คัดมาจากหนังสือต่าง ๆ	360	3.60	.99	มาก
71	รวมสุนทรพจน์และปาฐกถาของบุคคลสำคัญของไทย	360	3.38	1.07	ปานกลาง
72	ประวัติวรรณคดี ความสำคัญของวรรณคดีและกวีในยุคสมัยต่าง ๆ กัน	360	3.34	1.11	ปานกลาง
	รวมวรรณคดี	360	3.41	.47	ปานกลาง

จากตาราง 29 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมนิยมมีความสนใจในการอ่านหนังสือ
หมวดวรรณคดีในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีความสนใจอ่าน
ต่อประเภทหนังสือ หลักการพูดในที่สาธารณะ วิธีการพูด รวมคำคม สุภาษิต และข้อความที่ไพเราะ
ที่คัดมาจากหนังสือต่าง ๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.51, 3.60$ ตามลำดับ) .

ตาราง 30 ค่าเฉลี่ยความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมคณูประเทพหนังสือหมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์

ข้อ	หัวข้อของหมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสันนศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	ระดับความสำคัญของค่าเฉลี่ย
73	การท่องเที่ยวในประเทศไทยและต่างประเทศ	360	3.23	1.20	ปานกลาง
74	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสืบสกุลวงศ์	360	2.62	1.27	ปานกลาง
75	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ	360	3.53	1.05	มาก
76	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยอื่น ๆ	360	3.12	1.17	ปานกลาง
77	นวนิยายและเรื่องสั้น	360	3.24	1.55	ปานกลาง
	หมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์	360	3.15	.55	ปานกลาง

จากตาราง 30 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม มีความสนใจในการอ่านหนังสือแนวทฤษฎี-ประวัติศาสตร์ ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.15$) เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีความสนใจอ่านคอลประเภทหนังสือประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.53$)

4. เปรียบเทียบระดับความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมวัดคอกกระบือ หนังสือ จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา โดยหาค่าตัวกลางเลขคณิต ค่าความแปรปรวน และใช้ t-test Independent ในการทดสอบปรากฏผลดังเสนอในตาราง 31 - 50

ตาราง 31 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา
 ต่อประเภทหนังสือหมวดเบญจศีล

ข้อ	หัวข้อของหมวดเบญจศีล	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
1	ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว สารพันปัญหา สารานุกรม	160	3.38	.92	200	3.59	.89	2.12*
2	ความรู้เกี่ยวกับการแนะนำวิถีชีวิตของสังคม	160	2.63	.60	200	2.68	.84	.49
3	รอยแก้วหรือความเรียง เช่น ปาฐกถา สุนทรพจน์	160	3.20	1.17	200	3.01	.92	-1.79
4	การจัดทำวารสารและหนังสือพิมพ์	160	2.79	1.05	200	2.91	1.16	1.05

ตาราง 31 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดเบคเตลิก	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
5	พิพจน์ทาง ๆ เช่น ประวัติ พิพจน์สถานแห่งชาติ	160	3.09	1.16	200	3.36	1.26	2.39*
	หมวดเบคเตลิก	160	3.02	.42	200	3.11	.44	1.32

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 31 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดเบคเตลิกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาว่ามีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว พหุวิทยาต่าง ๆ เช่น ประวัติพิพจน์สถานแห่งชาติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนซ้อน ๆ นัยมีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 32 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาต่อประเภทหนังสือหมวดปรัชา

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดปรัชญา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
6	วิธีจริงใจคน เช่น ศิลปะในการพูดจริงใจ คน ศิลปะในการครองใจคน	160	3.66	1.22	200	3.43	1.12	-1.97*
7	คำรามขอ เช่น การดูดาเมื่อ ท่านายัน คำรามพรหมชาติ	160	2.19	1.15	200	2.35	1.48	1.30
8	วิธีการสะกดจิต	160	2.11	1.19	200	2.02	1.36	- .76
9	วิธีการใช้หลักจิตวิทยาให้เป็นประโยชน์	160	3.28	1.13	200	3.15	1.26	-1.13

ตาราง 32 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดปรัชญา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
10	การบรรยายถึงสาเหตุของการแสดงออกหรือพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น ความโกรธ กลัว	160	3.34	.97	200	3.21	1.10	-1.19
	หมวดปรัชญา	160	2.91	.50	200	2.83	.44	-1.15

มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 32 แสดงว่า พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านคัมภีร์ประเภทปรัชญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านคัมภีร์ในหมวดคัมภีร์ที่ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่า มีความสนใจในการอ่านคัมภีร์ข้อ วิชิตใจคน เช่น คัมภีร์ในการพูดถึงใจคน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 33 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ต่อประเภทหนังสือหมวดศาสนา

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
11	พุทธศาสนารวมเรื่องทั่วถึง พุทธศาสนาโดยทั่วไป	160	4.06	.77	200	3.89	.81	-1.82
12	เทศนา และปรากฏต่าง ๆ	160	3.59	1.07	200	3.28	1.05	-2.87*
13	การศึกษาและการสอนหลักสูตร และวิธีการสอนพุทธศาสนา	160	3.74	.90	200	3.48	.93	-2.60*
14	ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา พุทธสาวก ในสมัยพุทธกาล เช่น พระโมคคัลลาน์ และพุทธศาสนิกชนที่มี ชื่อเสียง เช่น พระเจ้าอโศกมหาราช	160	4.05	.68	200	3.95	.75	-1.18

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม					t	
		แผนกบาลี		แผนกสามัญศึกษา				
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$		S^2
15	ลัทธิคำสอนทางพุทธศาสนาที่ได้รับรอง เป็นทางการแล้ว รวมคัมภีร์และปกรณ์ ต่าง ๆ ปกรณพิเศษ คัมภีร์วิสุทธิมรรค มหาวิสุทธิมรรค มงคลดัมปะนี มิลินทปัญญา	160	3.39	1.16	200	3.10	1.19	-2.51*
16	รูปแบบ การบูชาเทวรูปต่าง ๆ ส่วนใหญ่ เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับตำนานและการ เคารพบูชาพระพุทธรูป พระเครื่อง รูปหล่อพระ ฯลฯ เช่น รัตนพิฆพวงศ	160	2.83	.98	200	2.95	1.18	1.04

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
17	คำสอนเกี่ยวกับมนุษย์และท้าววิรูปักษ์ รวมทั้งคำสอนที่เกี่ยวกับเรื่องบาป ความหลุดพ้น ความสัจนิยม การบริโภคกรรม เรื่องเกี่ยวกับกรรม การเจริญกรรมฐาน เจริญวิปัสสนา	160	3.64	.91	200	3.35	1.09	-2.73*
18	การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ พิธีสวดมนต์ เสน การทำสังฆกรรม ทำวัตร สวดมนต์	160	3.70	.79	200	3.60	1.70	-.96

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
19	สถานศึกษาที่พระภิกษุสามเณรอาศัยอยู่ วัด สกุญเจียม ถิ่นศึกษา ทางศาสนา เรื่องราวเกี่ยวกับค่านิยม ความเชื่อและการปฏิบัติ ศึกษาทางศาสนา เช่น สังฆกรรม สถานต่าง 4 โบสถ์ วิหาร มณฑป	160	3.37	.84	200	3.36	1.05	- .09
20	เทศกาลและวันสำคัญทางศาสนา การสวดมนต์ประจำปี และงานรื่นเริง ทางศาสนา	160	3.02	.92	200	3.01	1.09	- .09
21	สัญลักษณ์ทางศาสนา รวมเครื่องหมาย ต่าง ๆ เช่น เครื่องหมายธรรมจักร พิกัด คาลปัตร ธง สี่มา	160	3.14	1.13	200	3.13	1.16	- .07

ตาราง 33 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	s ²	N	$\bar{X}$	s ²	
22	ชีวิตทางศาสนา รวมทั้งศีล ทวากย หัวข้อธรรม และการปฏิบัติธรรมสำหรับชีวิตประจำวันของบุคคลทั่ว ๆ ไป	160	3.71	1.03	200	3.38	.98	-3.11*
23	พระไตรปิฎกอรุณกถา	160	3.34	1.03	200	3.06	1.21	-2.48*
24	พุทธศิลป์ วรรณคดีทางพุทธศาสนา	160	3.46	.97	200	3.44	.88	- .21
25	ศาสนาต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น ประวัติของศาสนาต่าง ๆ หลักคำสอน และพิธีกรรมทางศาสนานาน ๆ	160	3.39	.94	200	3.40	1.19	.11
	หมวดศาสนา	160	3.50	.43	200	3.36	.40	-2.01*

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 33 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านหนังสือพุทธศาสนา มากกว่าพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

เมื่อพิจารณารายชื่อบทว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) สนใจอ่านมากกว่าใน 6 หัวข้อต่อไปนี้ เทศนาและปาฐกถาต่าง ๆ การศึกษาและการสอน รวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา อรรถคำสอนทางพุทธศาสนาที่ได้รับรองเป็นทางการแล้ว รวมทั้งปริกษะและปกรณ์ต่าง ๆ คำสอนเกี่ยวกับมนุษย์และดวงวิญญาณรวมทั้งคำสอนเกี่ยวกับเรื่องนรก การหลุดพ้น กรรม การเจริญกรรมฐาน ชีวิตทางศาสนา รวมทั้งหนังสือช่วยหัวข้อธรรมและกถาปฏิบัติธรรมสำหรับชีวิตประจำวันของบุคคลทั่วไป พระโคตมปฏิภกขรรณกถา

ส่วนหัวข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 34 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสอนนิติศึกษา
ต่อประเภทหนังสือหมวดสังคมศาสตร์

ข้อ	หัวข้อของหมวดสังคมศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสอนนิติศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
26	กฎหมาย รัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับการปกครองของไทย	160	3.36	1.02	200	3.65	1.03	2.73*
27	พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง	160	2.89	1.19	200	3.14	1.07	2.18*
28	ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมายครอบครัว กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา	160	3.01	1.30	200	3.19	1.32	1.42
29	ระบบการเงิน การธนาคาร	160	2.53	1.21	200	2.75	1.16	1.89
30	สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม	160	3.59	1.16	200	3.66	1.03	.55
31	การสหกรณ์	160	2.41	.91	200	2.56	1.08	1.46

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดสังคมศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
32	แรงงานและปัญหาแรงงาน เช่น สภาพแรงงาน	160	2.71	1.00	200	2.84	1.07	1.29
33	ชนบทรวมเป็นแผนและประเพณี เช่น ประเพณีการเกิด การตั้งชื่อ การแต่งงาน ประเพณีเกี่ยวกับครอบครัว	160	3.11	1.00	200	3.24	.92	1.28
34	กิจการลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวกาชาด	160	2.30	1.04	200	2.60	.89	2.82 *
35	การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล สภาตำบล	160	2.74	1.06	200	2.93	1.05	1.72

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดศึกษาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนภาพ			แผนสถิติศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
36	อาชีพการงานและหน้าที่ศึกษา เช่น การทำคามณิก และการลงโทษ ผู้กระทำความผิด	160	2.93	1.20	200	3.18	1.23	2.18*
37	การศึกษาในระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และการศึกษาผู้ใหญ่	160	3.55	1.13	200	3.88	1.07	2.96*
38	การปฏิบัติงานต่าง ๆ เช่น การประกันชีวิต การประกันภัย	160	2.49	1.14	200	2.73	1.21	2.15*
39	งานส่งเสริมและให้บริการส่งเสริมและ ต่าง ๆ เช่น การบริการแก่คนไข้และ คนเจ็บ	160	2.98	1.11	200	3.13	1.00	1.31

ตาราง 34 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดสังคมศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
40	สวัสดิภาพของประชาชน เช่น การจราจร การคุ้มครองผู้บริโภค	160	3.01	.95	200	3.34	.86	3.30*
41	นิทานพื้นเมืองต่าง ๆ ของไทย และต่างประเทศ	160	3.19	.97	200	3.48	1.18	2.66*
	หมวดสังคมศาสตร์	160	2.92	.46	200	3.14	.41	3.21*

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตาราง 34 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดสังคมศาสตร์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดกึ่งกลาง แตกต่างกันอย่างจริง โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีความสนใจในการอ่านมากกว่า เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่า มีความสนใจในการอ่านหนังสือกฎหมาย รัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับการปกครองของไทย พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง กิจกรรมลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวประชาคม อชฎากรรมและราชทัณฑ์ เช่น การกระทำความผิด การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วิทยาลัย การประกันภัยต่าง ๆ เช่น การประกันชีวิต สวัสดิภาพของประชาชน เช่น การจราจร นิทานพื้นเมืองต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 35 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา
ต่อประเภทหนังสือแนววิชาบาลี

ข้อ	หัวข้อย่อยของแนวภาษาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
42	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทย ถูกต้องหรือไวยากรณ์ไทย การไต่ คำราชาศัพท์	160	3.79	.90	200	3.65	.92	-1.36
43	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาหรือ ไวยากรณ์ของภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ	160	4.02	.94	200	3.67	.95	-3.44
44	ภาษาท้องถิ่นในภาคต่าง ๆ ของไทย	160	3.26	1.28	200	3.27	1.02	.07

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดวิชาสาร	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แบบปกติ			แบบสามปีศึกษา			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
45	ความหมายของคำต่าง ๆ นอกวิธียนอกเสียงการสะกดตัวทุกทองของคำนี้หรือที่เรียกว่า พจนานุกรม เช่น พจนานุกรมไทย พจนานุกรมภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย พจนานุกรมพุทธศาสนา	160	3.54	.99	200	3.58	.97	.40
46	คำกริยาภาษาอังกฤษต่าง ๆ เช่น ปักขุไวยากรณ์	160	3.51	1.19	200	3.67	1.09	1.34

ตาราง 35 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดภาษาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
47	คำกริยาภาษาไทย เช่น การเขียน	160	3.69	.68	200	3.73	.76	.53
	หมวดภาษาศาสตร์	160	3.64	.57	200	3.60	.50	- .52

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 35 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดภาษาศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือ ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิชาภาษา หรือไวยากรณ์ของภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ นั้นมีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 36 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา
ต่อประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์

ข้อ	หัวข้อของหมวดวิทยาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
48	ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น ยานอวกาศ	160	3.23	1.27	200	3.68	1.19	3.85*
49	คณิตศาสตร์ เช่น เลขคณิต พีชคณิต	160	3.25	1.23	200	3.57	1.16	2.80*
50	การศาสตร์ เช่น โลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์	160	3.14	1.24	200	3.37	1.02	2.04*
51	ฟิสิกส์ เช่น เรืองไฟฟ้าแม่เหล็ก	160	3.13	1.44	200	3.40	1.39	2.13*
52	เคมี เช่น ธาตุ สารประกอบ	160	2.86	1.41	200	3.23	1.14	3.01*
53	ชีววิทยา เช่น กิ่ง พันธุ์	160	3.00	1.18	200	3.29	.96	2.63*

ตาราง 36 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของมหาวิทยาลัย	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
54	สัตตศาสตร์ เช่น สัตตสังฆคัมภีร์ น้ำ สัตตเลียงดูคาวบม สัตตมกระถูก สันหลัง และสัตตโมมกระถูกสันหลัง	160	3.11	1.15	200	3.43	1.00	2.93*
55	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น เชื้อชาติ ต่าง ๆ ของมนุษย์ มานุษยวิทยา กายภาพ ชีววิทยา	160	3.16	1.30	200	3.35	1.08	1.66
56	พุทธศาสตร์ เช่น พุทธไบเบิล พุทธไบเบิลเถรวาท พุทธมณฑล	160	3.02	1.25	200	3.24	.93	1.93
	มหาวิทยาลัย	160	3.10	.83	200	3.40	.57	3.31*

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ 0.05

จากตาราง 36 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดวิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวแตกต่างกันจริง โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่า เมื่อพิจารณาารายขอพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ การเกษตร พืชศาสตร์ เคมี ชีววิทยา สัตวศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 37 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา
ต่อประเภทหนังสือ เหนวคหิตยาศาสตรประยุกต

ข้อ	หัวข้อของหมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
57	ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว	160	3.09	1.15	200	3.31	1.09	1.98*
58	โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การไชยา คำรยาแผนโบราณ	160	3.57	.84	200	3.66	.98	.91
59	สุขวิทยาสวนบุคคล เช่น การพักผ่อน การรักษานามัย	160	3.36	.91	200	3.52	.95	1.60
60	จุลินมิวิทยา เช่น การพยากรณ์อากาศ	160	2.80	1.00	200	2.96	1.14	1.42

ตาราง 37 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของมหาวิทยาลัยสุโขทัย	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
61	การทำสวนและบำรุงรักษาพืชผัก เช่น การปลูกพืชสวนครัว	160	3.09	1.15	200	3.25	1.14	1.39
62	การสำรวจและซ่อมเครื่องใช้ เช่น การต่อสายไฟ การซ่อมเครื่องสูบน้ำ	160	3.19	1.42	200	3.46	1.39	2.16 *
	มหาวิทยาลัยสุโขทัย	160	3.18	.55	200	3.36	.54	2.26 *

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 37 แสดงว่า พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับ แผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือ หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวแตกต่างกัน จริงโดยที่พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่า เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว การสร้างและซ่อมเครื่องใช้ เช่น การต่อสายไฟ การซ่อมเครื่อง สู้มน้ำ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษามีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 38 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาต่อประเภทหนังสือหมวดศีลปะ

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศีลปะ	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
63	การก่อสร้างอาคาร โบสถ์ และ สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ	160	2.94	1.56	200	2.91	1.24	- .23
64	ภาพยนตร์ การละคร ดนตรี และ การบันเทิงต่าง ๆ	160	2.85	1.50	200	2.99	1.51	1.11
65	การถ่ายภาพ วาดภาพ การปั้น การแกะสลัก และการประดิษฐ์สิ่งของ ต่าง ๆ	160	2.92	1.33	200	3.24	1.24	2.67*

ตาราง 38 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศิลปะ	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
66	กวีฬา และกัฬา เช่น ฆาการุก มวย ตะกรอ	160	2.69	1.95	200	3.13	2.05	2.91*
	หมวดศิลปะ	160	2.86	.66	200	3.07	.68	2.51*

* มัณยศาสตร์ทางสถิติระดับ .05

จากตาราง 38 แสดงว่า พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านคอประเภทหนังสือหมวดศิลปะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดศิลปะแตกต่างกันจริง โดยที่พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสนใจในการอ่านมากกว่า เมื่อพิจารณาจากข้อความเป็นความสนใจในการอ่านหนังสือ การเขียนภาพ วาดภาพ การปั้น การแกะสลัก การประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ กวีฬาและกัฬา เช่น ฆาการุก มวย ตะกรอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 39 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา
 ทอประเภทหนังสือพระปริยัติธรรม

ข้อ	หัวข้อของหมวดวรรณคดี	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
67	วรรณคดีไทยต่าง ๆ เช่น รามเกียรติ์ สังข์ทอง	160	3.29	1.13	200	3.35	1.04	.51
68	หลักการปฏิบัติในศาสนาพระ วิถีการปฏิบัติ	160	3.63	1.14	200	3.43	.98	-1.82
69	หลักการเขียนจดหมาย	160	3.24	1.03	200	3.39	.99	1.37
70	รวมคำคม สุภาษิต และข้อความที่ ไพเราะที่คัดมาจากรวมหนังสือต่าง ๆ	160	3.64	1.01	200	3.57	.97	- .59
71	รวมสุภาษิตและปราชญ์ของบุคคล สำคัญของไทย	160	3.56	1.17	200	3.24	.94	-2.93*

ตาราง 39 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดวรรณคดี	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
72	ประวัติวรรณคดี ความสำคัญของวรรณคดีและกวีในยุคลสมัยต่าง ๆ กับ	160	3.36	1.06	200	3.33	1.16	- .29
	หมวดวรรณคดี	160	3.45	.51	200	3.38	.44	- .94

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตาราง 39 แสดงว่า พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดวรรณคดี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือ รวมสุนทรพจน์และปรากฏการณ์ของบุคคลสำคัญของไทยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยที่ พระภิกษุสงฆ์ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 40 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา
 คอลัมน์แรกแสดงหัวข้อเปรียบเทียบ-ประวัติศาสตร์

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดหมู่-ประวัติศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		แผนกบาลี			แผนกสามัญศึกษา			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
73	การท่องเที่ยวในประเทศไทย และ ต่างประเทศ	160	3.09	1.16	200	3.35	1.21	2.23*
74	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสืบสวน	160	2.47	1.18	200	2.73	1.31	2.20*
75	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ	160	3.45	1.06	200	3.58	1.05	1.13
76	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ก่อน ๆ	160	3.01	1.36	200	3.22	1.00	1.79
77	นวนิยายและเรื่องสั้น	160	3.27	1.28	200	3.21	1.60	- .45
	หมวดหมู่-ประวัติศาสตร์	160	3.06	.58	200	3.22	.51	2.01*

* มนยาคัญทางสถิติระดับ .05

จากตาราง 40 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวแตกต่างกันจริง โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีความสนใจในการอ่านมากกว่า เมื่อพิจารณาารายขอพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือ การท่องเที่ยวในประเทศไทย และต่างประเทศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสืบสกุลวงศ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษามีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 41 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย คอลักระเภทหนังสือ
หมวดเบคเตลิก

ข้อ	หัวข้อของหมวดเบคเตลิก	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
1	ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว สารพันปัญหา สารานุกรม	200	3.43	.92	160	3.58	.89	-1.45
2	ความรู้เกี่ยวกับการแนะนำวิถีชีวิตของสังคม	200	2.73	.73	160	2.56	.69	1.86
3	รอยแก้วหรือความเรียง เช่น ปาฐกถา สุนทรพจน์	200	3.10	1.00	160	3.08	1.09	.28
4	การจัดทำวารสารและหนังสือพิมพ์	200	2.75	1.05	160	2.99	1.15	-2.18*
5	กิจกรรมต่าง ๆ เช่น ประกวดพหุภพ สถานแห่งชาติ	200	3.25	1.24	160	3.24	1.21	.06
	หมวดเบคเตลิก	200	3.05	.41	160	3.09	.46	- .53

จากตาราง 41 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดเบ็ดเตล็ดแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายชอพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือ การจัดทำวารสารและหนังสือพิมพ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนชออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 42 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสงฆ์และพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม
หมวดปรัชญา

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดปรัชญา	ระดับความสนใจ ($\bar{x}$) ของพระภิกษุสงฆ์และพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{x}$	s^2	N	$\bar{x}$	s^2	
6	วิธีรู้ใจคน เช่น ศิลปะในการพูดรู้ใจคน ศิลปะในการครองใจคน	200	3.40	1.23	160	3.68	1.08	-2.29*
7	คำรามมอญ เช่น การดูลายมือ ทำนายฝัน คำราพรหมชาติ	200	2.40	1.44	160	2.13	1.18	2.24*
8	วิธีการสะกดจิต	200	2.13	1.44	160	1.96	1.08	1.42
9	วิธีการใช้หลักจิตวิทยาให้แม่เปลี่ยน	200	3.19	1.25	160	3.24	1.16	- .45

ข้อ	หัวข้อของหมวดปรัชญา	ระดับความสนใจ (X) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
10	การบรรยายถึงสาเหตุของการแสดงออกหรือพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น ความโกรธกลัว	200	3.19	1.15	160	3.36	.90	-1.51
	หมวดปรัชญา	200	2.86	.50	160	2.87	.43	- .10

* มัณยศาสตร์ทางสถิติระดับ .05

จากตาราง 42 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนึ่งคือ หมวดปรัชญาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือวิจูจใจคน คำราหมณูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านหนังสือวิจูจใจคนมากกว่า และพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสนใจในการอ่านหนังสือคำราหมณูมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 43 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อพระไตรปิฎก
หมวดศาสนา

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
11	พุทธศาสนาวรรณเรื่องทศวรรถึงพุทธศาสนาโดยทั่วไป	200	4.00	.76	160	3.19	.84	.92
12	เทศนา และปาฐกถาต่าง ๆ	200	3.43	1.05	160	3.41	1.12	.21
13	การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา	200	3.65	.99	160	3.53	.85	1.17
14	ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา พุทธสาวก ในสมัยพุทธกาล เช่น พระโมคคัลลาน์ และพุทธศาสนิกชนที่มี ชื่อเสียง เช่น พระเจ้าอโศกมหาราช	200	4.06	.70	160	3.91	.73	1.71

ตาราง 43 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับความสนใจของตนเอง			ระดับความสนใจของเพื่อน			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
15	ลัทธิคำสอนทางพุทธศาสนาที่ได้รับรองเป็นทางการแล้ว รวมคัมภีร์และปกรณ์ต่าง ๆ ปกฉบับพิเศษ คัมภีร์วิสุทธิธรรมรค มัญญิกวิสุทธิธรรมรค มงคลพิณ มิลินทปัญหา	200	3.26	1.18	160	3.19	1.21	.63
16	รูปแบบ การบูชาเทวรูปต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับตำนานและการเคารพบูชาพระพุทธรูป พระเครื่อง รูปหล่อพระ ฯลฯ เช่น รัตนพิมพ์พวงศ	200	2.97	1.10	160	2.79	1.07	1.64

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ (X) ของพระภิกษุส่วนหนึ่งในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
17	คำสอนเกี่ยวกับมนุษย์และดวงวิญญาณ รวมทั้งคำสอนที่เกี่ยวกับเรื่องบพ ความหลุดพ้น ความสัจนิมิต การมีโทษกรรม เรื่องเกี่ยวกับกรรม การเจริญกรรมฐาน เจริญวิปัสสนา	200	3.49	1.03	160	3.47	1.04	.24
18	การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ พิธีสวดมนตร์ เช่น การทำสังฆกรรม ทำวัตร สวดมนตร์	200	3.71	.97	160	3.56	1.03	1.50

ตาราง 43 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
19	สถานที่ที่ภิกษุสามเณรพักอาศัย สถานปฏิบัติธรรม วัด สภ. เจริญ ถิ่นศึกษาทางศาสนา เรื่องราวเกี่ยวกับตำนาน ความเชื่อถือ และการบูชาสถานศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เช่น สังฆะนัยสถาน 4 โบสถ์ วิหาร มณฑป	200	3.45	1.03	160	3.26	.84	1.73
20	เทศกาลและวันนักขัตฤกษ์รวมการสวดมนต์ประจำปี และงานรื่นเริงทางศาสนา	200	3.06	.99	160	2.98	1.04	.75
21	สัญลักษณ์ทางศาสนา รวมเครื่องหมายต่าง ๆ ทางศาสนา เช่น เครื่องหมายธรรมจักร พัทธม คาลาไศร ขง สีมา	200	3.24	1.22	160	3.01	1.03	2.05

ตาราง 43 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดศาสนา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับความสนใจ			ระดับความสนใจ			
		N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
22	วิชาทางศาสนา รวมทั้งสวดมนต์ หัวข้อธรรม และการปฏิบัติธรรมสำหรับชีวิตประจำวันของบุคคลทั่วไป	200	3.51	1.08	160	3.54	.97	-.36
23	พระไตรปิฎกอรุณเถา	200	3.26	1.15	160	3.09	1.14	1.52
24	พุทธศิลป์ วรรณคดีทางพุทธศาสนา	200	3.51	.96	160	3.36	.85	1.58
25	ศาสนาต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น ประวัติศาสตร์ของศาสนาต่าง ๆ หลักคำสอน และพิธีกรรมทางศาสนานาน ๆ	200	3.43	.99	160	3.34	1.18	.82
	หมวดศาสนา	200	3.47	.41	160	3.36	.42	1.66

* มโนทัศน์ทางสถิติพระภิกษุ .05

จากตาราง 43 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือหมวดศาสนาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือสัญลักษณ์ทางศาสนา รวม เครื่องหมายต่าง ๆ ทางศาสนา เช่น เครื่องหมายธรรมจักร พัทธศ ตาลปัตร ขง สี่มา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 44 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายตอบประเภทหนึ่งต่อ
หมวดคำสั่งคณิตศาสตร์

ข้อ	หัวข้อของหมวดคำสั่งคดี	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
26	กฎหมาย รัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับการปกครองของไทย	200	3.40	1.07	160	3.66	.99	-2.40*
27	พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง	200	2.92	1.10	160	3.18	1.14	-2.31*
28	ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมายครอบครัว กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา	200	2.99	1.31	160	3.26	1.29	-2.21*
29	ระบบการเงิน การธนาคาร	200	2.63	1.11	160	2.68	1.30	- .44
30	สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม	200	3.61	1.00	160	3.66	1.20	- .46
31	การสหกรณ์	200	2.51	.94	160	2.47	1.09	.36

ตาราง 44 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศึกษาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
32	แรงงานและปัญหาแรงงาน เช่น สภาพแรงงาน	200	2.73	.95	160	2.83	1.15	-.69
33	ชนบทชนบทและประเพณี เช่น ประเพณีการเกิด การตั้งชื่อ การแต่งงาน ประเพณีเกี่ยวกับครอบครัว	200	3.23	1.00	160	3.11	.89	1.19
34	กิจการลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวกษัตริย์	200	2.50	.93	160	2.42	1.02	.77
35	การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล สภาตำบล	200	2.87	1.05	160	2.81	1.09	.58
36	อาชญากรรมและทัณฑ์โทษ เช่น กระทำความผิดและองค์โทษผู้กระทำความผิด	200	3.01	1.30	160	3.14	1.15	-1.09

ตาราง 44 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของหมวดสังคมศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับความสนใจของตนเอง			ระดับความสนใจของเพื่อน			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
37	การศึกษาในระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และการศึกษาผู้ใหญ่	200	3.72	1.16	160	3.75	1.08	- .27
38	การประกันภัยต่าง ๆ เช่น การประกันชีวิต การประกันวินาศภัย	200	2.69	1.23	160	2.56	1.14	1.07
39	งานส่งเสริมและให้บริการส่งเสริมและคนใจต่าง ๆ เช่น บริการแก่คนไข้และคนเจ็บ	200	3.07	1.07	160	3.04	1.04	.29
40	สวัสดิภาพของประชาชน เช่น การจรรยาบรรณของบุรุษวิโลก	200	3.15	.95	160	3.24	.89	- .92

ตาราง 44 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดสังคมนาสร	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
41	นิทานพื้นเมืองต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ	200	3.38	1.21	160	3.33	.98	.50
	หมวดสังคมนาสร	200	3.03	.42	160	3.07	.47	-.61

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 44 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านตอบประเภทหนึ่งคือ หมวดสังคมนาสรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดสังคณาไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากพบว่ามีความสนใจในการอ่านตอบหนังสือกฎหมาย รัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับการปกครองของไทย พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง ระบบกฎหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมายครอบครัว กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 45 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณร ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ตามประเภทหนังสือ
หมวดภาษาศาสตร์

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดภาษาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม					t	
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$		S^2
42	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยให้ ถูกต้องหรือไวยากรณ์ไทย การใช้ คำราชาศัพท์	200	3.80	.82	160	3.61	1.02	1.85
43	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาหรือ ไวยากรณ์ของภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ	200	3.90	.99	160	3.73	.94	1.67
44	ภาษาท้องถิ่นในภาคต่าง ๆ ของไทย	200	3.30	1.24	160	3.23	1.00	.57

ตาราง 45 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดภาษาศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม					t	
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น		ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย				
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$		S^2
45	ความหมายของคำต่าง ๆ บอกวิธีอ่าน ออกเสียงการสะกดตัวที่ถูกต้องของ คำนั้น หรือที่เรียกว่า พจนานุกรม เช่น พจนานุกรมไทย พจนานุกรมภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย พจนานุกรมพุทธศาสตร์	200	3.51	1.05	160	3.63	.89	-1.11
46	คำกริยาภาษาอังกฤษต่าง ๆ เช่น ไปเที่ยวหา	200	3.55	1.11	160	3.66	1.17	-1.04
47	คำกริยาภาษาไทย เช่น การเขียน การอ่าน	200	3.69	.75	160	3.76	.69	- .85
	หมวดภาษาศาสตร์	200	3.62	.54	160	3.60	.52	.25

จากตาราง 45 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือแนวทฤษฎีสังคมศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาว่า รายชื่อบทว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือแต่ละช่อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 46 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย คอลักระเภทหนังสือแนวทวิศึกษา

ข้อ	หัวข้อของแนวทวิศึกษา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
	หัวข้อย่อยของแนวทวิศึกษา	200	3.42	1.14	160	3.56	1.25	-1.10
48	ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น ยานอวกาศ	200	3.44	1.19	160	3.43	1.25	.09
49	คณิตศาสตร์ เช่น เลขคณิต พีชคณิต	200	3.30	1.05	160	3.24	1.24	.55
50	การศาสตร์ เช่น โลก ทางอวกาศ ดวงจันทร์	200	3.20	1.36	160	3.38	1.50	-1.43
51	ฟิสิกส์ เช่น เรือไฟฟ้าแม่เหล็ก	200	2.96	1.20	160	3.19	1.38	-1.93
52	เคมี เช่น วัตถุ สารประกอบ	200	3.09	.96	160	3.25	1.22	-1.44
53	ชีววิทยา เช่น คม โคน แร	200						

ตาราง 46 (ต่อ)

	หัวข้อของมหาวิทยาลัย	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	s ²	N	$\bar{X}$	s ²	
54	สัตวศาสตร์ เช่น สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์มีกระดูกสันหลัง และสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง	200	3.31	1.12	160	3.26	1.06	.49
55	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น เซลล์ต่าง ๆ ของมนุษย์ มานุษยวิทยา กายภาพ ชีววิทยา	200	3.15	1.28	160	3.40	1.05	-2.15*
56	พฤกษศาสตร์ เช่น พืชใบเลี้ยงคู่ พืชใบเลี้ยงเดี่ยว พืชมดลูก	200	3.06	1.13	160	3.24	1.02	-1.72
	มหาวิทยาลัย	200	3.21	.67	160	3.33	.75	-1.26

* มีนัยสำคัญทางสถิติระดับ .05

จากตาราง 46 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือแนววิทยาศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่ามีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือวิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น เชื้อชาติต่าง ๆ ของมนุษย์แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 47 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย ต่อประเภทหนังสือ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ข้อ	หัวข้อของหนังสือที่ศึกษา	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
57	ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว	200	3.08	1.14	160	3.37	1.05	-2.65*
58	โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การไชยา ตำรายาแผนโบราณ	200	3.66	.99	160	3.57	.91	.79
59	สุขวิทยาส่วนบุคคล เช่น การพักผ่อน การรักษานามัย	200	3.39	.88	160	3.52	1.01	-1.24
60	อุทิศตนวิเวก เช่น การรักษาศีล	200	2.81	1.14	160	2.98	1.00	-1.57

ตาราง 47 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อของมหาวิทยาลัยประยุกต์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
61	การทำสวนและบำรุงรักษาพืชผัก เช่น การปลูกพืชสวนครัว	200	3.20	1.23	160	3.14	1.05	.50
62	การสำรวจและซ่อมแซมเครื่องใช้ เช่น การทอดสายไฟ การซ่อมเครื่องสูบน้ำ	200	3.36	1.28	160	3.32	1.59	.27
	มหาวิทยาลัยเกษตรประยุกต์	200	3.25	.52	160	3.32	.59	-.69

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 47 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือแนววิทยาศาสตร์ประเภทแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือแนวดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อหนังสือระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัวแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านมากกว่า ส่วนข้ออื่น ๆ มีความสนใจอ่านไม่แตกต่างกัน

ตาราง 48 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายต่อประเภทหนังสือแนวความคิด

ข้อ	หัวข้อของแนวคิดและ	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
63	การก่อสร้างอาคาร โบสถ์ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ	200	2.96	1.37	160	2.88	1.40	.67
64	ภาพยนตร์ การละคร ดนตรี การบันเทิงต่าง ๆ	200	2.89	1.50	160	2.98	1.53	-.70
65	การเขียนภาพ วาดภาพ การปั้น การแกะสลัก และการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ	200	3.12	1.25	160	3.07	1.37	.42

ตาราง 48 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดศิลปะ	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
66	กีฬา และกีฬา เช่น ว่ายน้ำ มวย ตะกร้อ	200	2.91	1.94	160	2.97	2.17	- .38
	หมวดศิลปะ	200	2.97	.67	160	2.98	.70	- .04

จากตาราง 48 แสดงว่าพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านคัมภีร์พระไตรปิฎกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านคัมภีร์พระไตรปิฎกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยและความแปรปรวนของระดับความสนใจในการอ่านคัมภีร์พระไตรปิฎกของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่ามีความสนใจในการอ่านคัมภีร์พระไตรปิฎกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง 49 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย คอประเวศ
หนังสือแนวทอรรคค

ข้อ	หัวข้อของแนวทอรรคค	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	s^2	N	$\bar{X}$	s^2	
67	วรรณคดีไทยต่าง ๆ เช่น รามเกียรติ์ สังข์ทอง	200	3.37	1.13	160	3.28	1.02	.82
68	หลักการพูดในโอกาสและ วิชาการพูด	200	3.45	1.15	160	3.60	.93	-1.44
69	หลักการเขียนจดหมาย	200	3.31	1.01	160	3.34	1.02	- .32
70	รวมคำคม สุภาษิต และข้อความที่ ไพเราะที่คัดมาจากหนังสือต่าง ๆ	200	3.59	1.03	160	3.61	.94	- .17
71	รวมสุนทรพจน์และปาฐกถาของบุคคล สำคัญของไทย	200	3.39	1.02	160	3.36	1.12	.25

ตาราง 49 (ต่อ)

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดวรรณคดี	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย			
		N	$\bar{X}$	S^2	N	$\bar{X}$	S^2	
72	ประวัติวรรณคดี ความสำคัญของวรรณคดีและกวีในยุคสมัยต่าง ๆ กัน	200	3.37	1.15	160	3.31	1.07	.62
	หมวดวรรณคดี	200	3.41	.49	160	3.42	.45	- .02

จากตาราง 49 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านตอบประเภทหนังสือวรรณคดีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาจากข้อความที่สนใจในการอ่านตอบหนังสือแต่ละข้อไม่แตกต่างกัน

ตาราง 50 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายโดยประเภทหนังสือ
หมวดหมู่-ประวัติศาสตร์

ข้อ	หัวข้อย่อยของหมวดหมู่-ประวัติศาสตร์	ระดับความสนใจ ($\bar{X}$) ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม						t
		ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น				ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย		
		N	$\bar{X}$	S ²	N	$\bar{X}$	S ²	
73	การท่องเที่ยวในประเทศไทยและต่างประเทศ	200	3.14	1.17	160	3.34	1.23	-1.65
74	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสืบสกุลวงศ์	200	2.68	1.27	160	2.54	1.26	1.24
75	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ	200	3.56	1.07	160	3.49	1.03	.61
76	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยตอน ๆ	200	3.17	1.22	160	3.06	1.12	.94
77	นวนิยายและเรื่องสั้น	200	3.25	1.56	160	3.22	1.54	.24
	หมวดหมู่-ประวัติศาสตร์	200	3.16	.57	160	3.13	.51	.41

จากตาราง 50 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านคหประเภทหนังสือแนวคหภูมิ-ประวัติศาสตร์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ มีความสนใจในการอ่านหนังสือในหมวดดังกล่าวไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายชื่อพบว่ามีความสนใจในการอ่านคหหนังสือแต่ละชื่อไม่แตกต่างกัน

5. ระดับความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสาร และวารสารทางธรรมชาติของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่ก่าอศึกษา โดยหาคำน่ำหนักคะแนน และจัดเรียงลำดับ ปรากฏผลดังเสนอในตาราง 51 - 53

ตาราง 51 (ต่อ)

ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	จำนวนโรงเรียน เลือกที่จะ เข้าร่วม	จำนวนนักเรียน/ครู/บุคลากร รวมโรงเรียน/ครู/บุคลากร							
		โรงเรียน ใหม่	โรงเรียน เดิม	โรงเรียน รวม	โรงเรียน รวม	โรงเรียน รวม	โรงเรียน รวม	โรงเรียน รวม	โรงเรียน รวม
ระดับชั้นประถมศึกษาตอนต้น	1	740	115	10	30	0	80	15	0
	2	102	428	68	36	4	52	60	20
	3	33	66	135	90	21	90	42	66
	4	10	14	44	36	12	54	68	38
	5	0	5	11	19	4	12	16	19
	รวม	891	628	268	211	41	288	201	143
ระดับชั้นประถมศึกษาตอนปลาย	1	665	75	10	20	0	5	10	0
	2	56	456	44	28	4	32	8	0
	3	9	36	162	84	15	84	18	23
	4	0	12	12	68	14	56	42	42
	5	1	1	7	2	7	15	19	25
	รวม	731	580	235	202	40	192	97	91

ตาราง 51 (ต่อ)

รายชื่อหนังสือพิมพ์/คาทอลิก x จำนวนฉบับที่เลือก	รายชื่อหนังสือพิมพ์/คาทอลิก x จำนวนฉบับที่เลือก									
	ไทยรัฐ	เดลินิวส์	มติชน	สยามรัฐ	เดลินิวส์	ข่าวสด	บ้านเมือง	ฐานเศรษฐกิจ	การสมทบ	พาณิชย์
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	1	2,810	395	40	120	0	130	55	0	5
	2	328	1,804	252	124	20	156	108	20	4
	3	84	204	651	354	63	324	108	150	9
	4	20	46	120	228	48	202	212	158	22
	5	2	9	27	41	20	44	70	95	41
รวม	3,244	2,456	1,090	867	151	856	553	423	98	81

รวม

จากตาราง 51 แสดงว่า หนังสือพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมสนใจอ่านมากที่สุดคือ หนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ รองลงมาคือ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ และข่าวสด เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรสนใจอ่านก็เป็นไปตามผลรวม

ตาราง 52 ระดับความสนใจในการอ่านวารสารหรือนิตยสารของพระภิกษุสามเณร จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น
กำลังศึกษา

รายงานการอ่านนิตยสาร/วารสารที่เลือก		รายงานการอ่านนิตยสาร/วารสารที่เลือก										
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	จำนวนโรงเรียนที่เลือก	จำนวนที่เลือก										
		มีครูผู้สอน	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์	มีคณาจารย์
ประเภทโรงเรียนพระปริยัติธรรม	1	245	205	130	20	25	35	75	5	45	15	
	2	46	148	112	36	36	32	80	32	76	4	
	3	12	30	33	45	27	48	51	15	66	21	
	4	14	8	6	16	14	18	22	18	40	14	
	5	3	2	6	4	4	8	10	5	14	10	
	รวม	322	393	289	121	106	141	238	75	241	64	
ประเภทโรงเรียนสามัญ	1	210	190	145	100	5	75	70	40	135	30	
	2	32	120	144	124	32	48	72	28	106	56	
	3	42	57	33	63	48	45	45	30	102	33	
	4	18	28	18	20	20	30	30	28	46	20	
	5	7	8	3	5	10	10	7	10	19	21	
	รวม	309	403	343	318	115	208	224	136	410	160	

ตาราง 52 (ต่อ)

รายชื่อโรงเรียนหรือวิทยฐานะที่ขอขึ้นทะเบียน	คำนำหน้า ชื่อโรงเรียน อื่น	รายชื่อโรงเรียนหรือวิทยฐานะที่ขอขึ้นทะเบียน										รวม
		ม.1	ม.2	ม.3	ม.4	ม.5	ม.6	ม.7	ม.8	ม.9	ม.10	
ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	มัธยมศึกษาตอนต้น	1	255	215	140	65	10	70	75	25	125	20
		2	52	140	132	88	44	40	72	28	108	52
		3	24	51	45	54	33	54	45	27	102	36
		4	16	12	12	28	22	22	30	22	42	24
		5	7	4	3	6	9	11	10	9	16	14
		รวม	354	422	332	241	116	197	232	111	397	146
ระดับมัธยมศึกษา	มัธยมศึกษาตอนปลาย	1	200	180	135	55	20	40	70	20	55	25
		2	28	128	124	72	24	40	80	32	76	8
		3	30	36	21	54	42	39	51	18	66	18
		4	16	24	12	14	12	26	22	24	40	10
		5	3	6	6	3	5	7	7	6	17	17
		รวม	277	374	298	198	103	152	230	100	254	78

จากตาราง 52 แสดงว่า วารสารหรือนิตยสารที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม สนใจอ่านมากที่สุดคือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมาคือ ศิลปวัฒนธรรม สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ บางกอก และแปลก

เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทโรงเรียน ปรากฏว่า วารสารหรือนิตยสารที่พระภิกษุสามเณร ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) สนใจอ่านมากที่สุดคือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมาคือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ บางกอก ศิลปวัฒนธรรม และแปลก ส่วนวารสารหรือนิตยสารที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา สนใจอ่านมากที่สุดคือ ศิลปวัฒนธรรม รองลงมาคือ มติชนสุดสัปดาห์ บางกอก สตรีสาร และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์

เมื่อพิจารณาแยกตามระดับชั้น ปรากฏว่า วารสารหรือนิตยสารที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านมากที่สุด คือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมาคือ ศิลปวัฒนธรรม สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ บางกอก และสตรีสาร ส่วนวารสารหรือนิตยสารที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สนใจอ่านมากที่สุดคือ มติชนสุดสัปดาห์ บางกอก สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ศิลปวัฒนธรรม และแปลก

ตาราง 53 ระดับความสนใจในการอ่านวารสารทางธรรมชาติของพระภิกษุสามเณรจำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่
กำลังศึกษา

ประเภทโรงเรียน ที่กำลังศึกษา	จำนวนหนังสือ ที่เลือก	รายการวารสารทางธรรมชาติ/คาบวิชา x จำนวนหนังสือที่เลือก									
		จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก	จำนวน ที่เลือก
ประเภทโรงเรียน ที่กำลังศึกษา	1	205	25	110	110	185	25	0	15	90	5
	2	52	16	112	76	112	40	12	20	70	12
	3	27	12	33	39	75	33	6	36	61	33
	4	8	8	14	14	24	18	4	16	34	16
	5	6	1	6	4	9	5	1	6	15	21
	รวม	298	62	275	243	405	121	23	93	270	87
ประเภทโรงเรียน ที่กำลังศึกษา	1	225	105	115	155	125	65	0	30	115	35
	2	52	56	108	84	176	56	0	56	112	56
	3	39	21	48	57	99	39	9	63	78	51
	4	12	14	28	22	50	32	2	16	48	40
	5	9	12	19	5	9	14	2	8	13	19
	รวม	337	208	316	323	459	206	13	173	366	201

ตาราง 53 (ต่อ)

ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	ค่าน้ำหนัก เลือกคณะ ชั้น	รายชื่ออาจารย์ทางรร.ประถม/มัธยม ค่าน้ำหนัก เลือก									
		ก่อน ม.1	เห็น ตรง	รวม ปรับ	วิชา คณิต	เลือก รวม	รวม	รวม	รวม	รวม	รวม
มัธยมศึกษาตอนต้น	1	240	75	155	160	155	55	0	30	105	10
	2	68	60	112	88	112	40	4	40	128	40
	3	36	9	54	51	54	42	9	54	69	51
	4	14	12	22	20	22	30	4	22	54	30
	5	10	7	11	4	11	10	3	5	18	24
มัธยมศึกษาตอนปลาย	รวม	368	163	354	323	354	177	20	151	374	155
	1	190	55	70	105	70	35	0	15	100	30
	2	36	12	108	72	108	56	8	36	104	28
	3	30	24	27	45	27	30	6	45	66	33
	4	6	10	20	16	20	20	2	10	52	26
มัธยมศึกษาตอนต้น	5	5	6	14	5	14	9	0	9	10	16
	รวม	267	107	239	243	239	150	16	115	332	133

ระดับชั้นมัธยมศึกษา

รายละเอียดทางตรงระหว่าง ประเภทโรงเรียนและระดับชั้น	จำนวนที่ เลือกแต่ละ อัน	รายละเอียดทางตรงระหว่าง จำนวนที่เลือก x จำนวนที่เลือก									
		กลับ มา	เพิ่ม ลด	รวม ปี	รวม ปี	รวม ปี	รวม ปี	รวม ปี	รวม ปี	รวม ปี	รวม ปี
รวม	1	860	260	450	530	620	180	0	90	410	80
	2	208	144	440	320	576	192	24	152	414	136
	3	132	66	160	192	346	144	30	198	274	168
	4	40	44	84	72	148	100	14	64	188	112
	5	30	26	50	18	36	38	6	28	56	80
	รวม	1,270	540	1,184	1,132	1,728	654	74	532	1,342	576

จากตาราง 53 แสดงว่า วารสารทางธรรมชาติที่ประเทศไทยเผยแพร่โดยส่วนรวมมีจำนวนมากที่สุดคือ เชียงธรรม รองลงมาคือ ทุขจักร กัลยาณมิตร ธรรมปฏิสนธาร และวิญญาน

เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทโรงเรียนปรากฏว่า วารสารทางธรรมะที่พระภิกษุสามเณร
ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) สนใจอ่านมากที่สุดคือ เสียงธรรม รองลงมาคือ
กัลยาณมิตร ธรรมปฏิสันถาร พุทธจักร และวิญญาณ ส่วนวารสารทางธรรมะที่พระภิกษุสามเณร
ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษานับใจอ่านมากที่สุดคือ เสียงธรรม รองลงมาคือ พุทธจักร
กัลยาณมิตร วิญญาณ และธรรมปฏิสันถาร

เมื่อพิจารณาแยกตามระดับชั้นปรากฏว่า วารสารทางธรรมะที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านมากที่สุดคือ เสียงธรรม รองลงมาคือ พุทธจักร กัลยาณมิตร ธรรมปฏิสันถาร และ วิมุตตา ส่วนวารสารทางธรรมะที่พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจอ่านมากที่สุดคือ เสียงธรรม รองลงมาคือ พุทธจักร กัลยาณมิตร วิมุตตา และ ธรรมปฏิสันถาร

6. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของพระภิกษุสามเณรที่สรุปได้จากการให้ตอบโดยเสรี ผลปรากฏ
ดังเสนอในตาราง 54

ตาราง 54 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของพระภิกษุสามเณรที่สรุปได้จากการให้ตอบโดยเสรี

ข้อ	รายการ	ความถี่
1	สิ่งพิมพ์ที่สนใจอ่านนอกเหนือจากที่ได้กล่าวถึงในแบบสอบถาม	
	1.1 หนังสือ	
	1.1.1 หนังสือแบบเรียนและคู่มือการเรียนวิชาต่าง ๆ	76
	1.1.2 หนังสือตลกต่าง ๆ และการ์ตูน	58
	1.1.3 นวนิยายอิงธรรมะ	53
	1.1.4 ชาติไวยากรณ์	40
	1.1.5 เกมวิทยาศาสตร์	36
	1.1.6 หนังสือเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพสภาพให้แข็งแรง	20
	1.1.7 การออกกำลังกายของพระ	18
	1.1.8 สารคดีต่าง ๆ	10
	1.1.9 หนังสือเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์	5
	1.2 วารสารและหนังสือพิมพ์	
	1.2.1 โลกนี้พี่ย	92
	1.2.2 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	35
	1.2.3 กีฬาสยาม	22
	1.2.4 ธรรมจักร	20
	1.2.5 เที่ยวนิวท	15
	1.2.6 โทษฐาน	13
	1.2.7 มวยโลก	10
	1.2.8 ฟุตบอลสยาม	8
	1.2.9 Student Weekly	5

ตาราง 54 (ต่อ)

ข้อ	รายการ	ความถี่
2	ในการศึกษาหาความรู้ทางเรื่องที่อ่านคนควาจากแหล่งความรู้ที่อยู่ในสภาพ	
	2.1 หนังสือ	158
	2.2 อนุทินราย ไร่สวน	54

จากตาราง 54 แสดงว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมมีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับประเภทหนังสือที่สนใจอ่านนอกเหนือจากที่ได้กล่าวถึงในแบบสอบถามคือ สนใจอ่านหนังสือแบบเรียน และคู่มือการเรียนวิชาต่าง ๆ มากที่สุด (มีความถี่ 76) รองลงมา คือ หนังสือตลกต่าง ๆ และการทูต (มีความถี่ 58) และนวนิยายอิงธรรมชาติ (มีความถี่ 53)

ส่วนวารสารและหนังสือพิมพ์ ที่พระภิกษุสามเณรสนใจอ่านมากที่สุด คือ โลกทิพย์ (มีความถี่ 92) รองลงมาคือ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (มีความถี่ 35)

ในการศึกษาหาความรู้ของพระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมชอบที่จะอ่านคนควาจากแหล่งความรู้ที่อยู่ในสภาพหนังสือมากที่สุด (มีความถี่ 158)

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ความหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา
2. เพื่อศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี โดยแยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะและความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา โดยแยกตามประเภทโรงเรียน และระดับชั้นที่กำลังศึกษา

วิธีการในการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้กระทำกับพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 360 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาจากการใช้วิธีสุ่มแบบโควตา (Quota sampling)
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น 1 ฉบับ ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ
 - 2.1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - 2.2 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี
 - 2.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างตอบและเก็บแบบสอบถามกลับคืนมาด้วยตนเอง โดยเริ่มเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ 16 พฤษภาคม 2531 เสร็จเรียบร้อยและนำกลับมาเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2531 แบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด 360 ฉบับ ได้รับกลับคืนมีค่าคอมที่สมบูรณ์ทั้ง 360 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 หาการอยละของลักษณะการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา

4.2 คำนวณค่าตัวกลางเลขคณิต (Arithmetic Mean) และค่าความแปรปรวนของการระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทของหนังสือของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษาโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

4.3 เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษาโดยใช้ t-test (Independent) คำนวณโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS

4.4 คำนวณหาค่าน้ำหนักคะแนนของความสนใจในการอ่านรายชื่อหนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสารทั่วไปและวารสารทางธรรมะ ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แยกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา

ผลของการศึกษาค้นคว้า

1. เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของพระภิกษุสามเณร

พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมทั้งหมดในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา มีอายุโดยเฉลี่ย 18.12 ปี และมีระยะเวลาที่บวชโดยเฉลี่ย 3.74 ปี

เมื่อพิจารณารายละเอียดส่วนตัวระหว่างพระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) กับแผนกสามัญศึกษาพบว่า อายุโดยเฉลี่ยของพระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) มากกว่าพระภิกษุสามเณร แผนกสามัญศึกษา โดยที่พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) มีอายุโดยเฉลี่ย 20.03 ปี ระยะเวลาที่บวชโดยเฉลี่ย 4.60 ปี

พระภิกษุสามเณรแผนกสามัญศึกษา มีอายุโดยเฉลี่ย 16.59 ปี ระยะเวลาที่บวช 3.04 ปี และเมื่อแยกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า พระภิกษุสามเณรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีอายุโดยเฉลี่ย 17.24 ปี ระยะเวลาที่บวช 2.98 ปี พระภิกษุสามเณรในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีอายุโดยเฉลี่ย 19.23 ปี และมีระยะเวลาที่บวช 4.68 ปี

2. ลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาส่วนมากนิยมอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ และหนังสือที่ชอบอ่านมาก ได้แก่หนังสือประเภทธรรมะและวิชาการ การอ่านนั้นไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส ช่วงเวลาที่ได้อ่านหนังสือนั้นเป็นช่วงเวลาก่อนจำวัด และใช้เวลาอ่านแต่ละครั้งประมาณ 16 - 30 นาที ในวันหนึ่ง ๆ พระภิกษุสามเณรใช้เวลาในการอ่านหนังสือโดยเฉลี่ยประมาณ 30 - 60 นาที สาเหตุที่ไม่ได้อ่านหนังสือ หรืออ่านบ้างแต่ยังไม่เพียงพอเนื่องมาจากไม่มีสิ่งพิมพ์ตรงกับความต้องการ สถานที่ได้อ่านหนังสือส่วนมาก ได้แก่กุฏิ การได้สิ่งพิมพ์ ได้มาด้วยวิธีการซื้อและผลที่ได้รับในการอ่านสิ่งพิมพ์ คือทำให้มีความรู้กว้างขวาง พระภิกษุสามเณรส่วนใหญ่เคยเข้าห้องสมุดประชาชนหรือห้องสมุดวัด หรือได้อ่านหนังสือวัด หรือได้อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน ประโยชน์ที่ได้รับจากการบริการของห้องสมุดเหล่านี้ทำให้มีความรู้กว้างขวางและทันสมัย ในแต่ละวันพระภิกษุสามเณรจะอ่านสิ่งพิมพ์ได้ 1 - 10 หน้า โดยจะเลือกอ่านหนังสือตามความสนใจ แหล่งการอ่านเพื่ออยู่ใกล้กับวัดของพระภิกษุสามเณร ได้แก่ห้องสมุดวัด และความเพียงพอในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณรนั้นปรากฏว่ายังไม่เพียงพอ

2.1 เมื่อพิจารณาลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมจำแนกตามประเภทโรงเรียน พบว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาชอบอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ โดยที่พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) ชอบอ่านหนังสือธรรมะ และพระภิกษุสามเณรแผนกสามัญศึกษาชอบอ่านหนังสือวิชาการ ส่วนลักษณะการอ่านอื่น ๆ ของพระภิกษุสามเณรทั้ง 2 ประเภทเหมือนกันกับลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวมในข้อ 2

2.2 เมื่อพิจารณาลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม จำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า พระภิกษุสามเณรทั้ง 2 ระดับ ชอบอ่านสิ่งพิมพ์

ประเภทหนังสือ โดยที่พระภิกษุสามเณรในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นชอบอ่านหนังสือธรรมะและใช้เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ยในแต่ละวัน $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง ส่วนพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายชอบอ่านหนังสือวิชาการ และใช้เวลาในการอ่านโดยเฉลี่ยในแต่ละวัน 2 - 3 ชั่วโมง ส่วนลักษณะการอ่านอื่น ๆ ของพระภิกษุสามเณรทั้ง 2 ระดับเหมือนกันกับลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมในข้อ 2

3. ระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือ ซึ่งจำแนกไว้ทั้งหมด 77 ประเภทของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

จากการศึกษาพบว่า พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี มีระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือเพียง 3 ระดับ คือ มาก ปานกลาง และน้อย ประเภทหนังสือที่พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาสนใจอ่านในระดับมากที่สุดมี 19 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา รวมเรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพุทธศาสนา ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ในพุทธอง เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยในพุทธอง ตำราวิชาภาษาไทยต่าง ๆ การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การศึกษาและการสอน รวมหลักสูตร และวิธีการสอน ตำราวิชาภาษาอังกฤษต่าง ๆ รวมคำคม สุภาษิต ความหมายของคำต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าพจนานุกรม วิธีรู้จักคน ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ ชีวิตทางศาสนา กฎหมาย รัฐธรรมนูญ หลักการพุทธในศาสนาและและความรู้ทั่วไป ประเภทหนังสือที่พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาสนใจอ่านในระดับน้อยมีเพียง 4 ประเภท ได้แก่ ตำราหมอดู วิธีการสะกดจิต การสวดมนต์ กิจกรรมลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวภาษาศ ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ พระภิกษุสามเณรมีความสนใจอ่านในระดับปานกลาง

3.1 เมื่อพิจารณาระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมจำแนกตามประเภทโรงเรียนพบว่า พระภิกษุสามเณร

กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือเพียง 2 ระดับ คือมากและปานกลาง ประเภทหนังสือที่พระภิกษุสามเณรสนใจอ่านในระดับมาก มี 19 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ พุทธศาสนารวม เรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพุทธศาสนา ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกดวิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ในพุทธทศวรรษ เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยในพุทธทศวรรษ การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอน ชีวิตทางศาสนา การบูชาต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ ตำราวิชาภาษาไทย วิธีรู้ใจคน คำสอนเกี่ยวกับมนุษย์และดวงวิญญาณ รวมคำคม สุภาษิต หลักการพูดในที่สาธารณะ วิธีการพูด เทศนาและปาฐกถา สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล รวมสุนทรพจน์และปาฐกถาของบุคคลสำคัญของไทย การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ความหมายของคำต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าพจนานุกรม และตำราวิชาภาษาอังกฤษต่าง ๆ ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจอ่านในระดับปานกลาง

ประเภทของหนังสือที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีศึกษาศนิจ์สนใจอ่านในระดับมากมี 18 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา พุทธศาสนารวม เรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพุทธศาสนา การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ตำราวิชาภาษาไทย ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ในพุทธทศวรรษ เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ ตำราวิชาภาษาอังกฤษ โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยในพุทธทศวรรษ กฎหมาย รัฐธรรมนูญ การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ ความรู้ทั่วไป ความหมายของคำหรือที่เรียกว่า พจนานุกรม ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ รวมคำคม สุภาษิต คติศาสตร์และสุขวิทยาสวนบุคคล ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลีมีความสนใจอ่านในระดับปานกลาง

3.2 เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือ 10 หมวด ทั้ง 77 ประเภท ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกบาลีศึกษา พบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ที่ระคับ .05 จำนวน 6 หมวด โดยพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือหมวดศาสนา พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) ทอประเภทหนังสือหมวดสังคมศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ประยุกต์ หมวดศิลปะ หมวดภูมิ-ประวัติศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ส่วนอีก 4 หมวดดังต่อไปนี้ หมวดเบ็ดเตล็ด หมวดปรัชญา หมวดภาษาศาสตร์ หมวดวรรณคดี พระภิกษุสามเณร ทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานและเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความสนใจอ่านแตกต่างกัน จำนวน 32 ประเภท โดยพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ทอประเภทหนังสือดังต่อไปนี้ วิชชุใจคน เทศนาและปาฐกถาต่าง ๆ การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา ลัทธิคำสอนทางพุทธศาสนาที่ได้รับรองเป็นทางการแล้ว คำสอนเกี่ยวกับมนุษย์และทางวิญญาณ ชีวิตทางศาสนา พระไตรปิฎกอรุณกถา ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาหรือไวยากรณ์ ของภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาอังกฤษ รวมสุนทรพจน์และปาฐกถาของบุคคลสำคัญของไทย พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) ทอประเภทหนังสือดังต่อไปนี้ ความรู้ทั่วไป ทัศนคติต่าง ๆ กฎหมาย รัฐธรรมนูญ พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง กิจการลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวศาสตร์ อาชญากรรมและพันธุวิทยา การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน การประกันภัยต่าง ๆ สวัสดิภาพของประชาชน นิทานพื้นเมืองต่าง ๆ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ดาราศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สัตวศาสตร์ ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว การสร้างและซ่อมเครื่องใช้ การเขียนภาพ วาดภาพ การปั้น การแกะสลัก กริยาและกีฬา การท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ และเครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสืบสกุลวงศ์ ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ พระภิกษุสามเณรทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

3.3 เมื่อพิจารณาระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทของหนังสือของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและระดับมัธยมศึกษาตอนปลายพบว่า พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทของหนังสือเพียง 2 ระดับ คือ มากและปานกลาง ประเภทของหนังสือที่พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านในระดับมากถึง 16 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอน พุทธศาสนารวมเรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพุทธศาสนา ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ในพุทธอง เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยในพุทธอง การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ การวิชาวาษาไทย โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การศึกษาและการสอน สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม รวมคำคมสุภาษิต การวิชาวาษาอังกฤษต่าง ๆ พุทธศิลป์ วรรณคดีทางพุทธศาสนา ความหมายของคำต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าพจนานุกรม และชีวทางศาสนา ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสนใจอ่านในระดับปานกลาง

พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทของหนังสือเพียง 2 ระดับ คือ มากและปานกลาง ประเภทของหนังสือที่พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจอ่านในระดับมากถึง 19 ประเภท เรียงตามลำดับดังนี้ ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา การวิชาวาษาไทยต่าง ๆ การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ในพุทธอง เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ วิธีรู้ใจคน กฎหมาย รัฐธรรมนูญ สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม การวิชาวาษาอังกฤษ ความหมายของคำต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าพจนานุกรม ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยในพุทธอง รวมคำคม สุภาษิต หลักการปฏิบัติที่สาธิตและวิธีการปฏิบัติ ความรู้ทั่วไป โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ ชีวทางศาสนา การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอน และสุชีวศาสนมูลคด ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจอ่านในระดับปานกลาง

3.4 เมื่อเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านทอประเภทหนังสือ 10 หมวด ทั้ง 77 ประเภท ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า มีความสนใจในการอ่านทอประเภทหนังสือหมวดต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานและเมื่อพิจารณาเป็นรายชื่อย่อยพบว่า มีความสนใจในการอ่านแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 9 ประเภท โดยพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ทอประเภทหนังสือดังต่อไปนี้ ตำราทอ หนังสือนิยายทางศาสนา รวมทั้งหนังสือที่ช่วยทอธรรม พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นทอประเภทหนังสือดังต่อไปนี้ การจัดทอวารสารและหนังสือพิมพ์ วิชุงใจคน กฎหมาย รัฐธรรมนูญ พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว ส่วนหนังสือประเภทอื่น ๆ นอกเหนือจากนี้ พระภิกษุสามเณรทั้ง 2 กลุ่ม มีความสนใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน

4. ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสาร และวารสารทางธรรมะ ของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกศาสนศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

จากการศึกษาพบว่า หนังสือพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกศาสนศึกษา สนใจอ่านมากที่สุด คือไทยรัฐ รองลงมาคือ เดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ และข่าวสด ส่วนวารสารหรือนิตยสารที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมสนใจอ่านมากที่สุดคือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมาคือ ศิลปวัฒนธรรม บางกอก สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และแมลง ส่วนวารสารทางธรรมะที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมสนใจอ่านมากที่สุดคือ เสียงธรรม รองลงมาคือ พุทธจักร กัลยาณมิตร ธรรมปฏิสันถาร และวินญาณ

4.1 เมื่อพิจารณาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสาร และวารสารทางธรรมะของพระภิกษุสามเณรจากแนกตามประเภทโรงเรียน ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากที่สุดเป็นไปตามผลรวมในข้อ 4 ส่วนวารสารหรือนิตยสารที่สนใจอ่านมากที่สุด คือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมาคือ สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ บางกอก ศิลปวัฒนธรรม และแมลง ส่วนวารสารทางธรรมะ ที่สนใจอ่าน

มากที่สุด คือเสียงธรรม รองลงมาคือ ถ้อยคำมโหรี ธรรมปฏิสันถาร พุทธจักร วิทยุธรรม ส่วนหนังสือพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษานำมาอ่านมากที่สุดก็ เป็นไปตามผลรวมในข้อ 4 ส่วนวารสารหรือนิตยสารที่สนใจอ่านมากที่สุด คือศิลปวัฒนธรรม รองลงมาคือ มติชนสุดสัปดาห์ บางกอก สตรีสาร และสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ ส่วนวารสารทาง ธรรมะที่สนใจอ่านมากที่สุด คือเสียงธรรม รองลงมาคือ พุทธจักร ถ้อยคำมโหรี วิทยุธรรม และ ธรรมปฏิสันถาร

4.2 เมื่อพิจารณาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสาร หรือนิตยสาร และ วารสารทางธรรมะของพระภิกษุสามเณรจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษา ปรากฏว่า หนังสือพิมพ์ที่ พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น มีความสนใจในการอ่านมากที่สุดเป็นไปตามผลรวมในข้อ 4 ส่วนวารสารหรือนิตยสารที่สนใจอ่านมากที่สุดคือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมา คือ ศิลปวัฒนธรรม สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ บางกอก และสตรีสาร ส่วนวารสารทางธรรมะที่สนใจอ่านมากที่สุดคือ เสียงธรรม รองลงมาคือ พุทธจักร ถ้อยคำมโหรี ธรรมปฏิสันถาร วิทยุธรรม ส่วนหนังสือพิมพ์ที่ พระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายสนใจอ่านมากที่สุดก็เป็นไปตามผลรวมในข้อ 4 ส่วน วารสารหรือนิตยสารที่สนใจอ่านมากที่สุด คือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมาคือ บางกอก สยามรัฐ สัปดาห์วิจารณ์ ศิลปวัฒนธรรม และแปลก ส่วนวารสารทางธรรมะที่สนใจอ่านมากที่สุด คือเสียงธรรม รองลงมาคือ พุทธจักร ถ้อยคำมโหรี วิทยุธรรม และธรรมปฏิสันถาร

สำหรับการสอบถามขอเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ของ พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา ที่มีต่อประเภทหนังสือนอกเหนือจากแบบสอบถามนั้น ปรากฏว่าประเภทสิ่งพิมพ์ที่พระภิกษุสามเณรสนใจ อ่านนอกเหนือจากแบบสอบถามนั้น ได้แก่ ประเภทหนังสือแบบเรียนและคู่มือการเรียนวิชาต่าง ๆ หนังสือคอลกต่าง ๆ การรู้ตน นวนิยายอิงธรรมะ บาลีไวยากรณ์ เกมวิทยาศาสตร์ หนังสือเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพให้แข็งแรง การออกกำลังกายของพระ สารคดีต่าง ๆ และหนังสือเกี่ยวกับ คอมพิวเตอร์ ส่วนสิ่งพิมพ์ประเภทวารสารที่พระภิกษุสามเณรทั้ง 2 กลุ่ม สนใจได้แก่ โอภาสพม์ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กีฬาสยาม ธรรมจักร เทียนชีวิต โพธิญาณ มวยโลก ฟุตบอลสยาม

ในการศึกษาหาความรู้ของพระภิกษุสามเณรทั้ง 2 กลุ่ม ชอบที่จะศึกษาค้นคว้าจากแหล่งความรู้ที่อยู่ในสภาพหนังสือมากกว่า โดยในเหตุผลว่ามีจำนวนมาก อ่านง่าย เข้าใจเร็ว หาได้ง่ายกว่า และในความรู้ก็อย่างกว้างขวาง หันสมัย และมีพระภิกษุสามเณรส่วนหนึ่งได้ให้เหตุผลที่ชอบศึกษาค้นคว้าจากใบลาน สมุดข่อยว่า ได้ศึกษาความรู้เก่า ๆ และเป็นประโยชน์ทางพุทธศาสนาที่จะได้ศึกษาอักษรธรรม อักษรโบราณ เพื่อจะได้ทราบเรื่องราววรรณคดีทางพุทธศาสนา

อภิปรายผล

1. เกี่ยวกับรายละเอียดส่วนตัวของพระภิกษุสามเณร

จากการศึกษารายละเอียดส่วนตัวพบว่า พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) โดยเฉลี่ยจะมีอายุ 20.30 ปี และพระภิกษุสามเณร แผนกสามัญศึกษา มีอายุโดยเฉลี่ย 16.59 ปี การที่พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) มีอายุมากกว่าพระภิกษุสามเณรแผนกสามัญศึกษา อาจเป็นเพราะว่า พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) จะต้องศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกธรรม ให้ได้ก่อนเพื่อเป็นบรรพชาภิชาของการศึกษาวาลี จึงทำให้พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) ต้องเรียนพระปริยัติธรรมแผนกธรรมและแผนกบาลี ควบคู่กันไปและต้องสอบนักธรรมตรีให้ได้ก่อน (กรมการศาสนา. 2530 : 44) เพื่อให้การศึกษาศรีปริยัติธรรม (แผนกบาลี) เป็นไปตามที่หลักสูตรกำหนด ส่วนพระภิกษุสามเณรแผนกสามัญศึกษา เมื่อสำเร็จชั้นประถมศึกษาแล้วมาขอเรียนต่อสามารถเข้าศึกษาในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาได้เลย

2. ลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณร

จากการศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาพบว่า พระภิกษุสามเณรส่วนมากนิยมอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่าหนังสือมีเนื้อหาวิชาที่ตรงตามหลักสูตรที่กำลังศึกษาได้เรียนซึ่งจะอำนวยความสะดวกในด้านการเรียนได้มากกว่าสิ่งพิมพ์ประเภทอื่น ๆ

พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) ชอบอ่านหนังสือประเภทธรรมะ การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า การศึกษาศรีปริยัติธรรม (แผนกบาลี) นั้นต้องเรียนให้ได้นักธรรมก่อน ซึ่งการศึกษาศรีปริยัติธรรมนั้นเป็นบรรพชาภิชาของการเรียนบาลีและการบวชในพุทธศาสนานั้น การศึกษาศรีปริยัติธรรมเป็น

สิ่งจำเป็นที่พระภิกษุสามเณรทุกรูปต้องศึกษาให้รู้เพื่อนำไปปฏิบัติในศาสนกิจและหลักสูตรการเรียน พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) นั้น มีการเรียนการสอนให้แปลภาษาบาลี ซึ่งเป็นความรู้จากพระไตรปิฎก (กรมการศาสนา. 2530 : 30 - 31) ผลสรุปอีกข้อหนึ่งที่ได้คือ พระภิกษุสามเณรแผนกสามัญศึกษา ชอบอ่านหนังสือประเภทวิชาการมากกว่าธรรมะ ซึ่งอาจเป็นเพราะหลักสูตรการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษานั้น มีทั้งวิชาธรรมะและวิชาสามัญศึกษา รวม 9 หมวดวิชา ทั้งนี้ หมวดภาษาบาลี หมวดพระธรรมวินัย หมวดศาสนปฏิบัติ หมวดภาษาไทย หมวดภาษาอังกฤษ หมวดสังคมศึกษา หมวดคณิตศาสตร์ หมวดวิทยาศาสตร์ และหมวดสุขศึกษา จะเห็นว่าเป็นหมวดวิชาการ 6 หมวด และ หมวดทางศาสนา 3 หมวด ซึ่งอาจเป็นเหตุให้พระภิกษุสามเณร แผนกสามัญศึกษา มีความสนใจอ่านหนังสือประเภทวิชาการมากกว่า

สำหรับการเปรียบเทียบความระคឹบนพบว่า พระภิกษุสามเณรระคឹบมัธยมศึกษาตอนต้น ชอบอ่านหนังสือประเภทธรรมะมากกว่าหนังสือประเภทอื่น ๆ การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการบวชเรียนของพระภิกษุสามเณรในระดับเบื้องต้นนั้นจะต้องศึกษาธรรมะและสอนนักธรรมให้ไต่ก่อนเพื่อเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงของการศึกษาของสงฆ์ต่อไป ส่วนพระภิกษุสามเณรระคឹบมัธยมศึกษาตอนปลาย ชอบอ่านหนังสือประเภทวิชาการมากกว่าหนังสือประเภทอื่น ๆ นั้น อาจจะเป็นเพราะว่า ได้รับความรู้โดยตรงกับความสนใจและสนใจนำเอาความรู้ไปใช้ประโยชน์ได้ควยและยังเป็นพื้นฐานในการศึกษาระดับสูงต่อไป

การอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา นั้น พบว่า มีการอ่านไม่แน่นอนแฉวแต่โอกาสโดยไชช่วงเวลาก่อนจำว้ศานโดยอ่านครั้งละ 16 - 30 นาที และในแต่ละวันอ่านสิ่งพิมพ์ได้เฉลี่ยวันละ 30 - 60 นาที การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะเนื่องจากไม่มีเวลาเพราะต้องศึกษาเล่าเรียนทั้งในภาคเช้า ภาคบ่าย และภาคค่ำควย ในบางสำนักเรียน และยังต้องปฏิบัติกิจวัตรของสงฆ์อีกด้วย

ความเพียงพอกับความต้องการในการอ่านสิ่งพิมพ์ของพระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา นั้นพบว่า ยังมีความต้องการมากกว่าในลักษณะที่เป็นอยู่ปัจจุบัน ซึ่งทำให้เห็นสภาพของแหล่งสารนิเทศที่จะบริการให้พระภิกษุสามเณรทั้ง 2 กลุ่มนั้น ยังไม่สามารถสนองความต้องการได้อย่างเต็มที่

สำหรับการเปรียบเทียบตามระดับชั้นพบว่า ลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรทั้ง 2 ระดับ มีลักษณะการอ่านทั้งที่กล่าวมาแล้ว มีแตกต่างกันบ้างตรงที่ในแต่ละวันพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น อ่านสิ่งพิมพ์เฉลี่ยวันละ 30 - 60 นาที ส่วนพระภิกษุสามเณรระดับมัธยมศึกษาตอนปลายอ่านสิ่งพิมพ์เฉลี่ยวันละ 2 - 3 ชั่วโมง การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีลักษณะของการศึกษาที่ต้องศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองมากขึ้น

3. ระดับความสนใจในการอ่านต่อประเภทของหนังสือ

การอธิบายผลเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านจะอธิบายเฉพาะความสนใจในการอ่านต่อประเภทของหนังสือที่อยู่ในระดับมา 5 อันคัมแรกเท่านั้น ซึ่งจากการวิจัยพบว่า พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา สนใจอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ตามลำดับความสนใจดังนี้ ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา รวมเรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพุทธศาสนา ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ใหญ่ถูกต้อง เช่น ภาษบาลี ภาษาอังกฤษ การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยใหญ่ถูกต้อง การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหนังสือ 2 ประเภทแรก คือ ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา รวมเรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพุทธศาสนา ล้วนเป็นประเภทหนังสือที่เกี่ยวข้องกับการดำรงสมณเพศ การปฏิบัติกิจ และการศึกษาของสงฆ์ทั้งหมด ซึ่งพระภิกษุสามเณรทุกคนจำเป็นต้องรู้และศึกษาให้เข้าใจเป็นอย่างดีเพื่อจะได้นำไปใช้ปฏิบัติ เผยแพร่ อธิบายธรรมะ ส่วนประเภทของหนังสือ ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ใหญ่ถูกต้อง เช่น ภาษบาลี ภาษาอังกฤษ การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยใหญ่ถูกต้อง ล้วนเป็นประเภทหนังสือที่เกี่ยวข้องอย่างมากระหว่างการศึกษาของสงฆ์ ซึ่งจำเป็นต้องรู้เกี่ยวกับคำ ตัวอักษร การออกเสียงทั้งภาษาไทย ภาษบาลี ฯลฯ ซึ่งให้ประโยชน์ในการศึกษาพุทธศาสนาที่ต้องศึกษาจากพระไตรปิฎกที่เขียนมาจากภาษบาลี และความสำคัญของภาษาต่าง ๆ ก็ให้ประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารอีกด้วย นอกจากนี้ผู้ที่กำลังศึกษาเล่าเรียนทุกคน ไม่ว่าจะเป็นนักเรียน นักศึกษา ต่างก็ให้ความสนใจเกี่ยวกับภาษาและการใช้ภาษาเหมือนกัน

จากการเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือต่าง ๆ พบว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุ

สามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาต่อไปนี้ วิธีจงใจคน เทศนา และปาฐกถาธรรม การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา คำสอนเกี่ยวกับ มนุษย์และทวจริยญาณ ชีวิตทางศาสนา พระไตรปิฎกอรรถกถา ความรู้เกี่ยวกับทวิอักษร ทวิสะกต วิธีการออกเสียง วิธีไวยากรณ์ ๗ ไญยทออง เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ รวมสุนทรพจน์และ ปาฐกถา การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มุ่งเน้นการศึกษา ความพุทธศาสนาโดยตรง และประเภทหนังสือดังกล่าว พระภิกษุสามเณร (แผนกบาลี) สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการสืบทอดพุทธศาสนา และเผยแพร่ธรรมะ ตลอดจนศึกษาพระไตรปิฎกได้อีกด้วย

ส่วนพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจ ในการอ่านทอประเภหนังสือต่าง ๆ มากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) ทอประเภหนังสือต่อไปนี้ ความรู้ทั่วไป พหิพนธ์ต่าง ๆ กฎหมาย รัฐธรรมนูญ พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง กิจกรรมลูกเสือ ลูกเสือชาวบ้าน ยุวภาษาศ อาชนากรรมและนิเวศวิทยา การประภักดิ์ต่าง ๆ สวัสดิภาพของประชาชน นิทานพื้นเมืองต่าง ๆ ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ ภาษาศาสตร์ ฟิสิกส์ เคมี ชีววิทยา สัตวศาสตร์ ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว การสร้างและซ่อมเครื่องใช้ การเขียนภาพ วาดภาพ การปั้น การแกะสลัก กริษาและกีฬา การท่องเที่ยวในประเทศและต่างประเทศ เครื่องราชอิสริยาภรณ์และการสืบสกุลวงศ์ การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษ ของสังคมเน้นการศึกษา หังทางธรรมและทางโลกควบคู่กันไปเพื่อให้พระภิกษุสามเณรรู้ความเป็นไปทาง โลกและจะได้เข้าใจประยุกต์ความรู้ทางโลกไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการอบรม เทศนาธรรมสั่งสอน ประชาชนหรือเข้าใจสังคมทางโลกและทางธรรมได้มากขึ้น และสามารถเปรียบเทียบ ยกตัวอย่างให้ ประชาชนเข้าใจได้เร็วขึ้น ซึ่งประเภหนังสือที่พระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาสนใจเป็นเชิงวิชาการ (ทางโลก) มากกว่าทางพุทธศาสนา (ทางธรรม)

สำหรับความสนใจในการอ่านจำแนกตามระดับชั้นพบว่า พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ใน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นสนใจอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายทอประเภหนังสือต่อไปนี้ คำรามอญ สวัสดิภาพทางศาสนารวมหนังสือทวาทวิอักษรธรรม การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีความ

อยากดูอยากเห็นในสิ่งที่คนส่วนใหญ่โดยทั่ว ๆ ไปสนใจในเรื่องความเชื่อและสัญลักษณ์ทางศาสนา หรือหัวข้อธรรมที่ควรรู้ในลักษณะที่เป็นพื้นฐานทั่วไป

ส่วนพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความสนใจในการอ่านประเภทหนังสือต่าง ๆ มากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นดังนี้ การจัดหาวารสารและหนังสือพิมพ์ วิจัยเชิงคน กฎหมาย รัฐธรรมนูญ พรหมการเมือง และการเลือกตั้ง ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมายครอบครัว วิทยาศาสตร์ชีวภาพ ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายรู้ถึงความต้องการที่เป็นจุดมุ่งหมายที่อยากรู้เฉพาะเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้ชัดเจนและยังให้ความสนใจเกี่ยวกับสิ่งที่ตนถนัด งามนเพศอยู่อย่างกว้างขวาง เพราะได้นำไปใช้ประโยชน์และเป็นลักษณะของคนที่กำลังศึกษาเล่าเรียน

4. ความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสาร และวารสารทางธรรมะ

จากการศึกษาความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์ วารสารหรือนิตยสาร และวารสารทางธรรมะของพระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวมพบว่า หนังสือพิมพ์ที่สนใจอ่านมากที่สุด คือไทยรัฐ รองลงมาคือเดลินิวส์ มติชน สยามรัฐ และข่าวสด การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะธรรมชาติของนักศึกษาเล่าเรียนที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์ที่มีการเสนอข่าว เหตุการณ์ต่าง ๆ ไต่รวดเร็วและทันต่อเหตุการณ์ และยังรู้ความเป็นไปของสังคมทางโลก ตลอดจนสามารถที่จะพูดคุยเกี่ยวกับเหตุการณ์บ้านเมืองที่เป็นข่าวในหนังสือพิมพ์กับบุคคลทั่ว ๆ ไปได้ และยังมี ความคล้อยคลึงกับประชาชน นักศึกษาศึกษาที่ชอบอ่านหนังสือพิมพ์เหล่านี้ ซึ่งก็เป็นเรื่องปกติเพราะพระภิกษุสามเณร เหล่านี้เป็นพระที่กำลังศึกษาเล่าเรียนเมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า มีความสนใจในการอ่านหนังสือพิมพ์เป็นไปตามผลรวม

ส่วนวารสารหรือนิตยสารที่พระภิกษุสามเณร โดยส่วนรวมสนใจอ่านมากที่สุดคือ มติชนสุดสัปดาห์ รองลงมาคือ ศิลปวัฒนธรรม บางกอก สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ และแปลก จะเห็นได้ว่าวารสารหรือนิตยสารเหล่านี้ได้เสนอเนื้อหาธรรม ๆ เกี่ยวกับชาว เหตุการณ์บ้านเมือง ศิลปวัฒนธรรมและบันเทิงคดี พอเหมาะต่อความสนใจและการดำรงสมณเพศของพระภิกษุสามเณร เมื่อจำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า มีความสนใจในการอ่านวารสารหรือนิตยสารส่วนใหญ่เป็นไปตามผลรวม

มีแตกต่างก็มาจกเฉพาะนิเทศสารสตรสารที่พระภิกษุสามเณร แผนกศาสนศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น สนใจอ่านแทนหนังสือแปลก การที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะนิเทศสารสตรสาร เป็นนิเทศสารที่ห้องสมุด ส่วนใหญ่ได้คัดเลือกไว้ให้บริการการอ่านแก่ผู้ใช้ห้องสมุดและยังเป็นนิเทศสารที่เสนอความรู้อย่างหลากหลายรูปแบบ เช่น สารคดี มันทึ่งคดี ศิลปวัฒนธรรม

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะบางประการต่อกรมการศาสนา กรมการศึกษา นอกโรงเรียน และบรรณารักษ์ห้องสมุดวัด ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะต่อกรมการศาสนา

1. ควรเป็นสื่อกลางในการจัดหาหนังสือที่พระภิกษุสามเณร สนใจอ่านในระดับมาก ซึ่งปรากฏในงานวิจัยครั้งนี้ แล้วจัดส่งไปให้ทางโรงเรียนพระปริยัติธรรมโดยตรง
2. กรมการศาสนาควรได้มีการคัดเลือกหนังสือ นิเทศสารที่ได้รับบริจาคโดยคัดเลือกหนังสือและนิเทศสารที่มีเนื้อหาตรงกับความต้องการของพระภิกษุสามเณรแล้วส่งไปให้ห้องสมุดโรงเรียนพระปริยัติธรรมในจังหวัดต่าง ๆ ที่มีอยู่

ข้อเสนอแนะต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียน

เมื่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนจะจัดซื้อหนังสือ นิเทศสารหรือคัดเลือกให้อ่านหนังสือ ประจำหมู่บ้าน หออ่านหนังสือวัด ควรคำนึงถึงหนังสือที่พระภิกษุสามเณรสนใจอ่านมาเพราะที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน หออ่านหนังสือวัดก็เป็นแหล่งการอ่านที่พระภิกษุสามเณรไปใช้บริการเช่นเดียวกับชาวบ้าน

ข้อเสนอแนะต่อบรรณารักษ์ห้องสมุดวัด

1. เมื่อห้องสมุดวัดได้รับงบประมาณในการจัดหาหนังสือควรมีการพิจารณาประเภทของหนังสือที่พระภิกษุสามเณรสนใจอ่านในระดับมากตามที่ปรากฏในงานวิจัยเข้ามาไว้ในห้องสมุดก่อน

และตามปริมาณเหลือควรได้พิจารณาประเภทของหนังสือที่พระภิกษุสามเณรสนใจอ่านในระดับ
ปานกลาง

2. ควรประสานงานกับบรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาในการแลกเปลี่ยน
ของสิ่งพิมพ์

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรที่ศึกษาศาสนาการปฏิบัติ (วิปัสสนาธุระ)
2. ควรศึกษาความพึงพอใจของพระภิกษุสามเณรต่อการได้รับการศึกษาในสถาบันการศึกษา
ของสงฆ์

บรรพบุรุษ

บรรณานุกรม

- การศาสนา, กรม. คู่มือการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2530.
- _____. ประวัติการศึกษาของสงฆ์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2527.
- _____. รายงานการศาสนาประจำปี 2529. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2529.
- กิริติ ศรีวิเชียร. ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับผลการเรียนของนักเรียนพระปริยัติธรรมแผนกบาลี. ปริญญาโท กศ.ค. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักษราเนา.
- _____. "สถาบันส่งเสริมงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนของรัฐ," ใน วิวัฒนา 28. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, 2528.
- ฉวีลักษณ์ บุญกาญจน. แบบเรียนการอ่านและพิจารณาหนังสือ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2523.
- สุติมา สัจจามันท์. การเลือกและการจัดหาวัสดุห้องสมุด. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมการฝึกหัดครู, 2523.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. เทคนิคสถิติเพื่อการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2530.
- คิวอี้, เมลวิล. แผนการจกหนังสือแบบหลนยมและครรรณีสัมพันธ์. แปลโดยสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2506.
- คุษฏี สี่ละเมียร. "อ่านหนังสืออ่านอย่างไร," ราชบัณฑิตยสถาน 4(1) : 67 - 75 ; กรกฎาคม - กันยายน 2521.
- คุษฏี อังสุเมธางกูร. "การศึกษาคณะสงฆ์ที่แก้มได้หรือปัญหาที่ไมได้แก้ม," พุทธจักร 37(7) : 9 - 17 ; กรกฎาคม 2526.

เบญจวรรณ สารเกษมทริน. การศึกษาศาภาพการอ่านและความสนใจในการอ่านของประชาชนใน
อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักขานา
พระมหาณรงค์ จิตโสภณ. "ข้อคิดเห็นในการปรับปรุงงานของคณะสงฆ์," พุทธจักร.

37(11) : 41 - 45 ; พฤศจิกายน 2526.

พระมหาประคัม เขมภูโต. "กรมศิลปากร : ความก้าวหน้าของการศึกษาสงฆ์," เสียงธรรม.
29(6) : 3 - 4 ; พฤศจิกายน - ธันวาคม 2529.

พระมหาอิน วรกิจโจ. "โรงเรียนบาลีสาธิตศึกษา," พุทธจักร. 37(9) : 34 - 39 ;
กันยายน 2526.

พระราชนิพนธ์ (ประยุทธ์ ปยุตโต). การศึกษาของคณะสงฆ์ : ปัญหาที่รอทางออก. กรุงเทพฯ :
มูลนิธิโกลดสัมทอง, 2529.

กัญญาพร นิตยประภา. การประเมินผลโครงการหอคำป่าหนังสือระหว่าง 5 ธันวาคม 2518 -
5 ธันวาคม 2519. วิทยานิพนธ์ อ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.
อักขานา.

มนัญญ์ วิทย์ไพศาล. ความต้องการและความคาดหวังของพระภิกษุสามเณรที่หอสมุดแก้ว
ในกรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2526. อักขานา.

มานิต บุญประเสริฐ. "พุทธวิวัฒนาการอ่าน," จันทร์เกษม. 174 : 9 - 14 ; กันยายน -
ตุลาคม 2526.

มาลี ไชยกาล (อุณวก). การสำรวจความสนใจในการอ่านวรรณกรรมปัจจุบันของนักเรียน
ชั้น ป. 1 - ม. 6 ในเขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและ
การสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528.

วิชาการ, กรม. ความต้องการด้านการอ่านของนักเรียนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.
กรุงเทพฯ : กองวิจัยทางการศึกษา, 2520.

- วิรัต นิธิกุล. การศึกษาสภาพการอ่านและเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านระหว่าง
เด็กหนวอกกับเด็กปกติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 3. ปริญญาโท กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อักสำเนา.
- วีระ สุภากิจ. การศึกษาสภาพและความสนใจการอ่านของกรรมกรในโรงงานอุตสาหกรรม
ในจังหวัดสมุทรปราการ. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. อักสำเนา.
- สนิท ทั้งทวี. อ่านไทย. กรุงเทพฯ : โอเคียนส์โตร์, 2526.
- สมใจ พุทธเบญจพจน์. การศึกษาลของการส่งเสริมการอ่านที่มีต่อความสนใจในการอ่าน
และการเข้าใช้ห้องสมุดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปริญญาโท กศ.ม.
 กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อักสำเนา.
- สมบัติ เลิศสุริยกุล. "เห็ดยวมองโครงการรณรงค์เพื่อการรู้หนังสือแห่งชาติ."
การศึกษานอกโรงเรียน 21(121) : 55 - 57 ; สิงหาคม - กันยายน 2527.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. "ความเป็นมาของการดำเนินการแก้ไขปัญหการไม่รู้หนังสือใน
 ประเทศไทย," การศึกษาแห่งชาติ. 18(4) : 11 - 20; เมษายน - พฤษภาคม
 2527.
- สมบุรณ์ สุขสำราญ. การพัฒนาตามแนวพุทธศาสนา : กรณีศึกษาพระสงฆ์นักพัฒนา.
 กรุงเทพฯ : บริษัทพิมพ์สวย, 2530.
- สวนา พรพัฒน์กุล. การศึกษาและการดำรงสมเพศของสงฆ์ไทย รายงานการวิจัยฉบับที่ 4.
 กรุงเทพฯ : ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
 2524.
- เสรีพรพงษ์ วรณปก. สวนทางนิพพาน. กรุงเทพฯ : ช่อมะไฟ, 2530.
- อัมพร วีรวัฒน์. วิธีใช้ห้องสมุด (Use of Libraries) กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
 รามคำแหง, 2514.
- อุทัย วรสุวรรณรักษ์. "การอ่านในกลุ่มเยาวชนไทย," จันทร์เกษม. 186 : 6 - 9 ;
 กันยายน - ตุลาคม 2528.

เอกรินทร์ สุนทรพงศ์. การศึกษาความสนใจและแนวการอ่านหนังสือของนักเรียนอายุ 13 - 18 ปี ในโรงเรียนรัฐบาล จังหวัดนครราชสีมา ชัยภูมิ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ. ปริญญาโท นศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2516. อักสำเนา.

Best, John W. Research in Education. 2nd ed. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1970.

Chapman, L. John and Pam C. Zerniewha. Reading from Process to Practice. London : Rontledge & Kegan Paul, 1978.

Harris, Larry Allen and C.B. Smith. Reading Instruction : Diagnostic Teaching in the Classroom. 3rd ed. New York : Richard C. Owen, 1980.

ពាក្យស្នើសុំ

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความร่วมมือและแบบสอบถาม

ที่ คธ 0404/ 5204

กรมการศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ กพ. 10300

๔๖ เมษายน 2531

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์การทอแบบสวดตาม

เมธีการ เจ้าคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ วัดทุ่งศรีเมือง

อ้างถึง หนังสืออธิบดีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ พ.ม. 1007/0586

ลงวันที่ 19 เมษายน 2531

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสืออธิบดีวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ พ.ม. 1007/0586

จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวประคอง มุสิกมุนี นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ใ้หนังสือตามที่อ้างถึงดังกล่าว มาเพื่อให้กรมการศาสนาช่วยประสานงาน กับทางสำนักเรียนคณะจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อขอความร่วมมือจากพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษาของจังหวัดฯ ให้ความอนุเคราะห์ในการทอแบบสวดตาม ซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมมาพร้อมแล้ว นั้น

กรมการศาสนาได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าควรให้ความอนุเคราะห์ในการทอแบบสวดตามดังกล่าว โดยขอให้สอบถามความเป็นจริง เพราะนอกจากจะเป็นแนวทางในการชี้แนะถึงความถูกต้อง และความบกพร่องของเราเองด้วย ยังเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัย และการศึกษาของคณะสงฆ์ในโอกาสต่อไปด้วย

จึงมีสั่งการมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในความสะดวกแก่ผู้วิจัยตามสมควรต่อไป

ขอแจ้งการช่วยความเคารพอย่างสูง

(นายแจ้ง สุขเกษ)

กองศาสนศึกษา

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

โทร. 2810492

อธิบดีกรมการศาสนา

ที่ ว.พ.012/2531

วัดทุ่งศรีเมือง ตำบลในเมือง

อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี 34000

พฤษภาคม 2531

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์การตอบแบบสอบถาม

เรียน

อ้างถึง หนังสือกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ ที่ ศษ 0404/5204

ลงวันที่ 27 เมษายน 2531

ควายนางสาวประคอง บุญทน นิสิตบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร ซึ่งกำลังศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ ได้มีหนังสือตามท
 อ้างถึงดังกล่าว มาเพื่อให้เจ้าคณะจังหวัดช่วยประสานงานกับทางสำนักเรียนในจังหวัดอุบลราชธานี
 เพื่อขอความร่วมมือจากพระภิกษุสามเณรในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญ
 ศึกษาของจังหวัดให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้เตรียมมาพร้อมแล้ว นั้น
 จังหวัดได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าควรให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามดังกล่าว
 โดยขอให้ตอบตามความเป็นจริง เพราะนอกจากจะเป็นแนวทางในการชี้แนะถึงความต้องการและ
 ความบกพร่องของเราเองควย ยังเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้วิจัยและการศึกษาของคณะสงฆ์
 ในโอกาสต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ในความสะดวกแก่ผู้วิจัย
 ตามสมควรต่อไป

ควยความนับถือ

(พระราชมุนี)

เจ้าคณะจังหวัดอุบลราชธานี

วัดทุ่งศรีเมือง

โทร. 254772

แบบสอบถาม

เรื่อง

ลักษณะการอ่านและความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณร ในโรงเรียน
พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

คำชี้แจงเกี่ยวกับแบบสอบถาม

1. แบบสอบถามฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการทำวิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต
2. ข้อมูลที่ได้จากคำตอบในแบบสอบถามฉบับนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง 2 ประการ

คือ

2.1 ทำให้ทราบลักษณะการอ่านและความสนใจในการอ่านหนังสือประเภท
ต่าง ๆ ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา
จังหวัดอุบลราชธานี

2.2 เป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการ
จัดหาสิ่งพิมพ์ ในอันที่จะสามารถจัดหาและเลือกสิ่งพิมพ์มาให้บริการ ได้สอดคล้องกับความสนใจ
และความต้องการของพระภิกษุสามเณร

3. ผู้วิจัยขอให้คำรับรองว่าคำตอบที่ท่านตอบไม่ว่าจะเป็นอย่างไร จะไม่มีผล
กระทบกระเทือนถึงบุคคลใด ๆ ทั้งสิ้น

4. การตอบคำถามทุกข้อ ถ้าท่านตอบตรงกับความเป็นจริงและความสนใจของท่าน
เองมากเท่าใด ประโยชน์ที่จะได้ในการจัดหา คัดเลือกสิ่งพิมพ์มาให้บริการ ได้สอดคล้องกับ
ความสนใจและความต้องการของท่านก็จะมีมากขึ้นผู้วิจัยขอกราบขอการเป็นอย่างสูงที่ได้
กรุณาให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถามฉบับนี้ ข้อมูลที่ได้จากท่านจะอำนวยความสะดวก
ต่อการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ตอนที่ 1 รายละเอียดส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเติมข้อความลงในช่องว่างหรือกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☒ หน้าข้อความ
ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับท่าน

1. ชื่อโรงเรียน อำเภอ.....
2. ประเภทโรงเรียนที่ท่านกำลังศึกษา
 - ☐ โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี)
 - ☐ โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสามัญศึกษา)
3. อายุ.....ปี
4. ระยะเวลาที่เข้าพรรษา.....พรรษา
5. ระดับชั้นที่ท่านกำลังศึกษา
 - ☐ มัธยมศึกษาตอนต้น
 - ☐ มัธยมศึกษาตอนปลาย
 - ☐ ประโยค 1 - 2 และ เปรียญธรรม 3
 - ☐ เปรียญธรรม 4 - 5

ตอนที่ 2 ลักษณะการอ่านในชีวิตประจำวัน

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ หรือเติมข้อความลงในช่องว่างที่ตรงกับลักษณะการอ่านของท่านมากที่สุด

1. ในกิจวัตรประจำวันของท่าน ท่านอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทใดมาก (โปรดตอบไม่เกิน 3 ประเภท)

- ☐ ก. หนังสือ
- ☐ ข. หนังสือพิมพ์
- ☐ ค. วารสารและหนังสือพิมพ์
- ☐ ง. ใขฉาน สมุกชอย
- ☐ จ. แฉนปลิว โฉฉฉฉ

2. สิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือที่ท่านอ่านมากเป็นหนังสือประเภทใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ก. วิชาการ
- ☐ ข. สารคดี
- ☐ ค. บันเฟิงคดี
- ☐ ง. ธรรมะ
- ☐ จ. เบ็คเศฉฉฉฉฉฉฉฉฉฉ

3. ท่านอ่านสิ่งพิมพ์บ่อยเพียงใด

- ☐ ก. เป็นประจำทุกวัน
- ☐ ข. บ่อยแต่ไม่ทุกวัน
- ☐ ค. สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง
- ☐ ง. ไม่นานอนแล้วแต่โอกาส
- ☐ จ. ไม่วัคฉฉฉฉฉ

4. ท่านอ่านสิ่งพิมพ์เวลาใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ___ ก. หลังทำวัตรเช้า
 ___ ข. หลังเพล
 ___ ค. ก่อนทำวัตรเย็น
 ___ ง. ก่อนจำวัค
 ___ จ. เวลาอื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. เวลาที่ท่านใช้ในการอ่านสิ่งพิมพ์แต่ละครั้ง

- ___ ก. 1 - 15 นาที
 ___ ข. 16 - 30 นาที
 ___ ค. 31 - 45 นาที
 ___ ง. 46 - 60 นาที
 ___ จ. เกินกว่า 1 ชั่วโมง

6. ในแต่ละวันท่านได้อ่านสิ่งพิมพ์โดยเฉลี่ยเป็นเวลานานเท่าใด

- ___ ก. $\frac{1}{2}$ - 1 ชั่วโมง
 ___ ข. 1 - $1\frac{1}{2}$ ชั่วโมง
 ___ ค. $1\frac{1}{2}$ - 2 ชั่วโมง
 ___ ง. 2 - 3 ชั่วโมง
 ___ จ. เกินกว่า 3 ชั่วโมง

7. สาเหตุที่ท่านไม่ได้อ่านหนังสือหรือได้อ่านบ้างแต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของท่านเพราะ (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ___ ก. สายตาไม่ดี
 ___ ข. ไม่มีสิ่งพิมพ์อ่าน
 ___ ค. ไม่มีสิ่งพิมพ์ที่ตรงกับความต้องการ
 ___ ง. อ่านหนังสือได้ช้า อ่านไม่คล่องทำให้ไม่ย่อากอ่าน
 ___ จ. สิ่งพิมพ์เก่าล้าสมัย

8. ส่วนใหญ่ท่านอ่านสิ่งพิมพ์ที่ใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ก. ห้องสมุดวัด
☐ ข. ห้องสมุดประชาชน
☐ ค. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
☐ ง. ที่อ่านหนังสือวัด
☐ จ. ที่กุฏิ
☐ ฉ. ที่อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

9. ท่านได้สิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มาอ่านด้วยวิธีใดบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ก. ซื้อ
☐ ข. ขอยืมจากห้องสมุด
☐ ค. จากการพอกผ้าป่าหนังสือ
☐ ง. จากการบริจาค
☐ จ. เช่า
☐ ฉ. แลกเปลี่ยนกันอ่าน

10. การอ่านสิ่งพิมพ์ทำให้ท่านได้รับผลดีในด้านใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ก. มีความรู้กว้างขวาง
☐ ข. เข้าใจโลก ชีวิตและคนอื่นมากขึ้น
☐ ค. นำไปใช้ยกตัวอย่างอธิบายธรรมะในการเทศนาอบรมธรรม
☐ ง. ใช้เวลาให้เป็นประโยชน์
☐ จ. ทำให้อ่านหนังสือเร็วขึ้น และคล่องขึ้น ช่วยให้ไม่ลืมหนังสือ

11. ท่านเคยเข้าใช้ห้องสมุดประชาชน หรือห้องสมุดวัด หรือที่อ่านหนังสือวัด หรือที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านหรือไม่

- ☐ ก. เคย
☐ ข. ไม่เคย

12. ท่านได้รับประโยชน์อะไรบ้างจากการบริการการอ่านจากห้องสมุดประชาชน
ห้องสมุดวัด ที่อ่านหนังสือวัด ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ ก. ได้อ่านหนังสือมากขึ้น
 - ☐ ข. ทำให้ตนเองมีนิสัยรักการอ่าน
 - ☐ ค. มีความรู้กว้างขวางและทันสมัย
 - ☐ ง. สนทนาเกี่ยวกับเหตุการณ์และสภาพปัจจุบันของสังคมกับบรรณารักษ์ได้เข้าใจ
 - ☐ จ. ได้รับบริการการแนะนำการอ่านหนังสือที่ดีมีประโยชน์
13. ในแต่ละวันท่านอ่านหนังสือพิมพ์ได้ประมาณกี่หน้า (ขนาด 8 หน้ายกซึ่งมีขนาดหน้าพอ ๆ กับแบบสอบถาม)
- ☐ ก. 1 - 10 หน้า
 - ☐ ข. 11 - 20 หน้า
 - ☐ ค. 21 - 30 หน้า
 - ☐ ง. 31 - 40 หน้า
 - ☐ จ. เกินกว่า 40 หน้า
14. ท่านมีวิธีการเลือกหนังสืออ่านอย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ ก. เลือกตามความสนใจ
 - ☐ ข. เลือกอ่านเฉพาะสิ่งพิมพ์ใหม่ ๆ
 - ☐ ค. เลือกตามที่มีผู้แนะนำ
 - ☐ ง. เลือกตามที่คุณสมบัติแนะนำการอ่านในหนังสือแนะนำเอาไว้
 - ☐ จ. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
15. มีแหล่งการอ่านอะไรบ้างที่อยู่ใกล้กับวัดของท่านและมีผลต่อลักษณะการอ่านสิ่งพิมพ์ของท่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
- ☐ ก. ห้องสมุดประชาชน
 - ☐ ข. ห้องสมุดวัด

- _____ ก. ที่อ่านหนังสือวัด
- _____ ง. ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน
- _____ จ. ร้านจำหน่ายหนังสือ
- _____ ฉ. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

16. ในความรู้สึกของท่าน ท่านได้อ่านสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ ในทุกวันนี้เพียงพอกับความต้องการของท่านหรือไม่

- _____ ก. เพียงพออย่างมาก
- _____ ข. เพียงพอนปานกลาง
- _____ ค. ยังไม่เพียงพอ

ตอนที่ 3 ความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์

คำชี้แจง ขอให้ท่านอ่านข้อความแต่ละข้อ และประมาณว่าท่านมีความสนใจเรื่องนั้น ๆ มากน้อยเพียงใด เมื่อประมาณได้แล้วโปรดกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความสนใจของท่าน

ตัวอย่าง

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	หนังสือที่อธิบายถึงวิธีปรุงใจคน				✓	
2	สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งอาคารสถานที่บูชา วัด สถูป เจดีย์ ถ้าที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เรื่องราวที่เกี่ยวกับตำนาน ความเชื่อ และการบูชาสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เช่น สังเวชนียสถานทั้ง 4		✓			

จากตัวอย่างแสดงว่าท่านสนใจอ่านหนังสือที่อธิบายถึงวิธีปรุงใจคน วิธีครองใจคนน้อย และสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งอาคารสถานที่บูชา วัด สถูป เจดีย์ ถ้าที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เรื่องราวเกี่ยวกับตำนาน ความเชื่อและการบูชาสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เช่น สังเวชนียสถานทั้ง 4 มาก

ต่อไปนี้ ขอให้ท่านกาเครื่องหมาย ✓ ลงในแบบสอบถามเกี่ยวกับความสนใจในการอ่านของท่านทุกข้อ ข้อละ 1 เครื่องหมายเท่านั้น

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1	ความรู้ทั่วไป เช่น ความรู้รอบตัว สารพันปัญหา สารานุกรม					
2	ความรู้เกี่ยวกับการแนะนำวิธีใช้ห้องสมุด					
3	ร้อยแก้วหรือความเรียง เช่น ปาฐกถา จุลนทรพจน์					
4	การจัดทำวารสารและหนังสือพิมพ์					
5	สิทธิบัตรต่าง ๆ เช่น ประวัติสิทธิบัตร สถานแห่งชาติ					
6	วิธีจูงใจคน เช่น ศิลปะในการพูด จูงใจคน ศิลปะในการครองใจคน					
7	ตำราหมอคน เช่น การดูแลสุขภาพ ห้านาย ดิน ตำราพรรณชาติ					
8	วิธีการสะกดยิจ					
9	วิธีการใช้หลักจิตวิทยาให้เป็นประโยชน์					
10	การบรรยายถึงสาเหตุของการแสดงออก หรือพฤติกรรมของมนุษย์ เช่น ความโกรธ ก้าว					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
11	พุทธศาสนารวมเรื่องที่เกี่ยวข้องถึงพุทธศาสนาโดยทั่วไป					
12	เทศนา และปาฐกถาต่าง ๆ					
13	การศึกษาและการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา					
14	ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา พุทธสาวก ในสมัยพุทธกาล เช่น พระโมคคัลลาน์ และพุทธศาสนิกชนที่มีชื่อเสียง เช่น พระเจ้าอโศกมหาราช					
15	ธรรมาสน์ทางพุทธศาสนาที่ได้รับรองเป็นทางการแล้วรวมคัมภีร์และปกรณ์ต่าง ๆ ปกรณ์พิเศษ คัมภีร์วิสุทธิมรรค มหาฎีกาวิสุทธิมรรค มงคลพิณปิ นิสินทพัญหา					
16	รูปปั้น การบูชาเทวรูปต่าง ๆ ส่วนใหญ่เป็นเรื่องราวเกี่ยวกับตำนานและการเคารพบูชาพระพุทธรูป พระเครื่อง รูปหล่อพระ ฯลฯ เช่น รัตนพิมพวงศ์					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
17	คำสอนเกี่ยวกับมนุษย์และดวงวิญญาณ รวมทั้งคำสอนที่เกี่ยวกับเรื่องบาป ความหลุดพ้น ความสำนึกผิด การรับใช้กรรม เรื่องเกี่ยวกับกรรม การเจริญกรรมฐาน เจริญวิมุตติ					
18	การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติ พิธีสวดมนต์ เช่น การทำสังฆกรรม ทำวัตร สวดมนต์					
19	สถานที่ศักดิ์สิทธิ์รวมทั้งอาคารสถานที่บูชา วัด สถูป เจดีย์ ฉั่วที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา <u>เรื่องราวเกี่ยวกับตำนานความเชื่อ</u> และการบูชาสถานที่ศักดิ์สิทธิ์ทางศาสนา เช่น สังเวชนียสถานทั้ง 4 โบสถ์ วิหาร มณฑป					
20	เทศกาลและวันนักขัตฤกษ์รวมการสวดมนต์ประจำปี และงานรื่นเริงทางศาสนา					
21	สัญลักษณ์ทางศาสนา รวมเครื่องหมายต่าง ๆ ทางศาสนา เช่น เครื่องหมายธรรมจักร พักยศ ทาลปัตร ธง สีมา					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
22	ชีวิตทางศาสนา รวมหนังสือที่ว่าด้วยตัวข้อ ธรรม และการปฏิบัติธรรมสำหรับชีวิต ประจำวันของบุคคลทั่ว ๆ ไป					
23	พระไตรปิฎกอรุณกถา					
24	พุทธศิลป์ วรรณคดีทางพุทธศาสนา					
25	ศาสนาต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น ประวัติ ของศาสนาต่าง ๆ หลักคำสอน และพิธี กรรมทางศาสนาอื่น ๆ					
26	กฎหมาย รัฐธรรมนูญ และเรื่องเกี่ยวกับการ ปกครองของไทย					
27	พรรคการเมืองและการเลือกตั้ง					
28	ระเบียบกฎหมายต่าง ๆ เช่น กฎหมาย ครอบครัว กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายอาญา					
29	ระบบการเงิน การธนาคาร					
30	สภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
31	การสหกรณ์					
32	แรงงานและปัญหาแรงงาน เช่น สหภาพแรงงาน					
33	ชนบทธรรมเนียมและประเพณี เช่น ประเพณี การเกิด การตั้งชื่อ การแต่งงาน ประเพณี เกี่ยวกับครอบครัว					
34	กิจการอุตสาหกรรม อุตสาหกรรมชาวนาน ยูวเกษตร					
35	การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น เช่น องค์การบริหารราชการส่วนจังหวัด เทศบาล สุขาภิบาล สภาตำบล					
36	อาชญากรรมและทัณฑ์วิทยา เช่น กระทำ ความผิด และการลงโทษผู้กระทำความผิด					
37	การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน วิทยาลัย มหาวิทยาลัย และการศึกษาผู้ใหญ่					
38	การประพันธ์ต่าง ๆ เช่น การประพันธ์ชีวิต การประพันธ์วินาศภัย					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
39	งานสงเคราะห์และบริการสงเคราะห์ต่าง ๆ เช่น การบริการแก่คนไข้และคนเจ็บ					
40	สวัสดิภาพของประชาชน เช่น การจราจร การคุ้มครองผู้บริโภค					
41	นิทานพื้นเมืองต่าง ๆ ทั้งของไทยและต่างประเทศ					
42	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ศัพท์ วิธีกรอกเสียงวิธีใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องหรือไวยากรณ์ไทย การใช้คำราชาศัพท์					
43	ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ศัพท์ วิธีกรอกเสียง วิธีใช้ภาษาหรือไวยากรณ์ของภาษาอังกฤษอื่น ๆ เช่น ภาษาบาลี ภาษาอังกฤษ					
44	ภาษาท้องถิ่นในภาคต่าง ๆ ของไทย					
45	ความหมายของคำต่าง ๆ บอกวิธีอ่านออกเสียงการสะกดคำที่ถูกต้องของคำนั้นหรือที่เรียกว่า พจนานุกรม เช่น พจนานุกรมไทย พจนานุกรมภาษาอังกฤษ เป็นภาษาไทย พจนานุกรมพุทธศาสนา					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
46	ตำราวิชาภาษาอังกฤษต่าง ๆ เช่น ฝึกพูดไวยากรณ์					
47	ตำราวิชาภาษาไทย เช่น การเขียน การอ่าน					
48	ความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เช่น ยานอวกาศ					
49	คณิตศาสตร์ เช่น เลขคณิต พีชคณิต					
50	ภาษาศาสตร์ เช่น โลก ดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์					
51	ฟิสิกส์ เช่น เรื่องไฟฟ้า แม่เหล็ก					
52	เคมี เช่น ธาตุ สารประกอบ					
53	ธรณีวิทยา เช่น ดิน หิน แร่					
54	สัตวศาสตร์ เช่น สัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำ สัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม สัตว์มีกระดูกสันหลัง และสัตว์ไม่มีกระดูกสันหลัง					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
55	วิทยาศาสตร์ชีวภาพ เช่น เชื้อชาติต่าง ๆ ของมนุษย์ มานุษยวิทยากายภาพ ชีววิทยา					
56	พฤกษศาสตร์ เช่น พืชใบเลี้ยงคู่ พืชใบเลี้ยงเดี่ยว พืชมีเมล็ด					
57	ระบบต่าง ๆ ของร่างกาย ความรู้เรื่องเพศ การคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว					
58	โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การใช้ยา ตำรายาแผนโบราณ					
59	สุขวิทยาส่วนบุคคล เช่น การพักผ่อน การรักษาอนามัย					
60	อุตุนิยมวิทยา เช่น การพยากรณ์อากาศ					
61	การทำสวนและบำรุงรักษาพืชผัก เช่น การปลูกพืชสวนครัว					
62	การสร้างและซ่อมเครื่องใช้ เช่น การต่อสายไฟ การซ่อมเครื่องสูบน้ำ					
63	การก่อสร้างอาคาร โยธด์ และสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
64	ภาพยนตร์ การละคร คนตรี และการบันเทิงต่าง ๆ					
65	การเขียนภาพ วาดภาพ การปั้น การแกะสลัก และการประดิษฐ์สิ่งของต่าง ๆ					
66	กรีฑา และกีฬา เช่น หมากรุก มวย ตะกร้อ					
67	วรรณคดีไทยต่าง ๆ เช่น รามเกียรติ์ สังข์ทอง					
68	หลักการพูดในที่สาธารณะ วิธีการพูด					
69	หลักการเขียนจดหมาย					
70	รวมคำคม สุภาษิต และ ข้อความที่ไพเราะ ที่คัดมาจากหนังสือต่าง ๆ					
71	รวมสุนทรพจน์และปาฐกถาของบุคคลสำคัญของไทย					
72	ประวัติวรรณคดี ความสำคัญของวรรณคดี และกวีในยุคสมัยต่าง ๆ กัน					

ข้อ	ประเภทหนังสือ	ระดับความสนใจ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
73	การท่องเที่ยวในประเทศไทยและต่างประเทศ					
74	เครื่องราชอิสริยาภรณ์ การสืบสกุลวงศ์					
75	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ					
76	ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยอื่น ๆ					
77	นวนิยายและเรื่องสั้น					

ความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสาร

คำชี้แจง โปรดให้หมายเลข 1 - 5 หรือเติมข้อความลงในช่องว่างหน้ารายชื่อหนังสือพิมพ์ วารสาร และนิตยสารที่ท่านชอบอ่านมากที่สุดเรียงไปตามลำดับ (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

1. รายชื่อหนังสือพิมพ์รายวันที่ท่านชอบอ่านมาก (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

() ไทยรัฐ	() ข่าวสด
() เคนนิส	() บ้านเมือง
() มติชน	() ฐานเศรษฐกิจ
() สยามรัฐ	() คาวสยาม
() เคนนิสเรอร์	() ข่าวพาณิชย์
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

2. วารสารหรือนิตยสารที่ท่านชอบอ่านมากที่สุด (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

() สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์	() ฟ้ามืองไทย
() มติชน	() แปลก
() บางกอก	() ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์
() สตรีสาร	() ศิลปวัฒนธรรม
() ฟ้ามืองทอง	() บ้านและสวน
() อื่น ๆ โปรดระบุ.....	

3. วารสารทางธรรมะที่ท่านชอบอ่านมากที่สุด (ตอบได้ไม่เกิน 5 ข้อ)

() กัลยาณมิตร

() พุทธชาต

() เทียนสวรรค์

() พ. ส. จ.

() ธรรมปฏิสันถาร

() สันติสุข

() วิทยุธรรม

() พุทธจักร

() เสียงธรรม

() ปัญญาสาร

() อื่น ๆ โปรดระบุ.....
.....
.....

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับความสนใจในการอ่านสิ่งพิมพ์ของท่าน

1. สิ่งพิมพ์ที่ท่านสนใจนอกเหนือจากที่ได้กล่าวถึงในแบบสอบถามมีอะไรบ้าง (ระบุรายชื่อสิ่งพิมพ์หรือประเภทเนื้อหาของสิ่งพิมพ์)

.....
.....
.....

2. ในการศึกษาหาความรู้ท่านชอบที่จะอ่านค้นคว้าจากแหล่งความรู้ที่อยู่ในสภาพหนังสือหรือสมุดข่อย ใบลาน มากกว่ากัน

.....
โปรดให้เหตุผล.....
.....
.....

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม จากสูตร

$$r = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right)$$

$$n = 77, \sum s_i^2 = 49.558, s_t^2 = 601.725$$

$$r = \frac{77}{77-1} \left(1 - \frac{49.558}{601.725} \right)$$

$$= 0.9297$$

ค่าความเชื่อมั่นได้เป็น 0.9297 ซึ่งมีค่าสูงมาก แสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพที่สามารถใช้เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยได้อย่างมั่นใจ

ภาคผนวก ก

รายชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) ที่พระภิกษุสามเณรในกลุ่มตัวอย่าง
ประจำอยู่ในวัดของอำเภอต่าง ๆ จังหวัดอุบลราชธานี

ภาคผนวก ก

รายชื่อโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) ที่พระภิกษุสามเณรในกลุ่มตัวอย่างประจำอยู่ในวัดของ
อำเภอต่าง ๆ จังหวัดอุบลราชธานี

รายชื่อวัด	อำเภอ
1. วัดนารายณ์	เมืองอุบล
2. วัดนิมมานรดี	เมืองอุบล
3. วัดแจ้ง	เมืองอุบล
4. วัดทองนพคุณ	เมืองอุบล
5. วัดบูรพาภิราม	เมืองอุบล
6. วัดศรีอุบลรัตนาราม	เมืองอุบล
7. วัดกลาง	เมืองอุบล
8. วัดบ้านหมาก	เมืองอุบล
9. วัดหนองบัว	เมืองอุบล
10. วัดใต้	เมืองอุบล
11. วัดสุปัฏนาราม	เมืองอุบล
12. วัดบ้านเป้า	เมืองอุบล
13. วัดบ้านนา	เมืองอุบล
14. วัดทองมั่ง	เมืองอุบล
15. วัดจันทะโน	เมืองอุบล
16. วัดวารินธาราราม	วารินชำราบ
17. วัดนาคนาควนสุข	วารินชำราบ
18. วัดหนองไฮ	วารินชำราบ
19. วัดคำขวาง	วารินชำราบ
20. วัดอำนาจเจริญ	อำนาจเจริญ

รายชื่อวัด	อำเภอ
21. วัดเขื่องกลาง	เขื่องใน
22. วัดบ้านดักแวน	เขื่องใน
23. วัดม่วงสามสิบ	ม่วงสามสิบ
24. วัดหนองหลัก	ม่วงสามสิบ
25. วัดอัมพวัน	ตระการพืชผล
26. วัดแสงเกษม	เกษตรกรรม
27. วัดเมืองเกษ	เกษตรกรรม
28. วัดเหนือ	เขมราฐ
29. วัดพิชโสภาราม	เขมราฐ
30. วัดศรีชุมภู	พนา
31. วัดมอระแนง	ห้วยตะพาน
32. วัดพระศรีเจริญ	ห้วยตะพาน
33. วัดไร่สีสุก	เสนางคนิคม
34. วัดศรีมงคล	บุณฑริก

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นางสาวประคอง ชื่อสกุล บุญทน

เกิดวันที่ 24 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2502

สถานที่เกิด อำเภอดอนจาน จังหวัดอุบลราชธานี

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 032 ถนนเทศบาล 12 ตำบลดอนจาน

อำเภอดอนจาน จังหวัดอุบลราชธานี 34190

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1

สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนเบ็ญจะมะมหาราช ถนนสรรพสิทธิ์ อำเภอเมือง

จังหวัดอุบลราชธานี 34000 โทร. (045) 254626

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2518

มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนนาวิภูล จังหวัดอุบลราชธานี

พ.ศ. 2520

ป.กศ. จากวิทยาลัยครูอุบลราชธานี

พ.ศ. 2522

ป.กศ.สูง (เอกภาษาอังกฤษ) จากวิทยาลัยครูอุบลราชธานี

พ.ศ. 2527

ค.บ. (เอกบรรณารักษศาสตร์) จากวิทยาลัยครูอุบลราชธานี

พ.ศ. 2531

กศ.ม. (เอกบรรณารักษศาสตร์) จากมหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ลักษณะการอ่านและความสนใจในการอ่านของพระภิกษุสามเณรในโรงเรียน
พระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

บทคัดย่อ
ของ
ประกอบ บุญทน

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
กันยายน 2531

การศึกษาครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาลักษณะการอ่าน ระดับความสนใจในการอ่าน และเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านหนังสือประเภทต่าง ๆ ของพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้นที่กำลังศึกษา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) และแผนกสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 360 รูป โดยใช้วิธีสุ่มแบบโควตา และใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล

ผลจากการศึกษาพบว่า พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมนิยมอ่านสิ่งพิมพ์ประเภทหนังสือ และหนังสือที่ชอบอ่านมากที่สุด หนังสือประเภทธรรมะและวิชาการ การอ่านของพระภิกษุสามเณรนั้นอ่านไม่แน่นอนแล้วแต่โอกาส และความเพียงพอในการอ่านสิ่งพิมพ์ก็ปรากฏว่ายังไม่เพียงพอกับความต้องการ

สำหรับลักษณะการอ่านของพระภิกษุสามเณรจำแนกตามประเภทโรงเรียนและระดับชั้น พบว่ามีลักษณะการอ่านไม่แตกต่างจากพระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวม

ประเภทของหนังสือที่พระภิกษุสามเณรโดยส่วนรวมนิยมอ่านในระดับมาก มีจำนวน 19 ประเภท จากที่จำแนกไว้ทั้งหมด 77 ประเภท ดังต่อไปนี้ ประวัติหรือความเป็นมาของพุทธศาสนา รวมเรื่องเบ็ดเตล็ดเกี่ยวกับพุทธศาสนา ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาอื่น ๆ ให้อีกต้องเช่น ภาษบาลี ภาษาอังกฤษ การศึกษาระดับต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร ตัวสะกด วิธีการออกเสียง วิธีใช้ภาษาไทยให้อีกต้อง คำราชาภาษาไทยต่าง ๆ การบูชาแบบต่าง ๆ รวมทั้งศาสนปฏิบัติสภาพปัจจุบัน เหตุการณ์ในสังคม โรค การป้องกัน การรักษา การปฐมพยาบาล การศึกษา และการสอนรวมหลักสูตรและวิธีการสอนพุทธศาสนา คำราชาภาษาอังกฤษต่าง ๆ รวมคำคม สุภาษิต ความหมายของคำต่าง ๆ หรือที่เรียกว่าพจนานุกรม วิธีจูงใจคน ประวัติศาสตร์ของประเทศไทยในยุคต่าง ๆ ชีวิตทางศาสนา กฎหมาย รัฐธรรมนูญ หลักการพุทธในที่สาธารณะ และความรู้ทั่วไป

เปรียบเทียบความสนใจในการอ่านต่อประเภทของหนังสือ จำแนกตามประเภทโรงเรียนพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือแตกต่างกันจริง 32 ประเภท จากที่จำแนกไว้ทั้งหมด 77 ประเภท โดยที่พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาต่อประเภทหนังสือ 9 ประเภท

ส่วนพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกบาลี) 23 ประเภท

เมื่อจำแนกตามระดับชั้นที่กำลังศึกษาพบว่า มีความสนใจในการอ่านต่อประเภทหนังสือแตกต่างกันจริง 9 ประเภท จากที่จำแนกไว้ทั้งหมด 77 ประเภท โดยที่พระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย 2 ประเภท

ส่วนพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายมีความสนใจในการอ่านมากกว่าพระภิกษุสามเณรที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น 7 ประเภท

READING CHARACTERISTICS AND INTERESTS OF THE BUDDHIST MONKS AND NOVICES
ENROLLED IN THE PALI AND GENERAL EDUCATION ECCLESIASTICAL
SCHOOLS IN CHANGWAT UBON RATCHATHANI

AN ABSTRACT

BY

PRAKONG BOONTON

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

September 1988

This investigation involved the study of reading characteristics of the Buddhist monks and novices. It also attempted to compare the reading interests among them according to the groups to which they were attending at the Buddhist ecclesiastical schools, namely, Pali and general education sections. Furthermore, types of schools and class levels were also taken into account in data analysis. The sample group was comprised of 360 monks and novices studying in the mentioned schools in Changwat Ubon Ratchathani. The sample was obtained by quota sampling while questionnaires were employed in data collection.

The findings revealed that books were more popular among the monks and the novices than other printed materials. Dhamma and academic types of books were most read. The occasion to read was not strict to any pattern. The number of printed materials was identified to be inadequate.

Other finding included the followings. Among 77 areas, 19 were read at high level, namely, history of Buddhism; Buddhist anthology; language on letters, spelling, pronunciation, and usage of Pali and English; school education of different levels; Thai language usage which included letters, spelling, pronunciation, and grammar; worship and religious ritual; contemporary society; diseases and their prevention, healing, and primary care; study and teaching general subject; curricula and teaching Buddhism; English language; vocabularies; how to win friends and other; Thai history of all periods; religious life; constitution; public speaking; and miscellaneous knowledge.

Out of 77 areas of reading, there were 32 areas which the interest of both groups were incompatible. There were 9 areas where those in the Pali section showed higher interest in reading than the general education section while those in the latter section showed higher interest in 23 areas than the former.

With respect to the levels of study, it revealed that, out of 77 areas of reading interest, only 9 areas were different. Those studying in the junior years showed higher reading interest than the senior ones in 2 areas while the latter showed higher interest in other 7 areas.